

AvtoCenter Dodič
Podgrad 3, 6244 Podgrad
Tel.: +386(0)5 705 00 00
Fax: +386(0)5 705 00 18
robert.dodic@porsche.si

Domoznanski oddelek

tp 05
SNEŽNIK
2011

070(497.12 Ilirska Bistrica)

2001756,246

COBISS

RANKA KOPER

KNJŽARNA
ILIRSKA BISTRICA

AdriaticSlovenica **as**
Zavarovalna družba d.d. • Članica Skupine KD Group

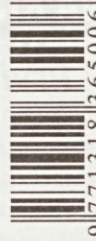
Ilirska Bistrica
Letnik XIX, št.: 246
marec 2011

Cena 1,80 €

TISKOVINA

POŠTNA PLAČANA
PRI POŠTI
6251 IL. BISTRICA - TRNOVO

ISSN 1318-3656

Koalicija na preizkušnji

10. marca je potekala 4. redna seja občinskega sveta, na kateri je bila predvidena tudi razrešitev direktorja Komunale. Zalomilo pa se je že na začetku, saj je večina svetnikov izglasovala umik točke iz dnevnega reda. Prav tako so z večino izglasovali predlog, da se na naslednji seji obravnava popravek statuta JP Komunala, ki ima po besedah predlagatelja Roka Jenka iz liste Mladi forum Šajeta dve anomaliji in sicer zahtevano stopnjo izobrazbe direktorja in prosto razpolaganje s sredstvi. Po starem statutu je zahtevana stopnja izobrazbe VI., direktor pa lahko razpolaga s sredstvi v višini 200.000 evrov, čeprav je osnovni kapital podjetja le 10.000 evrov. Z novim statutom bi zahtevali univerzitetno izobrazbo, direktor pa bi moral za večje zneske pridobiti soglasje nadzornega odbora. O tej točki bo moral občinski svet odločati na naslednji redni seji, odstop, razpis in imenovanje novega direktorja pa bo sledil zatem. Zalomilo se je tudi pri potrjevanju novih članov odborov javnih zavodov, saj večina svetnikov ni bila naklonjena predlogu KVIAZ-a...

STRAN 3

Regijsko odlagališče odpadkov bo v Logatcu

STRAN 5

Župani 17 primorskih in notranjskih občin so se soglasno strinjali, da bo skupni center za ravnanje z odpadki zgrajen v Logatcu. To, da je razmeroma hitro po razpustitvi Gojupa osmim južnoprimorskim občinam uspel dogovor o skupnem centru, ki bo vključeval kar 17 občin, nekateri župani označujejo za presenečenje. Nosilka omenjenega projekta je postala občina Logatec, ustanovljen pa je tudi tričlanski projektni svet, ki ga sestavljajo župan občine Logatec Berto Menart, župan občine Vrhnika Stojan Jaklin in podžupan občine Piran, Gašpar Gašpar Mišič.

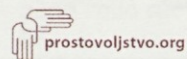
ČISTILI BOMO PARK: DOBIMO SE 26.3. OB 8.00 NA PARKIRIŠČU ZA OBČINO

STRAN 9

**dan za
SPREMEMBE**

26. marec 2011

Pridruži se prostovoljskim akcijam in s prostovoljskim delom SPREMEMI nekaj na bolje!

Možnosti sodelovanja si oglej na www.prostovoljstvo.org

LISTEK: Janez Bilc

Začenjamo serijo prispevkov o pogledih sodobnika na dogajanja v Bistrici v XIX. stoletju. Avtor večine prispevkov je domačin Janez Bilc. Objavljal je v večini slovenskih časopisov tistega časa...

STRAN 16

**RIBARNICA
CERKVENIK
NA PLACU**

* sveže ribe
* zamrznjene ribe
* školjke, raki
* "bacala in bianco"
* konzerve

ILIRSKA BISTRICA
Cankarjeva 26, tel.: 05/71 44 579

POTUJOČA RIBARNICA
tel.: 041/633 593

Vetrnic na Volovji rebri (še) ne bo

Upravno sodišče je sprejelo sodbo, s katero je razveljavilo okoljevarstveno soglasje za 33 vetrnic na Volovji rebri. S tem je investitor Elektro Primorska izgubil ključni dokument, ki bi ga potreboval za gradnjo na Volovji rebri.

STRAN 9

Iz srca za srce

Organizatoriji so tudi letos pripravili tradicionalni dobrodelni koncert »IZ SRCA ZA SRCE«, ki se je odvijal v Športni dvorani AŽ Ilirska Bistrica. Zaradi pusta so letos predstavili koncert za teden dni kasneje.

STRAN 21

Pohod na Snežnik

Čeprav letos pohod ni bil organiziran, se je 13. marca na Snežnik povzpelo okrog 250 planincev, predvsem iz Istre in Kvarnerja.

STRAN 2

NAŠI KRAJI SKOZI ČAS: HOTEL LOVEC

STRAN 11

PIZZERIA

KUDRA

BREZPLAČNA DOSTAVA NA DOM

05/710-0-710

**AVTOMATSKA
AVTOPRALNICA**

URNIK
8.00 - 16.00
sobota 8.00 - 13.00
nedelja zaprto

**AVTOPRALNICA
KOREN JOŽKO**

Koseze 3, Ilirska Bistrica
tel.: 040/240-118

**SAMOPOSTREŽNA
AVTOPRALNICA**

URNIK
VSAK DAN
8.00 - 20.00

NA KRATKO

Prvi podžupan je Vojko Tomšič

Župan Emil Rojc je imenoval svojega prvega podžupana, napovedal pa je, da bo izbral še enega, saj naj bi pri uresničevanju obilnejšega proračuna potreboval več pomoči. Prvi podžupan je tako postal Vojko Tomšič, 51-letni podjetnik iz Jasena. Po izobrazbi je elektrotehnik, v občinski svet pa je bil izvoljen na Listi Vojka Tomšiča.

Se občina odpoveduje evropskemu denarju?

V Bistriški javnosti še vedno vzbuja pozornost pripomba svetnika Antona Šenkinca na 3. seji občinskega sveta, da v proračunu manjka 850.276 EUR že odobrenih evropskih sredstev za kanalizacije in čistilne naprave v občini. Za Hrušico naj bi manjkalo 224.626 EUR, za Knežak 234.452 EUR, za Podgrad pa 391.198 EUR. Utemeljitev župana je bila, da teh sredstev trenutno naj ne bi potrebovali, če pa jih bomo, naj bi jih vključili v proračun kasneje, ali pa jih vrnili.

Bo Trnovska ulica postala enosmerna?

Prebivalci Trnovske ulice so zaradi vse večjih težav s parkiranjem začeli z zbiranjem podpisov, ki jih nameravajo predložiti Krajevni skupnosti Ilirska Bistrica, da sproži ustrezne postopke za spremembo prometnega režima. Predlagajo, da bi po novem na polovico vozišča vrisali parkirna mesta, promet pa uredili enosmerno. Sicer pa si stanovalci glede spremembe niso enotni.

Zimska oprema ni več obvezna

Končalo se je štirimesečno obdobje obvezne zimske opreme, tako da lahko vozniki na svoja vozila spet namestijo letne pnevmatike. Predpisano zimsko opremo pa morajo vozila imeti tudi izven omenjenega obdobja, če spet začne snežiti. Vozniku, ki nima ustrezne opreme, grozi denarna kazen v višini 120 evrov, če onemogoča promet, pa kazen znaša 500 evrov in pet kazenskih točk.

VISOK JUBILEJ GLASBENE ŠOLE

60 let GŠ Ilirska Bistrica

Ravnatelj, Laszlo Balazs, prof.

V sredo, 9.3.2011 se je v dvorani Doma na Vidmu odvila prireditve ob 60. obletnici Glasbene šole Ilirska Bistrica. Na prireditvi se je glasbena šola predstavila z dvanajstimi glasbenimi točkami: Orfovo skupino, baletno točko, kvartetom violončel, komorno skupino kitar, kvartetom harmonik, kvartetom flaut, komorno skupino s ksilofonom, tolkali, klavirjem in diatoničnimi harmonikami. Sledila je komorna skupina v zasedbi: violina, violončelo, flauta, klavir in vibrafon, ki je zaigrala skladbo »Bistriške razglednice« (prvi stavek »Mlini in žage«, drugi stavek »Lokvanji«, tretji stavek »Na igrišču«) bistriškega skladatelja in profesorja Bojana Glavine, ki jo je za to priložnost posvetil glasbeni šoli. Nato je nastopil kvartet saksofonov. Pri komorni skupini s petjem, flavto in klavirjem so se predstavili učenci Sara Česnik, Ana Penko in Robert Kruh). Nato je sledil komorni pevski zbor pevskega oddelka glasbene šole pod vodstvom zborovodkinje Janje Konestabo. Kot zadnja točka je zaigral pihalni orkester glasbene šole. Slikovit program prireditve je obsegal dve uri, vodil ga je gospod Anton Jurečič, ki je v glasbeni šoli zaposlen kot učitelj tolkal. Med prireditvijo so imeli nagovore gospod ravnatelj Laszlo Balazs, prof., gospod župan Občine Ilirska Bistrica, Emil Rojc, predstavnik Ministrstva

za šolstvo in šport gospa Marija Gregor, prof., ki je udeležila prireditve namesto napovedanega ministra gospoda dr. Igorja Lukšiča in predsednik Zveze slovenskih glasbenih šol (ZSGŠ) gospod Anton Savnik, prof. Prireditve ob 60. obletnici šole sta se udeležili tudi prijateljski glasbeni šoli, in sicer Glasbena šola iz Slovenj Gradca in Glasbena šola Kodály Iskola iz Madžarske, katerih predstavnika sta imela tudi svoj nagovor. Prireditve se je udeležilo veliko ljubiteljev glasbene kulture, zato je bila dvorana Doma na Vidmu povsem napolnjena. S prireditvijo je Glasbena šola pokazala, da je s svojim delom postala ugledna kulturna ustanova. Zaključna prireditve v sklopu 60. obletnice glasbene

šole bo 20. aprila 2011 s koncertom učencev solistov.

Pokrovitelji pri izvedbi 60. obletnice Glasbene šole Ilirska Bistrica:

Občina Ilirska Bistrica, Banka Koper d.d., Zavarovalnica Triglav, d.d., Plama Pur d.d., Ferbit d.o.o., Teles d.o.o., PRO-TOM d.o.o., Splošno klesarstvo in krovstvo Emil Smajla s.p., Mercator d.d., Irbis d.o.o., Atelje Brigita Matko s.p., Cvetličarna Polona, Madd d.o.o., Gostilna pri Matetu, Instalacije Stojan Kovačič s.p., Kraške lekarne Ilirska Bistrica, Silič, salon in uglaševanje klavirjev d.o.o., Pekarna Slava, Avtoprevoznništvo Janežič Danijel, MAESTRO Marjan Štefančič s.p., Robert Jenko hišnik-vzdrževalec v GŠ Ilirska Bistrica-osebni donator, Branko Zidarič, prof. – osebni donator

ZIMSKI »POHOD NA SNEŽNIK«

Tradicija pohoda na Snežnik

Matjaž Valenčič, Foto: Peter Valenčič

Tudi letos, po 36. letih prvega organiziranega vzpona na Snežnik, se je 13. 3. vseeno zbralo veliko število planincev in ljubiteljev narave, da bi obiskali edino goro v Sloveniji, ki ni v Alpah in jo štejemo v visokogorje. Čeprav letos pohod ni bil organiziran, pa so nas presenetili pretežno planinci iz sosednje hrvaške Istre in Kvarnerja, ki radi prihajajo na našega očaka (Snežnik), saj se je vzpona udeležilo mnogo le-teh. Po nekaterih ocenah 250 planincev in drugih ljubiteljev gora. Vse kaže, da so ideje izpred 36 let še žive in upamo, da bo tako tudi v prihodnje.

GSM CENTER

KOPIJA **SIOL**

Rozmanova ulica 2, 6250 Ilirska Bistrica
TEL.: 05/71 00 333, MOB: 031/779 169
e-mail: maljevac@volja.net, www.gsm-kopija.si

PRODAJA IN ODKUP RABLJENIH GSM APARATOV
PRODAJA IN SERVIS GSM APARATOV TER DODATNE OPREME
SKLEPANJE NAROČNIŠKIH RAZMERIJ

FOTOKOPIRANJE

NOVO DŽABEST PAKET - PAKET POVEZANI - INSTANT INTERNET
od 15 do 30 let starosti

NOVO ŠE UGODNEJŠE

VEZAVA ZA GSM APARATE SAMO 12 MESECEV
NOVI UMES APARATI

FINANCE mušević

DAVČNO IN FINANČNO SVETOVANJE, D.O.O.

TEL/FAX 05 710 14 99
GSM 040 838 520

Nudimo celovite računovodske storitve po konkurenčnih cenah za samostojne podjetnike, gospodarske družbe in društva.

VOJKOV DREVORED 2, 6250 ILIRSKA BISTRICA

Snežnik

Časopis Snežnik je nestrankarski časopis, ki izhaja na območju občine Ilirska Bistrica. Cena izvida je 1,80 EUR

Glavni in odgovorni urednik: Bojan Oblak

Tehnično urejanje in tisk: GA Commerce d.o.o., Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica

Naklada: 1.500 izvodov

Naslov uredništva: Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica
tel. 05/71-00-320, fax. 05/71-41-124
e-pošta: sneznik@siol.com
sport@e-sneznik.net
oglas@e-sneznik.net

Ustanovitelj: Borislav Zejnulović
Izdajatelj: Provocativa, Bojan Oblak s.p.
Maistrova ulica 2, 6250 Ilirska Bistrica

Nenaročenih člankov ne honoriramo.
Rokopise in fotografije na željo vračamo.

Na podlagi zakona o DDV sodi časopis med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8,5%.
Medij Snežnik je vpisan v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 347.

Župan ob večino

4. redna seja je potekala v 4 dveh delih. 10. marca so svetniki izoblikovali dnevni red ter obravnavali prvih 8 točk, nadaljevanje seje pa je potekalo 21. marca.

Tako na seji, kot tudi na nadaljevanju se je izkazalo, da župan nima več večine, saj so mu podporo odrekli tudi v SDS in Mladem forumu Šajeta. To se je pokazalo že na začetku seje, ko so svetniki z veliko večino umaknili točko odstopa direktorja Komunale ter dodatno uvrstili točko, ki obravnava statutarne spremembe v tem istem zavodu. Več o tem si lahko preberete v spodnjem prispevku. Sejo so razširili še s točkami imenovanja novega KVIJAZ-a, s sprejemom Deklaracije Primorskih občin in sklepom o prerazporeditvi sredstev.

Uvodoma so svetniki potrdili zapisnike in realizacijo sklepov predhodne seje. Pri vprašanjih in pobudah je Dušan Grbec (SDS) podal pobudo o postavitvi novih prehodov za pešce v Vrbovem, Kogovškova (SDS) je opozorila na neurejenost OIC Trnovo, na gnečo v Rozmanovi zaradi rekonstrukcije, ter predlagala odprtje ceste pri kmetiji Kozlek. Podala je tudi pobudo za postavitve ločevalnih posod za odpadke v Mikozi ter pobudo za pregled hidrantov v vasi Jelšane. Ujčič (SDS) je predlagal ureditev pešpoti od S13 do mesta. Rok Jenko (MF Šajeta) ni bil zadovoljen z odgovorom glede zapiranja mejnih povezav Starod - Mune in Sušak - Lisac; predlagal je tudi, da se sestane Komisija za meddržavno sodelovanje in poda pisni predlog za izgradnjo na pristoj-

no ministrstvo. Ivo Tijan (MF Šajeta) je vprašal, kako se odvijajo zadeve glede športnega kompleksa Trnovo ter zahteval statistiko kadrovskih štipendij. Ferlež je opozoril na uničene kanale pri melioraciji Jasen ter zahteval popravilo. Rude Celin (SLS) je podal pobudo krajanov za izgradnjo pločnika od Dolenj do Jelšan. Primož Rojc je opozoril na prehitro vožnjo na nekaterih odsekih v vasi Dolnji Zemon ter predlagal merilnike hitrosti, predlagal je še razširitev mostička na Žabovci ter postavitev usmerjevalnih tabel za Zemon na Žabovci. Podal je še ekološki predlog – naj se na sejah sveta ne pije več ustekleničeno vodo, ampak normalno iz pipe. Kirn je opozoril na sanacijo plazu Sabonje, predlagal je razširitev dokumentacije za OŠ Podgrad še s telovadnico ter predlagal, da naj bi svet obravnaval projektne naloge pred objavo na občinskem svetu. Zahteval je tudi, da se doda zaščitno klavzulo pri prodaji zemljišč v OIC ter se s tem prepreči špekulacije. Strletova je opozorila na svetlobno onesnaženje, Čeligojeva pa na klavrn izgled mesta ter predlagala odlok o ruševinah. Simčič je opozoril, da je nova cesta do Novokračin že uničena. Mihelj je zahteval informacijo glede ukinitve Krajevnega urada v Knežaku, vprašal je zakaj je ustavljena izgradnja lekarne v Knežaku in predlagal postavitev novega prehoda za pešce pred hišo 147 v Knežaku. Šenkinc je spraševal glede gradnje kanalizacije v Hrušici ter opozoril, da se dodaja še telefonija, kar spreminja projekt. Predlagal je, da se na naslednji seji obravnava načrt za TOK ter OPPN za Mašun, ker se baje

spreminjata, sprememb pa ni obravnaval občinski svet.

V nadaljevanju je svet obravnaval in sprejel premoženjsko pravne zahteve, spremembo pravilnika o kadrovskih štipendijah ter pravilnik o postopkih za sprejem otrok v vrte.

Nadaljevanje seje 21.3. je začelo s Kvizovim umikom točke imenovanj – predlog za imenovanje novih predstavnikov v občinske javne zavode, saj dosednji predstavniki niso prejeli obvestila o razlogih za njihovo razrešitev. Del te umaknjene točke je bilo tudi imenovanje novega člana v NO občine in imenovanje novega KVIJAZ-a.

Pri skupnem odlagališču komunalnih odpadkov v Logatcu se je tudi zapletlo in svetniki niso potrdili predloga župana, ampak so izglasovali svoj predlog, ki potrjuje osnutek pogodbe s spremembami pri določenih rente, pri pogojih odstopa od pogodbe ter pri možnostih, da lahko sami ločujemo in prodajamo zbrane frakcije. Pogodbo mora pred podpisom še enkrat obravnavati OS na aprilski seji.

Svetniki so potrdili pristop k organom skupne občinske uprave z Občinami Sežana, Divača, Kozina in Komen na področju redarstva in inšpekcijskih služb ter revizije. Pri oblikovanju novega skupnega organa za prostorsko planiranje pa so vztrajali, da ima sedež v naši občini. Sklep o prerazporeditvi sredstev je župan umaknil, pri zadnji točki pa so svetniki dali močno podporo Deklaraciji Primorskih občin za uveljavitev zaščitne klavzule v zvezi s trgom nepremičnin na Primorskem.

Odstop direktorja komunale

Kot smo poročali že v februaru številki Snežnika, je direktor JP Komunale Ilirska Bistrica d.o.o. Igor Maljevac županu Emilu Rojcu podal svoj odstop. Župan je 17. februarja sklical že 2. korespondenčno sejo v svojem mandatu s samo eno točko, ki se je glasila: »Razrešitev direktorja Javnega podjetja Komunale Ilirska Bistrica d.o.o. in imenovanje vršilca dolžnosti Javnega podjetja Komunale d.o.o.«. Rezultat korespondenčne seje je bil za župana in tudi druge svetnike presenečenje. Glasovalo je 22 svetnikov in njihovi glasovi so se razporedili natančno na polovico, se pravi 11 glasov za, 11 proti. Sklep o razrešitvi direktorja zato ni bil sprejet.

Nekateri svetniki so kljub temu, da so soglašali z odstopom Maljevca z mesta direktorja komunale, glasovali proti. Do tega je po besedah svetnikov prišlo, ker se niso strinjali z načinom izpeljave postopka, nekateri pa se ne strinjajo s tem, da Maljevac po razrešitvi ostane še naprej v delovnem razmerju na komunali.

Zanimivo je tudi tolmačenje, zakaj je direktor odstopil. Funkcijo direktorja bi namreč moral opravljati še slaba štiri leta, saj mu je občinski svet (v prejšnji sestavi) potrdil nov štiriletni mandat tik pred županskimi volitvami. Naj spomnimo, da je dobil potrditev z le enim glasom večine. Da se bodo v primeru zamenjave župana izvajali pritiski in želje po zamenjavi direktorjev javnih zavodov (na udaru naj bi bila prav komunala, knjižnica in zdravstveni dom), so nekateri napovedovali še v času med prvim in drugim krogom županskih volitev. Župan Emil Rojc pojasnjuje, da je po njegovem mnenju osnova delovanja komunale v bodoče nižja cena vode in sodelovanje pri projektu oskrbe s

pitno vodo Obale in Krasa. Ker ima komunalno podjetje veliko vlogo pri projektu oskrbe obale s pitno vodo, želi župan na tem mestu direktorja, ki je sposoben ta projekt peljati. Po pogovoru med županom in Maljevcem naj bi prišla do končnega sklepa, da se na tem mestu ne vidi in bi bilo najbolje, če bi odstopil. Maljevac (takrat) še ni želel komentirati svojega odstopa.

Za 4. sejo občinskega sveta, sklicano 10.3.2011, je župan izrazil pričakovanje, da bodo po končani razpravi svetniki razrešitev sprejeli, toda večina svetnikov je izglasovala umik točke iz dnevnega reda. Svetnik Rok Jenko iz liste Mladi forum Šajeta je predlagal, naj se na naslednji seji obravnava in sprejme popravek dveh anomalij v statutu JP Komunale Ilirska Bistrica d.o.o. in sicer zahtevano stopnjo izobrazbe direktorja in prosto razpolaganje z sredstvi. Po starem statutu je zahtevana stopnja izobrazbe VI. stopnja, direktor pa lahko razpolaga s sredstvi v višini 200.000 evrov, čeprav je osnovni kapital podjetja le 10.000 evrov. Z novim statutom bi zahtevali univerzitetno izobrazbo, direktor pa bi moral za večje zneske pridobiti soglasje nadzornega odbora. O tej točki bo moral občinski svet odločiti na naslednji redni seji, odstop, razpis in imenovanje novega direktorja pa bo sledil naknadno. Župan, vidno nezadovoljen z obema točkama, je v svojem nagovoru večkrat poudaril, da bo krivda, če bo projekt oskrbe obale z pitno vodo spolzel, na strani svetnikov.

Na županova namigovanja o nesposobnosti direktorja komunale pa se je le ta odzval in za dnevni časopis pojasnil, da je županu ponudil svoj odstop zaradi zahtev po znižanju

vode, ki ga glede na stane vodovodne infrastrukture ne more zagotoviti. Kot poznavalec problematike v podjetju in glede na stanje objektov znižanje vode ne more izpeljati, zato je po premisleku prišel do zaključka, da poda sporazumno odpoved pod določenimi pogoji. Dejal je še, da se ne more strinjati s tem, da ga prikazujejo kot krivca za morebitni padec projekta, saj so on in ekipa delali na projektu od samega začetka, bili so soustvarjalci, skupaj z nosilcem projekta Kraškimi vodovodom. Maljevac je dodal še, da si ne želi nikakršnih polemik z županom, želi pa si, da ljudje izvedo resnico in da vse skupaj ni videti, kot da mora priti do odstopa, da se bo lahko projekt uresničil.

Trditve Maljevca smo preverili pri direktorju Kraškega vodovoda Borisu Korošču. Ta je pojasnil, da je Kraški vodovod nosilec skupnega projekta. Potrdil je, da je vse dosedanje aktivnosti v zvezi s pripravo bistriškega dela dokumentacije pripravljalo JP Komunale Ilirska Bistrica d.o.o., pod vodstvom Igorja Maljevca, v sodelovanju z nekdanjim županom Antonom Šenkincem. Po lanskim volitvah je župan Emil Rojc za vse aktivnosti pooblastil Dragico Kastelic Boštjančič, načelnico za gospodarstvo in infrastrukturo na Občini Ilirska Bistrica.

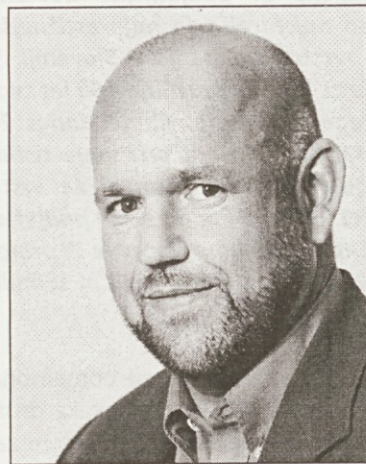
Izpostaviti velja dejstvo, da je bil podpis pogodbe, ki se je zgodil v začetku februarja (podpisal jo je nov župan Emil Rojc), samo zaključek dolgih sestankov, usklajevanj in priprav na občinski, medobčinski in državni ravni. Očitno bo tema še vroča, saj naj bi svetniki na naslednji seji spreminjali statut, v prihodnje pa potrjevali novega direktorja.

STRANKARSKO DOGAJANJE

ZARES z novim pokrajinskim vodstvom

Igor Štemberger je postal novi predsednik Primorskega pokrajinskega odbora stranke Zares nova politika. Tako so odločili člani sveta pokrajinskega odbora na volilni seji, ki je bila 15. marca v Sežani. Pokrajinski odbori so oblikovani na podlagi predloga Zares o ustanovitvi osmih pokrajin – določena so območja posameznih pokrajinskih odborov, in sicer dolenjsko-belokranjsko-posavskega, gorenjskega, koroškega, osrednjeslovenskega, podravskega, pomurskega, savinjsko-šaleškega in primorskega. Primorski pokrajinski odbor sestavljajo člani stranke iz vseh primorskih občin od Bovca do Pirana. Stranka sicer nima svojih občinskih odborov v prav vseh primorskih občinah, je pa to eden prioriteten cilj novoga predsednika.

Dosedanjemu predsedniku Primorskega pokrajinskega odbora Zares Davorinu Terčonu se je iztekel triletni mandat, zato so v stranki stekli postopki za izvolitev novega. V postopku evidentiranja so posamezni člani in lokalni organi stranke evidentirali štiri kandidate. To so bili podpredsednik stranke in vodja poslanske skupine Zares Franco Juri, dosednji predsednik pokrajinskega odbora in sežanski župan Davorin Terčon, hrpelski podžupan Peter Boršič in predsednik bistriških zasovcev Igor Štemberger. Nov triletni mandat so člani zaupali Štembergerju. Kot predsednik pokrajinskega odbora je Štemberger postal tudi član najvišjega organa stranke, to je Svet stranke Zares nova politika. Svet Primorskega pokrajinskega odbora je na seji v Sežani sprejel tudi nove metode dela, s katerimi želijo doseči večjo povezanost primorskih občinskih odborov in tesnejšo navezavo s strankino centralo.

Predlogi protikriznih ukrepov SDS so bili dobri in s strani vlade neupravičeno prezrti

Zaradi neukrepanja, neučinkovitosti in napačnih potez vlade v prvi polovici mandata, bodo učinki sedaj predlaganih ukrepov na javno-finančnem področju za državljane in državljane veliko bolj boleči.

SDS

Pakt za evro ima štiri cilje: spodbujanje konkurenčnosti, spodbujanje zaposlenosti, vzdržnost javnih financ in krepitev finančne stabilnosti. Le-ti so identični ciljem, ki jih je SDS opredelila v svojem paketu protikriznih ukrepov iz začetka leta 2009. Obžalujemo, da so bili ti ukrepi, s katerimi bi Slovenija dosegla navedene cilje, s strani predstavnikov vlade in sedanje koalicije arogantno zavrnjeni. Po dveh letih - v katerih se je število nezaposlenih podvojilo, konkurenčnost države se je bistveno zmanjšala, finančni sistem je pred kolapsom, javna poraba se je drastično povečala, javno finančni primanjkljaj se je povečal na prek 5% BDP, rast javnega dolga pa je med največjimi v Evropi – vlada Boruta Pahorja na podlagi pritiska EU predlaga podobne ukrepe na področju javnih financ in zadolževanja, s tem pa posredno priznava, da so bili predlogi protikriznih ukrepov SDS dobri in s strani vlade neupravičeno prezrti.

Ocenjujemo, da bodo zaradi neukrepanja, neučinkovitosti in napačnih potez vlade v prvi polovici mandata, učinki sedaj predlaganih ukrepov na javno-finančnem področju veliko bolj boleči za državljane in državljane, kot bi bili, če bi bili sprejeti pred dvema letoma. Zaradi velike nelikvidnosti v gospodarstvu, vse večje revščine, počasnega delovanja institucij, ki zagotavljajo pravno varnost in moralnega razkroja v družbi, finančno-gospodarski ukrepi ne bodo zadostovali, da bi v Sloveniji spremenili smer razvoja. Zato v SDS pričakujemo, da bo Vlada RS, poleg ukrepov, ki jih narekuje EU, predložila celovit program z natančnimi ukrepi in rešitvami na solidarnostnem, socialnem, pokojninskem, zdravstvenem, gospodarskem in ekološkem področju ter ukrepe, s katerimi bo ljudem povrnjeno zaupanje v pravno in socialno varnost. Breme finančnih ukrepov ne smejo in ne morejo nositi najšibkejši in najrevnejši sloji prebivalstva.

Odbor za finance pri Strokovnem svetu SDS

Snežnik

NOVA E POŠTA PIŠITE NAM
sneznik@siol.com

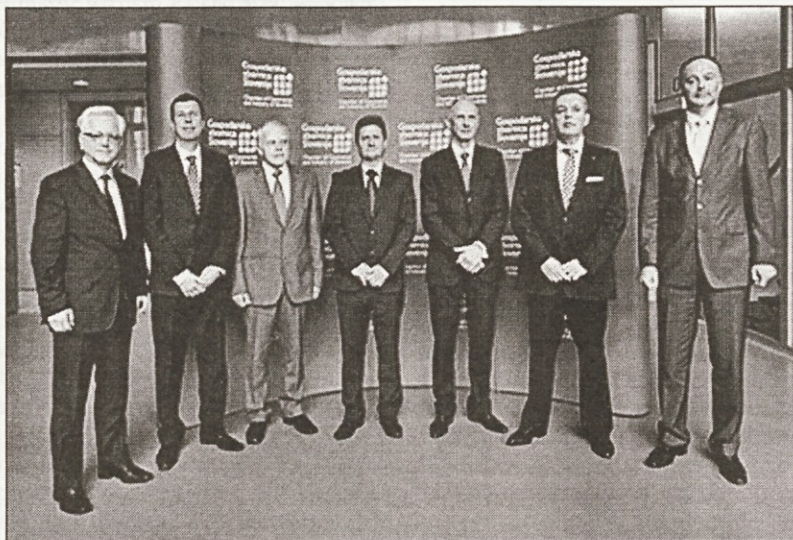
Oglase sprejemamo do 15. v mesecu
na e - naslov: oglasi@e-sneznik.net

Nagrade GZS za gospodarske in podjetniške dosežke

Avtor: GZS

Ljubljana, 2. marca 2011 - Nagrade GZS za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke so najstarejša in najprestižnejša tovrstna priznanja v Sloveniji. V letu, ko GZS praznuje 160 let svojega delovanja, jih je danes že 43. podelila kot priznanje tistim gospodarstvenikom, ki že vrsto let uspešno vodijo svoja podjetja. Letošnjih nagradencev je 7, prihajajo pa iz sedmih regij in sedmih panog.

Pri nagradi gre za pomembno povezavo vodilnega človeka družbe in družbe same, ki se s tem zapisuje v zgodovino slovenskega gospodarstva. Pri ocenjevanju dosežkov se poleg splošnih razvojnih rezultatov gospodarske družbe, rezultatov poslovanja ter internacionalizacije podjetja upoštevajo še številna druga merila, kot so hitra in učinkovita tržna širitev gospodarske družbe, obetavna vizija in jasna dolgoročna strategija, lastni razvoj in inovacije. Glede na krizne razmere je Komisija upoštevala tudi

prizadevanja za učinkovit stroškovni management, uspešnost hitrega tržnega prilagajanja in prestrukturiranja, ohranjanja delovnih mest ter rast in ohranjanje dobičkovnosti tudi v takih razmerah.

Nagrado GZS za leto 2010 so prejeli:

iz vrst velikih družb:
mag. Andrej Mate, INLES d.d.

Stanislav Rožman, Nuklearna elektrarna Krško, d.o.o.
Izidor Krivec, Celjske mesnine d.d.

iz vrst srednjih družb:
Bogomir Strašek, KLS Ljubno d.d.
Jože Ceglar, TERMOPLASTI-PLAMA d.o.o., Podgrad

iz vrst malih družb:
Devid Palčič, Robotina d.o.o.
Boštjan Gaberc, Mikrografija d.o.o.

JOŽE CEGLAR, PREJEMNIK NAGRADE GZS ZA LETO 2010

PO ZDRAVI KMEČKI PAMETI

JOŽE CEGLAR, direktor podjetja Termoplasti-Plama, je privrženec zdrave kmečke logike. Rad najprej dobro premisli, ko pa se odloči, z uresničitvijo odločitve ne odlašajo. Podjetje je vodil že v osemdesetih letih, a se v začetku devetdesetih ni strinjal z odločitvami sindikatov o prihodnosti podjetja, zato ga je zapustil. Vrnil se je, ko je bila družba Termoplasti-Plama na kolenih. Pobrli so se.

Zakaj ste uspešni, kaj je vaša skrivnost?

Naša glavna težja je v tem, da smo vztrajali v programu, da smo potrebe trga razvojno pokrivali in vse, kar smo »pridelali«, torej dobiček v zadnjih osmih letih, reinvestirali v proizvodnjo. Do danes od dividend nismo izplačali niti evra.

Kaj ste počeli, preden ste postali direktor Termoplasti-Plame?

Do leta 1991 sem bil deset let direktor tozda istega podjetja, ki sem ga zaradi takratnih modnih prijemov sindikatov zapustil. Nato sem bil zaposlen kot prodajnik, kasneje pa kot samostojni podjetnik. V Termoplasti-Plami se je v tem času zamenjalo sedem direktorjev in družbo so spravili do prisilne poravnave. Takrat sem se vrnil na prigovarjanje Franca Freliha, direktorja podjetja Plasta iz Šentruperta, ki se je šele po mojem pristanku, da se vrnem v podjetje, odločil za odkup večinskega deleža. Dogovorila sva se, da bomo vse sile usmerili v razvoj in ohranjanje delovnih mest. To nam je zelo dobro uspelo tudi zaradi strinjanja podjetja Plama-pur, ki ima pomemben delež v podjetju Termoplasti-Plama.

Kako bi opisali svoj slog vodenja?

Ko sem po prisilni poravnavi prišel v družbo, nisem odpustil nobenega zaposlenega, moj glavni cilj je bil pridobiti nove posle. Vsi vodje oddelkov so ostali, seveda pa sem se z njimi zelo veliko pogovarjal, ogromno delal, dostikrat tudi kaj naredil namesto njih, ampak nekako smo preživeli in prišli do zdajšnje točke. Zelo dobre izkušnje pa imam z mladimi. Res sem prepričan, da na mladih svet stoji.

Kaj se lahko naučimo od mladih?

Običajno so delavni, ker vedo, da je delo težko dobiti. S starejšimi delavci, tudi s takšnimi nad 60 let, katerim moči že pohajajo, so lahko odlična kombinacija. Poleg tega se starejši delavci ne počutijo ogrožene zaradi zdajšnjega zakona o delovnih razmerjih. Imajo se za ikone, mladi pa se prebijajo, se želijo uveljaviti in so pripravljeni delati tudi več kot osem ur.

Kako ohranjate koncentracijo, saj vemo, da morate vsak dan sprejemati bolj ali manj težke odločitve? In kako veste, da ste se odločili prav?

Veliko noči sem pretuhtal, ker nisem vedel, kako naj se naslednji dan odločim, posebno pri velikih odločitvah, ki zadevajo

investicije, vredne več milijonov evrov. Potem pa ne moreš nehati razmišljati, ali se bo potem kaj razvilo iz njih ali gre za brco v prazno. Skratka, sprejemati takšne odločitve ni enostavno.

Radi tvegate ali se bojite tveganja in ste bolj previdni?

Ne, rekel bi, da sem privrženec zdrave kmečke logike. Rad prej dobro premislim, ko se pa enkrat odločim, rad čim prej in z vsemi silami uresničim zadevo.

Torej radi stvari podrobno analizirate ali bolj sledite občutku?

Ne, ne bi rekel, da se spušчам v podrobne analize. Če s sodelavci ugotovimo, da je to prava smer, se ne obiramo, ampak gremo naprej. Ker če bi do potankosti raziskovali stvar in kaj bo, kako bo, če bo ... To v podjetništvu po mojem ne šteje, določeno tveganje spremlja vsako odločitev.

Kaj vas pri tem omejuje?

Naše podjetniško okolje ni najbolj prijazno, in če bi komu lahko kaj namignil, bi prav gotovo oblastnikom svetoval, naj prilagodijo politiko potrebam gospodarstva.

Zakaj jih je o tem tako težko prepričati?

Prepričan sem, da se je del javne uprave spontano razvijal in povečeval, da ga nihče ni nadzoroval, tako da je številčno preraslo vse razumne meje. Zaposlene je pač treba plačevati. In ker vlada ne sme ali pa si ne upa zmanjšati števila, je to preprosto prevelika obremenitev za gospodarstvo. Po mojem mnenju se nam tako nič dobrega ne obeta. Ne znamo narediti nobene reforme. Ne razumem sindikatov. Po njihovem ne bi smeli v državi narediti nič, vse kar je ostalo iz socializma, naj traja še naprej, število zaposlenih v javni upravi se ne sme zmanjšati, plače se morajo povečati in posledično se seveda poveča obremenitev gospodarstva. Po drugi strani pa sprejemamo cel kup zakonov k že veljavnim zakonom, tako da je poslovanje iz dneva v dan bolj komplicirano. Cene storitev državnih firm (komunala, voda, trošarine...) pa ne glede na splošno gospodarsko stanje naraščajo. Vse to in še cela vrsta drugih stvari pa postavljajo konkurenčnost Slovenije, posledično pa tudi industrije, tja, kjer smo.

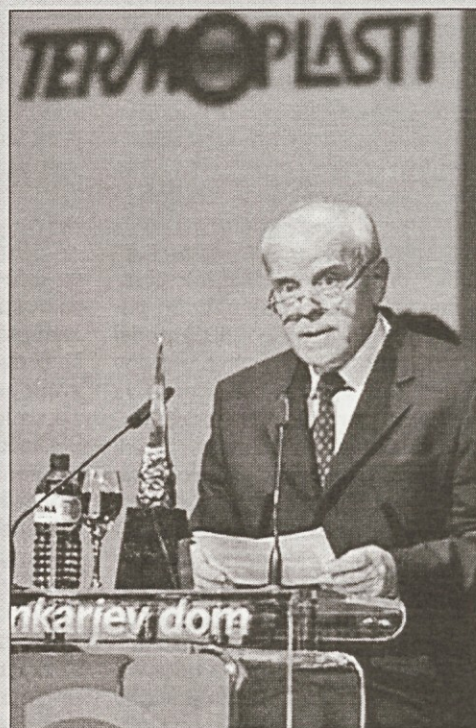
Kaj počnete ob prostem času?

Ob sobotah in nedeljah, če se le da, grem na sprehod s psom. Naredim turo hoje po gozdu in to mi zelo olajša dušo. V veliko veselje pa so mi tudi štirje vnuki. ■

Jože Ceglar TERMOPLASTI-PLAMA d.o.o., Podgrad

Podjetje Termoplasti Plama je bilo pri nas

pred več kot petdesetimi leti prvo podjetje za proizvodnjo polietilenske embalaže. Direktor Jože Ceglar je podjetje vodil že pred 30-imi leti in ponovno prevzel v upravljanje v letu 2002. Družbo odlikujejo izjemni razvojni in finančni rezultati z dodano vrednostjo in prihodki na zaposlenega, dobičkom ter izvozom visoko nad povprečjem panoge. Visoki standardi in nenehni razvoj so na področju tehničnih folij za gumarsko industrijo omogočili kar 50%-ni tržni delež v Evropi. Dolgoročno ekspanzijo in razvoj zagotavljajo z velikim investiranjem v nove proizvodne obrate in uvajanjem novih materialov in proizvodov ob aktivnem sodelovanju lastnega razvojnega oddelka. Podjetje tudi učinkovito črpa sredstva strukturnih skladov in se vključuje v mednarodne projektne skupine. S ciljem odgovornega ravnanja z okoljem izvajajo postopke reciklaže, razvili pa so tudi novo vrsto materiala, ki je v okolju razgradljiva v krajšem časovnem obdobju. Družbeno odgovornost izkazujejo z vzpodbujanjem kulturnih in športnih dogodkov v lokalnem okolju.

KAKOVOST JE PRVA

Svetovanje, Prodaja, Proizvodnja, Montaža oken in vrat

Vprašajte nas:
tel:02 / 7200 330
fax:02 / 7200 340
www.interles.si
info@interles.si

Interles d.o.o.
Kraigherjeva 19a
SI-2230 Lenart

Jasna perspektiva za bodočnost.

priznanje
za najboljšo doseženo
v graditvi

Celoviti izvajalski inženiring

DANA BESEDA OBVEZUJE

Snežnik

NOVA E POŠTA PIŠITE NAM

sneznik@siol.com

SKUPNI PROJEKT REGIJSKEGA ODLAGALIŠČA ODPADKOV

Center za ravnanje z odpadki bo v Logatcu

Primož Rojc

Po razpustitvi Gojupa so župani našli rešitev v Logatcu. 16 primorskih in notranjskih občin bo predelovalo odpadke v Logatcu. Logaški svetniki zahtevajo 25 evrov rente na tona odpadkov. Roki za pridobitev evropskih kohezijskih sredstev, tako kot pri vodooskrbi Obale in Krasa, pa so izredno kratki. Okoljevarstveniki opozarjajo na neprimernost lokacije.

Župani 17 Primorskih in Notranjskih občin so se v drugi polovici januarja na sestanku v Hrpeljah soglasno strinjali, da bo skupni center za ravnanje z odpadki zgrajen v Logatcu. To, da se je razmeroma hitro po razpustitvi Gojupa osmim južnoprimorskim občinam uspelo dogovoriti za skupni center, ki bo vključeval kar 17 občin, nekateri župani označujejo za presenečenje. Nosilka omenjenega projekta je postala občina Logatec, ustanovljen pa je bil tudi tričlanski projektni svet, ki ga sestavljajo župan občine Logatec Berto Menart, župan občine Vrhnika Stojan Jaklin in podžupan občine Piran Gašpar Gašpar Mišič, ki je prevzel vlogo koordinatorja. Naloga sveta je pripraviti obseg projekta, ki se nanaša tudi na pripravo dokumenta identifikacije investicijskega projekta ter na iskanje odgovora, kam z minimalnimi ostanki odpadkov po njihovi obdelavi. 14. marca pa je od skupnega dogovora odstopila občina Bloke z utemeljitvijo, da ne verjame v pravočasno realizacijo projekta. »Cero NIK Logatec je že peta različica za notranjsko-kraške odpadke, ki je enako negotova kot štiri pred njo – Verd Vrhnika, Orehovska brda pri Postojni, Grosuplje in Trebnje. A tudi če ga bodo zgradili, še vedno ne bi rešili vprašanja odlaganja preostanka odpadkov,« je povedal Jože Doles, župan občine Bloke. Občina Bloke bo svoje smeti raje odvažala v Ljubljanski Rcer, saj se boji, da bi ob nerealiziranem projektu v Logatcu morala odvažati svoje smeti na gorško.

Piranski podžupan Gašpar Gašpar Mišič je izrazil zadovoljstvo nad sklenjenim dogovorom. »Premajhni smo, da bi vsaka občina zase urejala center za ravnanje z odpadki. Začeli smo z osmimi občinami na Obali in Krasu, potem pa so pogovori stekli še z ostalimi občinami in Logaškim podžupanom Bertom Menartom. Sedaj lahko samo upamo, da bomo res dočakali ta slavnostni trenutek in v začetku marca podpisali medobčinsko pogodbo Cero NIK.«

Ustni dogovor med župani je sedaj potrebno potrditi preko občinskih svetov sodelujočih občin (nekaterne občine so to že storile) in nato s podpisom ustreznih pogodb o medsebojnem sodelovanju. Projekt bo zahteval veliko dela s strani Občinskih uprav sodelujočih občin.

Obseg projekta in vrednost naložbe veliki, roki pa izredno kratki

Cero NIK naj bi imel svojo lokacijo na zemljišču v bližini avtoceste, saj naj bi se tako komunalna vozila izognila naseljem. Prav tako naj bi bil center oddaljen od stanovanjskih naselij. Za center bi potrebovali tri hektare zemljišča, občina Logatec naj bi že bila lastnik tretjine, ostalo pa je v zasebni lasti. Za odkup naj bi

ponujali do 8 EUR/m².

Projekt predvideva ureditev mehansko biološke obdelave odpadkov, ki ga določa slovenska zakonodaja. Zgraditi bo potrebno tudi upravno stavbo, sortirnico mešanih komunalnih odpadkov, halo kosovnih odpadkov, skladiščne objekte in dovozne poti. Sicer pa projekt predvideva samo sortirnico, ne pa odlagališča. Za odlagališče se bodo občine dogovarjale z novo pogodbo in izbrale eno od osmih lokacij, katere bodo imele dovoljenje za odlaganje še po letu 2015.

■ Cero NIK bo združeval občine: Borovnica, Cerknica, Divača, Hrpelje-Kozina, Komen, Koper, Ilirska Bistrica, Izola, Log-Dragomer, Loška Dolina, Piran, Pivka, Postojna, Sežana, Vrhnika in Logatec

Vrednost celotne investicije bo razdeljena med občine, ki bodo podpisale skupno pogodbo, državo in Evropsko Unijo. Lastna sredstva pogodbenih strank bodo obsegala približno 30 odstotkov, nepovratna sredstva iz kohezijskih skladov EU 60 odstotkov, sredstva Republike Slovenije pa 10 odstotkov. Celotna naložba je ocenjena na 42,5 milijona evrov. Tako bo EU prispevala 35 milijonov evrov ostanek pa bodo zagotovile občine glede na število prebivalcev in količine odpadkov. Seveda celoten projekt pride do realizacije le, če se bodo občine zmenile in pohitele. Roki so namreč izredno kratki, saj morajo do poletja pridobiti vsa potrebna okoljevarstvena soglasja, ki morajo biti priložena vlogi za pridobitev kohezijskega denarja. Vlogi mora biti priloženo tudi javno naročilo za gradnjo.

Skupno število občanov 16 občin šteje skoraj 200.000 prebivalcev, ki so leta 2009 ustvarili do 85.000 ton komunalnih odpadkov. Prebivalci omenjenih občin pa bodo morali postati skrbnejši, saj bolj kot bodo odpadki ločeni, manjši bodo stroški predelave. »Vztrajali bomo na čim večjem ločevanju odpadkov na izvoru. Po občinah naj bi imeli le prekladalne rampe. Tu se bo odpad-

ke z manjših tovarnjakov stiskalo in prekladalo na večje. Kam bomo z ostankom odpadkov po predelavi, bo še stvar dogovora, cilj pa je, da bi ga uporabljali dalje kot surovino. Naš cilj je tudi, da cena za predelavo tone odpadkov vključno s stroški prevoza ne bi preseгла 90 evrov«, je pojasnil Mišič. Odgovor na vprašanje, kdo bo gradil Cero še visi v zraku, saj obstajajo dve rešitvi in sicer, da bi občine ustanovile gospodarsko družbo ali pa bo podeljena koncesija.

Brez zapletov tudi tukaj ne gre

Župan občine Logatec Berto Menart je ponudil mesto za center v občini mimo občinskega sveta in logaške javnosti. To, da naj bi center stal na izrazito kraškem terenu in na območju Nature 2000, je med Logačani povzročilo precej negotovanja. Svetnica SLS, Bibijana Mihevc je župana na seji občinskega sveta vprašala: »Čemu graditi tretjo industrijsko cono sredi gozda, ko pa imamo komunalno urejene parcele za gradnjo industrijskih obratov že v obstoječih dveh obrtno-industrijskih conah? Ali se vam to zdi smotno z vidika ekonomije, z vidika narave?«. Logaška civilna družba se je organizirala v Civilno iniciativo Logatec Logačanom (CILL), ki zahteva takojšnjo javno obravnavo nameravane gradnje centra za ravnanje z odpadki. CILL zahteva tudi, da se morajo o morebitni gradnji centra odločati vsi prebivalci občine Logatec, na podlagi strokovnih študij.

Ostri so tudi krasoslovci in geologi. Krasoslovec Andrej Mihevc z Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU je opozoril, da je lokacija centra pri Lomu popolnoma neprimerna s krasoslovnega vidika, saj naj bi tam potekale vodne poti, pa tudi z vidika splošnega urejanja prostora, predvsem zaradi tega, ker se tu po nepotrebnem odpira tretja industrijska cona. Prav tako na neprimernost lokacije opozarja poznavalec notranjskega krasa, mednarodno priznani geolog in speleolog prof. dr. France Šušteršič. Trdi, da bi težko našli manj primerno lokacijo za predelovalnico odpadkov, kot je bližina logaških koliševk; to so jame, katerih strop se je udril in so razporejene po celotnem območju namenjenem za gradnjo centra. Dr. Šušteršič opozarja, da Kras nima nobene samočistilnosti in

■ 1.750.000 evrov letno bi občina Logatec pridobila z rento v višini 25 evrov na tona odpadkov.

da bodo zaradi načina pretoka vode tukaj posledice takojšnje. Prav na tem območju se koncentrirajo vode iz kraški polj in odtekaajo v Ljubljano. »Tu je najbolj kritična lokacija v celotnem porečju Ljubljanice. Na Notranjskem ni manj primerne. In da je paradoks še večji, snovalci Evropskega muzeja krasa so pred leti prav to lokacijo predlagali kot rezervno lokacijo - zato ker je kras lep, brez znakov človeške dejavnosti in blizu komunikacijam«, je med drugim za Delo povedal dr. Šušteršič.

Poleg civilne iniciative in naravo-

tev v zadovoljstvo vseh sodelujočih občin. Če naredimo hitri izračun bi občina Logatec za predelavo smeti, če bi pridobili rento 25 evrov in če bi predelali 70.000 ton smeti, pridobila 1.750.000 evrov letno, kar za dejavnost, ki ni pretirano onesnažujoča, ni malo.

Ilirska Bistrica bo prispevala 7,20 % delež

Občina Ilirska Bistrica kot pristopnica k projektu bo morala z lastnimi sredstvi financirati 7,20 % dela investicije, kar v sredstvih znaša

Kako je z odpadki v Občini Ilirska Bistrica

Občina Ilirska Bistrica je pričela z nameščanjem ekoloških otokov leta 2005. Prve otoke je postavila v mestu in sicer za ločeno zbiranje papirja, pločevink, stekla in plastenk. Do danes imamo po naseljih nameščenih 68 otokov, skupno število pa se bo do leta 2012, ko naj bi postavili vse otoke, povzpelo na 73. Cilj bistriške Komune je, da bi imela ekološki otok vsa naselja v občini; otoki ne bodo nameščeni le v manjših naseljih, kot so Fabci, Nova vas, Podstenjšek in Zalči. Da smo Bistričani vsako leto bolj ekološko osveščeni potrjujejo podatki, saj smo leta 2008 ločeno zbrali 240 ton, leta 2009 321 ton, leta 2010 pa 347 ton odpadkov. Od skupne številke 347 ton zbranih ločenih odpadkov se je v zbirnem centru v Globovniku zbralo 73 ton odpadkov. Skupno smo v letu 2010 ustvarili 5.977 ton odpadkov, kar pomeni, da smo ločeno zbrali le slabih 6%. Če želimo ublažiti položnice za smeti, bomo morali Bistričani precej spremeniti svoje navade in postati bolj ekološko naravnani.

Ločeno zbrane odpadke, ki se zberejo v ekoloških otokih in v zbirnem centru, Komunala odda pooblaščenim izvajalcem za predelavo ali uničenje. Tako je z oddajo papirja in kovine v lanskem letu ustvarila prihodke v višini 7.825 €.

Do izgradnje centra za ravnanje z odpadki v Logatcu bo morala komunala odlagati smeti v Jelšanskem odlagališču. Odlagališču je preteklo dovoljenje 15.9.2009, komunala pa je pred tem poslala vlogo za podaljšanje okoljevarstvenega dovoljenja na Ministrstvo za okolje in prostor, a na odgovor še čakajo. Sedaj na odlagališču izvajajo dela v skladu s Programom prilagoditve odlagališča, ki je bil pogoj za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja. Z raznimi posegi je na odlagališču prostora še za nekaj let, je pa odvisno, kakšne ukrepe bo postavila država. Po zaprtju odlagališča bo potrebno pripraviti načrt zapiranja odlagališča in se ravnati po njem.

varstvenikov pa so združenju povzročili težavo tudi Logaški svetniki, ki so na seji izglasovali aneks k medobčinski pogodbi, po kateri bodo zahtevali rento 25 evrov za vsako tona pripeljanih smeti v Logatec. Koordinator projekta in Piranski podžupan Gašpar Gašpar Mišič je dejal, da je renta za Logatec že omenjena v samem predlogu pogodbe, da pa se o višini še niso pogovarjali. Renta 25 evrov po toni pa je po njegovem mnenju previsoka, saj v Logatcu smeti ne bodo odlagali, temveč samo predelovali. Mišič je še dodal, da za določitev rente obstajajo pravila in prakse, ne dvomi pa v razumno reši-

1.296.000 evrov. Verjetno se bo delež občine povečal zaradi izstopa Občine Bloke, toda ne pretirano, saj je ta občina majhna. Delež naše občine je izračunan glede na količino odpadkov v letu 2009, torej 4.787.330 kg in število prebivalcev (13.947). V CERO NIK se bo odvažalo le neločeno zbrane odpadke. Do leta 2015 je cilj Bistriške komune, da bi ločili 30 % vseh odpadkov. Če bi do tega leta proizvedli isto število smeti kot leta 2010 in bi jih neločeno zbrali 60%, bi pri ceni 25 € na tona predelanih odpadkov Bistričani plačali Logatcu 90.000 evrov, kar znaša 6.5 € letno na prebivalca naše občine.

KMETIJSKO GOZDARSKA ZBORNICA SLOVENIJE

Najpomembnejši dosežki v letu 2010

napisala Jerica Potočnik, za objavo pripravil Tonjo Janežič, avtor fotografije Tomo Jeseničnik

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije deluje v javnem interesu in zastopa interese svojega članstva do Vlade RS kot enoten partner. S svojimi strokovnimi službami sodeluje pri oblikovanju zakonodaje in skrbi za ohranjanje krajine ter razvoj podeželja. Za doseganje ciljev je ključno sodelovanje z ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in drugimi ministrstvi, državnim zborom in državnim svetom, predvsem pa z vsemi nevladnimi kmetijskimi organizacijami. Pomembno je tudi sodelovanje v ekonomsko-socialnem svetu, kjer se prek dialoga z drugimi socialnimi partnerji zavzemamo za vključitev interesov naših članov v vse pomembnejše strateške odločitve. Naši strokovnjaki za različna področja delujejo na območju celotne Slovenije.

Povezovanje majhnih prinaša večji skupni vpliv. Težave kmetov na lokalnem in regionalnem območju se preko voljenih članov ustrezno rešujejo. Vsako leto uresničimo veliko zahtev.

Zavedamo se pomena zadovoljstva vsakega izmed naših članov. Zaposleni in voljeni člani Kmetijske gozdarske zbornice Slovenije s konkretnimi strokovnimi nasveti, vplivom in povezavami vsako leto pomagajo več kot 111.000 članom.

Dostop do vsakodnevnih osveženih spletnih strani www.kgzs.si in mesečno prejemanje glasila Zelena dežela omogoča pridobitev številnih aktualnih informacij. Za promocijo pridelkov in izdelkov naših članov organiziramo številne promocijsko prodajne prireditve, ocenjevanja kakovosti, promocijske akcije in sejemske nastope. Pridelke in izdelke slovenskega podeželja predstavljamo na spletni strani www.kupujmodomace.si

Zakonodaja:

- znižanje katastrskega dohodka za 36 %, s tem nižja osnova za obdavčitev kmetijskih zemljišč in gozdov;

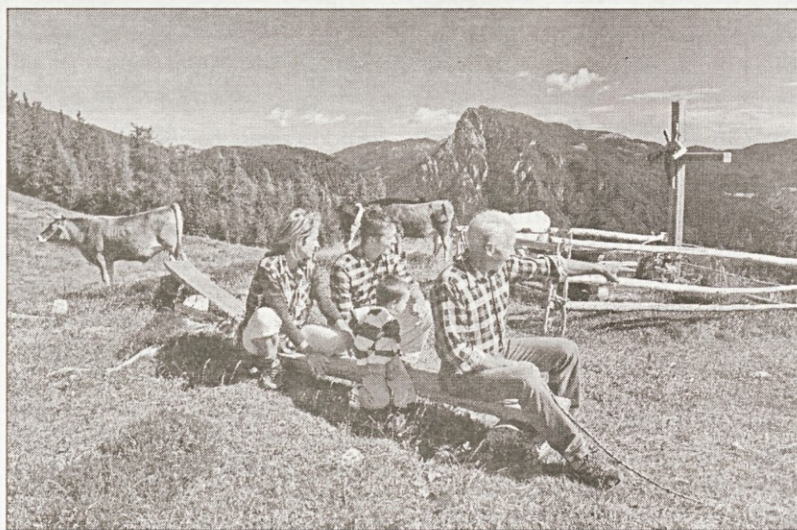
- znižanje predlagane meje za vstop v obvezno knjigovodstvo na podlagi dejanskih prihodkov in dohodkov v zakonu o dohodnini (ocena prihranka 22 mio €/na leto);

- zmanjšanje administrativnih postopkov za delo tujih delavcev pri sezonskih delih v kmetijstvu in gozdarstvu v okviru Zakona o zaposlovanju in delu tujcev;

- ponovna stalna registracija sredstev za tretiranje koruze (ocena prihranka 30.000 €/leto);

- navzkrižna skladnost – uvedba malih kršitev, ki pomeni možnost, da kmetija odpravi morebitne nepravilnosti v postavljenem roku;

- dosežen dogovor glede neposredne prodaje surovega mesa, za katero ni potrebno registrirati podjetja (ocena prihranka 1.800 €/letno na kmetijo);

- sodelovanje pri pridobitvi občinskih sredstev za kmetijstvo in gozdarstvo v okviru odborov izpostav;

- potrditev pravilnika za ekološko pridelavo in predelavo kmetijskih pridelkov oz. živil.

Pravna pomoč članom:

- priprava pritožb, vzorcev pritožb, tožb, pisnih in ustnih svetovanj (ocena prihranka 140.000 €).

Izobraževanje:

- izvedba mednarodnega projekta in priprava priročnika Ponosen kmet za promocijo in trženje lokalnih in regionalnih proizvodov;

- prek 400 izvedenih postopkov potrjevanja nacionalne poklicne kvalifikacije;

cije;

- izobraževanje in promocija kmetijstva med osnovnošolci z izvedo likovnega natečaja Rad delam na kmetiji po osnovnih 500 šolah in tekmovanja v znanju Mladi in kmetijstvo.

Odpravljanje administrativnih ovir

- Sodelovanje v projektu zmanjšanja administrativnih ovir v zakonih (predviden skupni prihranek 62 mio €/leto): Zakon o kmetijstvu, Zakon o veterinarstvu, Zakon o veterinarskih merilih skladnosti, Zakon o živinoreji, Zakon o zaščiti živali, Zakon o semenskem materialu.

Zakaj je dobro biti član Kmetijske gozdarske zbornice Slovenije

Vsak član Kmetijske gozdarske zbornice Slovenije, ki se zaveda pomena dela, ki ga zbornica kot učinkovit varuh pravic lastnikov kmetijskih zemljišč in gozdov ter širših javnih interesov opravi zanj in podeželje v obliki ugodnejših zakonskih obveznosti, ali uporabi katerokoli storitev, ki jo zbornica ponuja, je svoj denarni vložek oplemenitil. Članarina je namreč pomemben prispevek posameznika, ki prinaša večjo moč skupnega vpliva!

Prav ta skupna moč, ki jo zagotavlja obvezno članstvo, omogoča zbornici, da zastopa interese vseh, ki so povezani s kmetijstvom, gozdarstvom in ribištvo, in ne samo njenih članov. Ravno prek obveznega članstva sta zagotovljeni verodostojnost dela zbornice in njena objektivnost, kar je bistvo zbornične neodvisnosti.

Prav takšna organiziranost in uspehi zbornice prispevajo k blažitvi težkega ekonomskega položaja v kmetijstvu in gozdarstvu.

- Izvajanje strokovnih nalog kmetijskega svetovanja, selekcije in kontrole v živinoreji ter gozdarstva.

- Prenovljen priročnik za izvajanje navzkrižne skladnosti na kmetijah.

- Izdelava tehnoloških navodil v primeru poplav za kmetovalce.

- Pomoč pri registraciji dopolnilnih dejavnosti 174 kmetijam, pomoč pri pripravi na registracijo na 194 kmetijah.

- Priprava kataloga kalkulacij.

- Spremljanje FADN knjigovodstva na 900 kmetijah.

- Izvedba 721 izobraževanj za kmete - 45.420 udeležencev.

- Več kot 150.000 osebnih svetovanj.

Delo v strokovnih telesih ministrstev

- Sodelovanje pri pripravi Uredbe o začasnih shemi omejene pomoči ob finančni in gospodarski krizi v kmetijstvu v letu 2009 (pridobitev 2 mio € pomoči).

- Pridobitev pomoči de minimis za mlečni sektor (pridobitev 3,2 mio €) in prašičerejski sektor (pridobitev 1,2 mio €).

- Partnersko sodelovanje z Vlado RS

pri oblikovanju Resolucije o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva.

Mednarodne dejavnosti

- Zastopanje interesov slovenskega kmetijstva v COPA in COGECA, krovni organizaciji evropskih kmetov.

- Sodelovanje v evropskem ekonomsko-socialnem odboru.

Informiranje članov in drugih**Promocija članov in podeželja**

- Promocijsko prodajne predstavitev na sejmi in prireditvah Podeželje v mestu (ocena prihranjenih sredstev za promocijo 160.000 €).

- Srečanje kmetov na Ponikvi.

- Sodelovanje v akciji S kmetije za vas in izboru Inovativni mladi kmet.

- Koordinacija kmetij v okviru Sheme šolskega sadja (pridobljena sredstva 480.000 €).

- Sodelovanje v projektu Očistimo Slovenijo v enem dnevu.

- Aktivnosti za dvig kakovosti slovenske kulinarične ponudbe z ocenjevalno razstavo Dobrote slovenskih kmetij.

- Pričetek projekta Kupujmo domače - spletna stran www.kupujmodomace.si

OGLASI IN OBJAVE

041/869 727

GRADBENIŠTVO SAFTIČ
SAFTIČ ZDENKO s.p.

JELŠANE 73, tel. 05/788-55-98
www.gradbenistvo-saftic.si

AVTOPREVOZNIŠTVO
Fabci 4, 6254 Jelšane
TEL.: 05/788-51-10, GSM: 041/410-343

PRODAJA
* DOLŽINSKA DRVA
* KRATKA BUKOVA DRVA 25 in 35 cm
* ODKUP NA PANJU

Ivan Rutar s.p.

UGODNE CENE

»Pritožba zoper izjave občinskega svetnika«

Igor Batista sem na mediacijskem srečanju dne 15.2.2011 izjavil, da so se moje besede izrečene na 35. seji občinskega sveta Občine Ilirska Bistrica dne 16.09.2010 nanašale na problematiko poslovanja javnega podjetja Komunala Ilirska Bistrica, Ilirska Bistrica.

Na istem srečanju sem Damijan Vičič izjavil, da so izjave, ki so bile objavljene na 7. strani časopisa Snežnik dne 30.09.2010 z naslovom »Pritožba zoper izjave občinskega svetnika« pod rubriko Ne prezrite – preberite in presodite sami in v pismih z naslovom Vloga za pojasnilo in pritožba zoper lažnive, zahrbtnje in zavajajoče izjave občinskega svetnika LDS – Batista Igorja – kandidata za župana poslanih županu Ilirske Bistrice osebno, Občini Ilirska Bistrica, občinskemu svetniku osebno in direktorju Javnega podjetja Komunale Ilirska Bistrica, ki blatijo čast in dobro ime gospoda Batista Igorja, neresnične in se mu zato opravičujem.

OPRAVIČILO

V časopisu Snežnik je bilo dne 30. september 2010 na 7. strani pod rubriko „NE PREZRITE – PREBERITE IN PRESODITE SAMI“ pod naslovom „Pritožbe zoper izjave občinskega svetnika“, objavljeno pismo v katerem so zapisane neresnice in žalitve, ki so posegle v čast in dobro ime gospoda Igorja Batiste, med drugim tudi, da je gospod Igor Batista olastnil javno pot, staro 200 let – izpod avstroogrske, da je gospod Igor Batista na 35. seji Občinskega sveta Občina Ilirska Bistrica blatil ugled podjetnika Vičič Rudolfa s.p. z lažnivimi izjavami o privilegijah podjetnika na JP Komunala Ilirska Bistrica, da je na koncu 35. seje Občinskega sveta Občine Ilirska Bistrica kot poparjeni poraženi petletni otrok, rdeč v obraz jokal, da gospod Igor Batista uradno še ni izpraznil svoje greznice in svoje odplake spušča kar v obcestni jarek ob njegovi hiši in s tem obremenjuje okolje, ter da gospod Igor Batista za seboj nima kaj pokazati, saj naj se ne bi imel v čem niti prevažati, če ne bi prejel izdatne pomoči več italijanskih penzij.

Pismo je bilo objavljeno le deset dni pred lokalnimi volitvami. Na ta način je bilo gospodu Igorju Batisti onemogočeno pred lokalnimi volitvami podati lastno mnenje o objavljenih neresnicah. Njegov odgovor na navedeno pismo je bil objavljen šele v naslednji številki dne 31. oktobra 2010, in sicer v manjši velikosti črk in ne na celi strani.

Takratno uredništvo časopisa Snežnik se gospodu Igorju Batisti opravičuje zaradi objave žaljivega pisma in neresnic v njem, s čimer je bilo poseženo v njegovo čast in dobro ime, brez da bi predhodno preverilo resničnost navedb v objavljenem pismu „Pritožba zoper izjave občinskega svetnika“.

GA COMMERCE d.o.o.,
takratno uredništvo časopisa Snežnik

NOVO VODSTVO DRUŠTVA

Univerza za tretje življenjsko obdobje

Za društvo, Marica Gaberšnik

Društvo UTOŽ je imelo svoj redni letni občni zbor, 18.2.2011 v Okrepčevalnici « Grill Danilo».

Predsednica ga. Marica Šlenc Zver je v svojem izčrpnem poročilu pohvalila delovanje skupin in prizadevnost slušateljev. Letos društvo praznuje že 15. obletnico. V mesecu aprilu jo bomo slovesno proslavili in izdali zbornik, ki bo širšemu bralstvu prikazalo pestro dejavnost v preteklih letih.

Na osnovi Pravilnika o podeljevanju priznanj, častnih nazivov in posebnih pohval bomo ob tej priložnosti nagradili najzaslužnejše člane in mentorje.

Mandat predsednici in organom društva je letos potekel. Na tajnih volitvah smo izvolili novo predsednico in člane odborov.

Društvo bo odslej vodila NEVENKA TOMŠIČ.

V uvodnem govoru je dejala, da bo podpirala delovanje vseh dotrdanih uspešnih skupin, hkrati bo poskušala z novimi vsebinami privabiti moško populacijo, ki je zdaj v manjšini. Spodbujala bo medgeneracijsko sodelovanje in prostovoljstvo.

Na koncu smo se prisrčno zahvalili ge. Šlenčevi za ves trud, ki ga je vložila v delovanje društva. Novi predsednici pa smo zaželeli veliko uspeha in prijetnega druženja s člani Tretje univerze.

Večer so nam popestrili člani pevske skupine Vasovalec in ansambla Nostalgija. Neobravnanih tem za učenje in raziskovanje je še dovolj, tudi za nove člane.

Vljudno vabljeni!

OB JUBILEJU

Še na mnoga leta

Nedavno tega je praznovala okrogli jubilej simpatična gospa, mladostnega videza, ki je življenje in delo posvetila skrbi za človekovo zdravje. Nemirna žilica jo tudi po upokojitvi sili, da še naprej uresničuje svoje poslanstvo, le da je to v zrelejših letih, ki jih preživlja, nekoliko ožje, namenjeno človekovemu največjemu bogastvu – nogam. Beseda

teče o ge. Emiliji Prosen, ki se je zapisala v prvo generacijo ilirskobistriških mojstric in hkrati prvo slovensko generacijo mojstric in mojstrov.

Ob okroglem jubileju ji želimo vse najlepše, predvsem pa da bi ji zdravje dopuščalo, da bi nam še naprej pomagala pri premagovanju naših vsakdanjih težav.

KETŠD Alojzij Mihelčič Harije

ENERGETIKA

Recimo STOP toplotnim mostovom

Bojan Žnidaršič, energetske svetovalec, tel. 041 830 867

Ker je toplotna izolacija "mati" vseh ukrepov učinkovite rabe energije bomo naslednje štiri številke Snežnika podrobneje spoznavali napake ter rešitve za pravilno in učinkovito vgradnjo. Začenjamo s toplotnimi mostovi – rak rano slovenskih stavb –, aprila bo na vrsti fasada, maja streha, junija pa tlaki.

Kaj je toplotni most?

Obodni elementi zgradb (streha, zunanje stene, okna, vrata, stropne plošče, tla), ki ločujejo ogrevane prostore od mrzle zime, imajo boljše ali slabšo toplotno izolativnost. Ko je na posameznih mestih bistveno manjša od splošne, nastane toplotni most. Definiramo ga kot lokalno omejeno mesto na obodnih površinah zgradb, na katerem je toplotni tok iz toplejše proti hladnejši strani povečan. Razlikujemo konstruktivne, geometrične in kombinirane. Nekaj najpogostejših toplotnih mostov – predvsem pa pravilne izvedbe – je v sliki in besedi predstavljeno v rubrikah Črne točke in Energetski kiksi na <http://nep.vitra.si>. Izjemno dobro so vidni s pomočjo termokamere, na strehi pa nam jih odkrije neenakomerno topljenje snega.

Kako se izognemo najpogostejšim?

Z znanjem izvajalcev in investitorjev, je pravi odgovor. Za ilustracijo navedimo najbolj kritične. Betonski balkon je hladilno rebro zato ga moramo toplotno izolirati spodaj, ob strani in zgoraj v širini pol metra od stene. Posebno pozornost posvetimo vsem betonskim elemen-

tom, ki pridejo na fasado. Najhujši nastanejo pri "sendvič zidu", kjer mojstri – ki to seveda niso – potegnje betonsko ploščo, balkon ali celo venec do zunanje stene. Med najpogostejše spadajo toplotni mostovi okrog oken in zunanjih vrat. Optimalna rešitev je, da se zunanje stavbno pohištvo montira ravno z zunanjo linijo zidu, špaleta je v celoti narejena iz toplotne izolacije.

Kje jih še najdemo

(Pre)pogosto so to vertikalno neizolirani temelji v zasutem delu stavbe, vse vertikalne in horizontalne betonske vezi, samostojni stebri, mesta okrog roletnih in elektro omaric, premajhna debelina (ali celo brez) toplotne izolacije na coku, razni betonski okrasi na fasadi, prehodi med ogrevanimi in neogrevanimi prostori nebivalne etaže, neupoštevanje pravila, da gre toplotna izolacija vedno "pol metra čez", nedosledno izvedena notranja toplotna izolacija obodnih sten (priporočamo jo zelo redko), nedosledno izvedeni preboji (štemanje) tlakov, zunanjih sten in stropa proti hladni podstrehi,... Celo paleto toplotnih mostov lahko pričakujemo pri toplotni izolaciji strehe: stik strešne in fasadne izolacije, okrog strešnih oken, pri prebojih strehe (dimnik, zračniki), notranja izolacija obodnih sten nad ogrevanim prostorom,... Pravo leglo toplotnih mostov nastane pri vseh dozidavah, kjer se hkrati rešujejo funkcija, statika, izgled in bolj ali manj (ne)urejene razmere v hiši. Med gradnjo ali

obnovo se na toplotne mostove niti ne pomisli, kar se seveda kasneje krepko maščuje.

Kurativa

Toplotni mostovi nam povzročajo energetske in higienske težave, najbolj izrazita je plesen (več med članki na <http://nep.vitra.si>). Sanacija je praviloma zahtevna in draga, pogosto celo neizvedljiva. V tem primeru lahko neugodne posledice zmanjšamo z nekaterimi ukrepi.

• Vlaga v prostorih naj bo blizu optimalne, to je 50%. Izključi se nepotrebne izvore (sušenje perila, intenzivno tuširanje, kuhanje z veliko pare, rože, itd.) ter poskrbi za redno prezračevanje etaže na preprih.

• Za učinkovito odpravo notranje vlage je potrebno najmanj trikrat dnevno na preprih prezračiti celotno etažo, kar pomeni v celoti vse prostore. Vsakič odpremo vsa okna ter notranja in zunanja vrata le za 2 – 4 min.

• Energetsko učinkovitejši in "nevidni" je prisilno prezračevanje z rekuperacijo odpadnega zraka. Sistem nam 24 ur na dan, 365 dni na leto zagotavlja svež zrak, zato ga nikoli ne izklapljam (kot klimo).

• Omogočimo neoviran dostop toplega zraka do vseh notranjih površin obodnih sten. Zato odstranimo izpred njih vse pohištvo in druge predmete, ki jih zaslanjajo. Če to ne gre, odmaknemo pohištvo od zunanjih sten vsaj 5 cm, za toliko ga tudi dvignemo.

ENSVET
ENERGETSKO SVETOVANJE

NOVE IDEJE

Nove ideje – gremo naprej!

Gorazd Brne, foto Zlatan Kovačević

V soboto, 26. februar 2011, ob 18.00 uri, je »Hram dobrega« gostilne Pri Matetu gostil prvi uradni sestanek skupine Nove ideje za razvoj območja Ilirske Bistrice (NI). Dogodek je bil hkrati prvo srečanje botrov t. i. »Skrinjic za dobre namene«, ki jih je skupina, v sodelovanju z Društvom prijateljev mladine Ilirske Bistrice (DPM), postavila na več mestih v Ilirski Bistrici in njeni okolici in s katerimi se zbira prispevke, namenjene finančno in socialno ogroženim otrokom in njihovim družinam.

Ena glavnih točk dnevnega reda je bila predstavitev poteka dobrodelnega projekta in poročilo o prispevkih, ki so se zbrali v »Skrinjicah za dobre namene«. Predstavitev in poročilo sta podala Egon Zevnik, član upravnega odbora skupine NI, in Darinka Dekleva, predsednica DPM-ja, pod okriljem katerega dobrodelni projekt poteka. 187,- 80 €. To so sadovi dobrodelnosti v

mesecu februarju. Dogovorili smo se, da se bodo zbrani prispevki podeljevali dvakrat letno, in sicer meseca junija, pred poletnimi počitnicami, za otroke ter meseca decembra, pred božično-novoletnimi prazniki, za družine. Določila se je tudi strokovna komisija v sestavi predstavnikov DPM-ja in NI-ja, ki bo s pomočjo Centra za socialno delo Ilirske Bistrice, odločala o prejemnikih pomoči. Potek zbiranja prispevkov lahko spremljate na spletni strani NI-ja, kjer je objavljen tudi zapisnik prvega uradnega sestanka skupine. Prav tako lahko podrobnejše podatke o delovanju skupine in zbranih sredstvih dobite na naši facebook strani, kjer lahko tudi sami postane-

8. Poročilo o zbranih prispevkih (Darinka Dekleva)		
LOKALNOST	IME IN PRIIMEK BOTRA	PRISPEVEK (v €)
Gostilna PRI MATETU	Kristina Štanič (sika)	20,00
ROM bar	Uroš Koton (sika)	14,28
Tigresna JAMATSKA	Tatjana Marjan (sika)	23,40
IVANUŠKA SPOT	Blavd Kavčič (sika)	15,00
Gostilna ŽEMONSKA VAGA	Adam Gornec (sika)	12,00
Bar MLECNA	Kristina Štanič (sika)	2,00
Frižerijski klub MOU SALON	Kristina Štanič (sika)	5,25
Frižerijski klub MOUČA	Maja Turčič (sika)	10,00
Črnačevska MOKOZA	Egon Zevnik (sika)	7,00
Prilica PEK	Egon Zevnik (sika)	1,00
Veterinarska ambulanta II	Miroslav Šarič (sika)	1,00
Gostilna POD GRADOM	Maryan Mršnik (sika)	7,00
Pizzerija KUCRA (VITOSVO)	Adrijana Jančič	1,00
Bar JUDIA (BIBIC)	Adrijana Jančič	1,00
JOHANNY BAR	Adrijana Jančič	1,00
KBB (Klub starih)	Andreja Kuret (sika)	7,00
Bar JULIA	Gorazd Brne (sika)	1,00
Bar PETROL	Miroslav Šarič	1,00
Gostilna POTOK	Egon Zevnik (sika)	1,00
Frižerijski klub MITJA HAIR TEAM	Dunja Plangos	187,80
SKUPAJ		187,80

Tabela zbranih prispevkov po posameznih lokacijah za mesec februar 2011

te člani skupine in prispevate svoje predloge za izboljšanje kvalitete vsakdanjega življenja v naši občini.

Lep pozdrav vsem s kredom skupine Nove ideje za razvoj območja Ilirske Bistrice – GREMO NAPREJ!

http://www.facebook.com/home.php?sk=group_1552006911-82557&ap=1

<http://mars-sp.net/bistrc/index.html>

VABIMO VAS ...

Bučjada 2011

Prireditve Dobrodošli pri nas, bolj znana kot Bučjada, se je med obiskovalci dobro prijela. Letošnjo tretjo ponovitev načrtujemo drugi konec

tedna v oktobru. Društveni podmladek se na prireditve že veselo pripravlja in pridno vadi.

Vsi, ki bi želeli na prireditvi sodelovati kot prodajalci, se predstaviti s svojo stojnico, kot razstavljalci v domu ali na prostem ali sodelovati v programu, pa ste že sedaj lepo povabljeni, da razmislite o svoji ideji, nam jo zaupate in se nam pridružite.

KETŠD A. Mihelčič Harije

I FEEL SLOVENIA

TURISTIČNA
ZVEZA
SLOVENIJE

Vabilo

Aktivnosti Turističnega društva

Prvi pomembni dogodek bo čistilna akcija v Kindlerjevem parku in Parku Nade Žagar, ki jo pripravljamo skupaj s Krajevno skupnostjo Ilirska Bistrica, na pomoč pa nam bodo priskočili Komunalno podjetje d.o.o. Ilirska Bistrica, Ipil d.o.o. Ilirska Bistrica, Čiščenje greznic, kanalizacije in odpadnega materiala Vičič Rudolf s.p. iz Zarečice.

Hortikultura našega turističnega društva, ki še ni uradno ustanovljena, že pridno deluje. Na »dan za spremembe«, 26. marca, v evropskem letu prostovoljstva, ki ga z različnimi aktivnostmi po vsej Sloveniji obeležuje Slovenska filantropija, se z lastno aktivnostjo pridružujemo tudi mi, vabimo pa tudi vas. Čistili bomo park in to tako temeljito, da bomo očistili vse zelene površine in bazen. Zbrali se bomo ob 8. uri na parkirišču za občino, se tam razdelili v skupine, prijeli za orodje in se razkropili po parku. Pridi tudi ti! Če imaš doma metlo, grablje, samokolnico... jih prinesi s seboj.

BODI PROSTVOLJEC, SPREMINJAJ SVET!

Prijave:

Krajevna skupnost Ilirska Bistrica
ksilb@primorska.com
040 585 321 (Dejan)

Turistično društvo Ilirska Bistrica
turisticno.drustvo.il.b@gmail.com
031-585-602 (Milojka)

Snežnik

CENIK OGLAŠEVANJA V ČASOPISU SNEŽNIK

VELIKOST OGLASA	NOTRANJE STRANI	ZADNJA STRAN BARVNO	NASLOVNICA BARVNO	GLAVA ČASOPISA PRVA STRAN
1/16 STRANI	55	110	120	200
1/8 STRANI	90	180	190	-
1/4 STRANI	180	260	360	-
1/3 STRANI	280	380	-	-
1/2 STRANI	360	420	-	-
1/1 STRAN	490	690	-	-
PROMOCIJSKI ČLANEK	1/2 STRANI – 280 EUR	-	-	-
OSMRTNICE IN ZAHVALE	1/8 STRANI – 25 EUR	-	-	-

Cenik zakupa prostora velja za oglaševanje ter za politična sporočila. Objave na zahtevanih straneh so višje za 30%. Cene ne vsebujejo DDV.

IZJAVA ZA JAVNOST

Upravno sodišče: okoljevarstveno soglasje za vetrnice na Volovji rebri je nezakonito

Včeraj je odvetnik Tomaž Petrovič, ki zastopa DOPPS, z upravnega sodišča prejel sodbo, s katero je okoljevarstveno soglasje za vetrno elektrarno na Volovji rebri odpravljen. Sodba je pomembna prelomnica, možnosti da bi vetrnice kdaj stale na Volovji rebri po mnenju DOPPS ni več.

V prelomni sodbi je sodišče razveljavilo okoljevarstveno soglasje za 33 vetrnic na Volovji rebri, ki ga je Agencija RS za okolje izdala junija lani. S tem je investitor Elektro Primorska izgubil ključni dokument, ki bi ga potreboval za gradnjo na Volovji rebri. Na sodbo pritožba ni možna.

Naj spomnimo: ARSO je omenjeno soglasje ponovno izdala v ponovljenem postopku presoje vplivov vetrnic na okolje. Ker ARSO pri odločanju ni upoštevala nobenih strokovnih argumentov naravovarstvenikov, se je DOPPS na soglasje pritožil, nato pa pred tremi meseci vložilo še tožbo na Upravno sodišče.

Upravno sodišče je ugotovilo, da so vsi ključni argumenti DOPPSa upravičeni. Po mnenju sodišča je ključna pomanjkljivost soglasja v njeni nezadostni obrazložitvi, saj ni razvidno, da bi ARSO ustrezno pretehtala strokovne argumente o pričakovanih vplivih vetrnic na naravo. ARSO bo morala zdaj o zadevi odločiti ponovno in se pri odločanju držati navodil sodišča: morala bo presoditi, kateri argumenti DOPPS so pomembni za odločitev glede vpliva na naravo in se do njih vsebinsko opredeliti.

Projekt Vetrne elektrarne Volovja reber se brezplodno vleče že osmo leto. Kljub soglasnemu prepričanju sloven-

ske naravovarstvene in naravoslovne stroke, da je gradnja vetrnic na tej lokaciji nesprejemljiva, državno podjetje Elektro Primorska vztraja. S številnimi nezakonitimi odločitvami, ki so bile ena za drugo vse razveljavljene na sodišču, ARSO povzroča dolgoletni mrtvi tek pri umeščanju obnovljivih virov energije v prostor v Sloveniji.

Na DOPPSu ponovno poudarjamo, da podpiramo obnovljive vire energije, tudi vetrne elektrarne, vendar morajo biti umeščeni v prostor tako, da se ne dela nepotrebna škoda najdragocenejši naravi. Investitorju smo že večkrat ponudili pomoč pri iskanju nadomestne lokacije, ki bil bila z vidika varstva narave manj problematična.

Dr. Damijan Denac, direktor DOPPS poudarja: »Vetrne elektrarne v najdragocenejša območja narave dediščine ne sodijo. Ministrstvo za gospodarstvo bomo pozvali, da se odpove projektu vetrnic na Volovji rebri in da skupaj poiščemo lokacijo, kjer bo škoda za nara-

vo manjša«.

V Koaliciji za Volovjo reber se zelo zadovoljni z odločitvijo sodišča. Kljub temu, da je sodišče sodbo izdalo zelo hitro – od vložitve tožbe so minili šele trije meseci – in da je s 15 stranmi besedila zelo obsežna, gre za zelo poglobljen in jasen dokument. Na tej jasni in z evropskimi standardi skladni sodbi Ko-

alicija gradi zaupanje, da bodo dolgotrajna prizadevanja za ohranitev Volovje rebri obrodila sadove.

Prof. dr. Nejc Jogan, predavatelj na Univerzi v Ljubljani in član upravnega odbora Koalicije: »Ta sodba je precedenčna. Z njo je slovensko sodišče prvič odločalo o škodljivem posegu v območje Natura 2000. Zelo smo zadovoljni, da so bili s tem v slovensko pravno prakso tako jasno vpeljani visoki standardi varstva narave, ki jih prinaša pravni red Evropske Unije.«

Sodišče je Agenciji še naložilo, da DOPPSu povrne 350 € stroškov, ki jih je imel s tožbo.

PROTESTNI SHOD

Prekinjena je obrtniška državljanska nepokorščina

V sredo, 16. marca 2011 se je v ljubljanskem Tivoliju zbralo kakšnih 3000 slovenskih obrtnikov in podjetnikov, da bi z mirnim protestnim shodom opozorili na resnost položaja slovenskega gospodarstva. Ob devetih, je kljub dežju, ki je neusmiljeno zalival protestnike, povorka krenila pred poslopje slovenskega parlamenta. Delegacijo predstavnikov je v državnem zboru sprejel podpredsednik Vasja Klavžar in obljubil, da bodo poslanci DZ predloge obrtnikov in malih podjetnikov, ki jih bo vlada vključila v zakone in so nujno potrebni za reševanje slovenskega gospodarstva, v čim večji meri podprli. Za tem je povorka mirnih protestnikov krenila pred vladno zgradbo, kjer je njihove predstavnike sprejel predsednik vlade. Po sestanku s predsednikom Borutom Pahorjem, ki je obljubil uresničitev vseh zahtev, ki še čakajo na realizacijo, so se predstavniki obrtnikov in podjetnikov odločili, da prekinjajo z državljansko nepokorščino.

Doslej so bili v sklopu zahtev sprejeti Zakon o zamudah pri plačilih, Zakon o javnem naročanju in spremembe Zakona o DDV v DZ gresta po hitrem postopku še zakona o izvršbi in zavarovanju in finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju. V naslednjih dneh pa naj bi bila po hitrem postopku sprejeta še Zakon o prevozu v cestnem prome-

tu in Zakon o graditvi objektov. Glede Zakona o kmetijstvu se bodo predstavniki OZS sestali z ministrom za kmetijstvo v začetku aprila ter skušali najti rešitev za ureditev dopolnilne dejavnosti na kmetijah. Prav tako se bodo skušali dogovoriti z resornim ministrom glede zakonitve zahteve »vsak račun šteje« v okviru Zakona o dohodnini. Glede Zakona o delovnih razmerjih pa je bilo ponovno poudarjeno, da je potrebno zakonodajo približati evropski. Vlada mora določiti le platformo, vse ostalo pa naj se rešuje v kolektivnih pogodbah.

Del skupine, ki je kljub izredno slabemu vremenu krenila do vladne palače in zato brezplačno žrtvovala svoj delovni dan, je bilo tudi 35 ilirskobistriških obrtnikov. Seveda je imela tudi ta skupina udeležencev v sredo, 16. marca svoje službene in družinske obveznosti ter nešteto drugih opravil, a zdelo se

jim je prav, da podprejo vseslovensko akcijo.

Vsem, ki ste žrtvovali svoj čas in se protesta udeležili iskrena hvala. Posebna zahvala velja Piceriji-tekstilu Marjan Stefančič s.p. Ilirska Bistrica, Gostilni s prenočišči Potok, Emilija Deželak s.p. Dolenje, Gostilni Povodni mož, Velko Zidar s.p. Topolc, Mizarstvu Janez Rojc s.p. Dolnji Zemon, Mizarstvu Branko Čekada s.p. Dolenje, Čiščenju greznic in kanalizacije Rudolf Vičič s.p. - prokuristu Damjanu Vičiču, Avto Martinčiču d.o.o. Ilirska Bistrica, Instalacijam Stojan Kovačič s.p. Koseze, Rimex d.o.o.-Miran Rolih Zarečje, Mašinci Milojka Primc s.p., Ilirska Bistrica, Provocativi Bojan Oblak s.p. Ilirska Bistrica, Larisu d.o.o. Harije in Elektro Skoku, Simon Skok s.p. Ilirska Bistrica

Območno obrtno-podjetniška zbornica Ilirska Bistrica

NOVOSTI IZ SAMOSTANA

„Za srečne se lahko imamo, če nam izkušnja pokaže, da smo še sposobni veseliti se globoko in pristno“
(sv. Edith Stein)

Kdo so škoromati

Pripravili: vzgojiteljice in otroci iz vrtca Antonina

V letošnjem pustnem času smo si v vrtcu Antonina zadali nalogo, da raziščemo, kdo so škoromati. Raziskovalne naloge smo se lotili zelo zavzeto. Najprej smo skušali zbrati čim več informacij.

Ob prinesenih predmetih kot so ovčja koža, veliki zvonci, rože iz krep papirja, klobuk smo ugotavljali, kdo jih uporablja in zakaj. Vsi ti predmeti so za vsakdanjo rabo, ugotovili pa smo, da jih lahko uporabljamo tudi ob posebnih priložnostih.

Povprašali smo naše starše, kaj oni vejo o škoromatih. Na plakat smo napisali nekaj vprašanj. Da staršem ne bi bilo nerodno, če bi jih direktno vprašali in ne bi nič oziroma zelo malo vedeli, smo jim raje pripravili nabiralnik, kamor so tisti, ki so želeli, oddali svoje odgovore. Napisali so nam, da „škoromati odganjajo zimo in privabijo pomlad. Obleženo imajo ovčjo kožo, okrog pasu nosijo kravje zvonce in na glavi kapo z rožicami. Seme so se obranile še iz poganskih časov, ko so častili bogove pomladi in prebujanje življenja.“

Drug vir informacij je bil obisk knjižnice, kjer smo si sposodili knjige, ki smo jih pozneje v vrtcu zavzeto ogledovali. Čudili smo se, ko smo na fotografijah od blizu videli, kaj vse imajo na sebi škoromati, zvonci so se nam zdeli zelo težki, ni čudno, da so pravi škoromati lahko le odrasli moški.

Še bolj kot nad škoromati smo bili navdušeni nad kleščarji, po obrazih namazanimi s sajami in z velikim klobukom s perutni kragulja ali vrane. V rokah nosijo velike lesene klešče, s katerimi lovijo svoje žrtve in jih namažejo s sajami.

S pomočjo vzgojiteljic smo brskali tudi po internetu in brali časopise in odkrili nekaj zanimivih stvari. Izvedeli smo, da izvirajo

iz predkrščanskih poganskih časov – se pravi so zelo stari, ni mogoče natančno določiti koliko. Njihova naloga je, kot je naloga vseh pustnih šem, da preženejo zimo in priključijo pomlad. Obisk škoromatom je za domačine pomenil veliko čast, zato so jih radi sprejeli. Otroci so se jih še posebno veselili.

Škoromati iz Hrušice veljajo za prve in najstarejše maske v Sloveniji, Hrušica pa velja kot nekakšna neuradna zibelka škoromatije. V

polonic, zajčkov, račk in mravljic do spidermana.

Ko smo škoromate spoznali, kako izgledajo, smo si tudi sami izdelali in okrasili podobne kape, kot si jih v pustnem času nadenejo oni. No ja, naše so bile malo manjše, so bile pa prav tako lepe ali pa še lepše, ker smo jih izdelali sami. Tudi narisali smo jih, pri Matetu pa smo si ogledali zelo zanimivo razstavo pustnega sprevoda.

Za naše pustno rajanje v vrtcu

Brkinih so škoromati najmanj 700 let ohranili tako ime kot sam obred. Tridesetletnico organiziranega škoromatenja pa so letos praznovali v Podgradu. Izvedeli smo tudi, da je bil to obmejni vojak (scaramatte) in so njegov lik ljudje sprejeli med svoje pustne like, kot na primer danes policista in kot smo si tudi mi za pusta izbrali različne like, od pika-

sma se naučili nekaj pesmic, za pustni pohod pa pesmico:

„Od hiše do hiše, od vrat do vrat,
prinašamo smeh vam in s smehom pomlad.
Zato nam zdaj dajte en dinarček, dva,
tri krofe, tri bobbe in košček mesa.“

LETNO SREČANJE

Volitve

Tonjo Janežič

V petek 03.02.2011 je potekalo v gostilni Grill Danilo redno letno srečanje članov Društva živinorejcev iz Ilirske Bistrice. Člani društva so se zbrali na rednem volilnem občnem zboru z namenom, da pregledajo opravljeno delo v preteklem mandatnem obdobju, se izrečejo o porabi finančnih sredstev in sestavijo plan aktivnosti za leto 2011. Vinko Primc predsednik živinorejskega društva in Danijela Volk strokovna tajnica društva sta prisotnim članom izčrpno in nazorno predstavila aktivnosti v preteklosti z fi-

nančnim poročilom. Člani so imeli priložnost, da so opravili pravi obračun aktivnosti svoje stanovske organizacije. Z veseljem so lahko ugotovili, da je predsednik, z denarnimi sredstvi ravnal dobro saj je obračun pozitiven

kljub temu, da je društvo organiziralo za svoje članice in člane nekaj pomembnih skupnih aktivnosti. Društvo skrbi za dobre odnose tudi z ostalimi kmetijskimi društvi v občini Ilirska Bistrica.

Člani društva govedorejcev so na volitvah vodstvo društva za naslednje mandatno obdobje zaupali dosedanjemu predsedniku in podpredsedniku.

LK LIV HIDRAVLIKA IN KOLESA, d.o.o.

**NOVA REVOLUCIONARNA REŠITEV
LKO SAMOKOLNICA Z LOKOM**

Na osnovi patenta in v sodelovanju z podjetjem LC sistem smo razvili novo generacijo samokolnic z lokom, ki lahko stojijo na vseh neravnih terenih. Inovativni sistem samo uravnalnega podnožja samokolnice omogoča varno in stabilno rabo na vseh bolj ali manj neravnih površinah gradbišč in vrtov. Na hribovitih terenih kmetij, kjer so sadovnjaki, vinogradi, njive, travniki je samokolnica z lokom pravi in nepogrešljiv pripomoček. Na prevrnjen, raztresen ali razlit tovor lahko preprosto pozabite...

LIV HIDRAVLIKA IN KOLESA, d.o.o., Industrijska cesta 2, 6230 Postojna-Slovenija
Tel.: +386 5 72 83 844, Fax: +386 5 72 83 860, E-mail: info@livkolesa.si, www.livkolesa.si

VSAK DAN NEKAJ DOBREGA!

Pivški piščanec
z omega 3 -
višja kakovost

3,10
eur/kg

Pripravljeno za peko -
začinjeni piščančji kosi,
1000 g

4,20
eur/kos

Pivka piščančja
posebna salama,
350 g

1,20
eur/kos

Slani fileti inčunov, 50 g

1,40
eur/kos

Vabljeni v Pivkino trgovino na Kal

s široko in ugodno ponudbo mesa in izdelkov iz piščančjega, puranjega in kunčjega mesa. V trgovini lahko izbirate tudi med različnimi okusi turistične in tunine paštete, ribe z zelenjavo ter ostalimi ribjimi izdelki Delamaris.

www.pivkap.si

Diskont Kal: pon - pet: 7.00 - 18.30, sobota: 7.00 - 12.00, tel.: 05 70 31 020

DRUŠTVO SE PREDSTAVI...

Zavidljivih 30 let
Podgrajskih škoromatov

Primož Rojc

Za škoromate iz Podgrada je bil 19. februar pomemben dan, saj so praznovali 30. letnico organizirane delovanja. Lahko trdimo, da se je z njimi začela etnološka zgodba bistrške občine, saj so za njimi oživele še mnoge druge pustne skupine po celotnem območju doline reke Reke in Brkinov.

Vsega so krivi otroci, ki so učitelja Romea Volka, ki je takrat poučeval na osnovni šoli v Podgradu, vprašali: »Ča se ne boš nič škoromati?« Ta izraz mu je vzbudil veliko zanimanja in kmalu zatem je pričel z iskanjem starih fotografij, v pogovoru z učenci in starejšimi ljudmi pa je iskal podrobnosti in značilnosti tega zanimivega običaja. Bilo je to leta 1980. Začeli so z izdelovanjem značilnih pustnih mask in se že naslednje leto prvič predstavili. Že takrat so domačini zadovoljno pritrdili njihovo pristnost. Leta 1981 so obudili le nekaj osnovnih likov: kleščarja, ženina in nevesto ter nekaj zvončarjev. Romeo Volk, ljubitelj etnologije na bistrškem in raziskovalec mnogih običajev je v polni telovadnici

Poberija v Podgradu leta 1981. Na fotografiji lahko poleg novodobnih mask zasledimo like ženina in neveste, kleščarja te, zvončarja.

na karneval v Ilirsko Bistrico in poudaril, da so pomemben mehanizem pri vzpostavljanju čezmejnih stikov z sosednjimi hrvaškimi občinami.

Škoromati so se tudi letos predstavili na karnevalu Pust je pršu v Ilirski Bistrici. Že bežen pogled na pustno skupino razkriva, da resnično pazijo na vse podrobnosti. Njihove obleke, rože, rekviziti, skratka celotna oprava zgleda kot, da so jo zamrznili in prenesli iz preteklosti. Resnično pazijo na vsak detalj. V pogovoru za naš časopis je predsednik KD Podgrad Mitja Ivančič dejal, da škoromatenje v Podgradu pravzaprav nikoli ni zamrlo, le pritajilo se je. Na pustni poberiji se je vedno kdo osemil v škoromata ali kleščarja in tako se je ta običaj ohranil vse do leta 1980, ko so ga ponovno odkrili. Mitja je dejal, da so se nekoč v škoromate lahko odeli samo neporočeni fantje, ter da so se v Podgradu »šmile«, tudi ženske, saj so se na pustni torek oblekle v bele obleke z tancico in pohajale po hišah. V času, ko so bili naši kraji pripojeni Italiji so škoromatenje, tako kot mnoge druge običaje, prepovedali, toda domačini so oblastem nagajali in se še rajši šmili. Mitja je poudaril, da je bilo za društvo prelomno leto 1994 ko so se predstavili v Krakovu na Poljskem in da šteje za pomemben dosežek prav to, da jih ljudje ne gostujočih karnevalih ne zamenjujejo več z kurenti ampak jih celo sami prepoznavajo kot škoromate. V prihodnje naj bi skupina dala več poudarka na gostovanju izven Slovenije, želijo pa si, da bi bili uvrščeni na seznam UNESCO-ve duhovne dediščine. Pri pripravi strokovnih podlag jim že pomaga dr. Jurij Fikfak. Za letošnje pustno leto je Mitja Ivančič dejal, da je bilo: »Naporno, dolgo in uspešno.« Tu mu lahko pritrdimo, saj pustni čas traja od Sv. Šte-

Lutkovna upodobitev sprevoda škoromatov, prapor, obleka kleščarja in zvončarja.

podgrajske šole dejal: »Škoromate smo obujali skupaj, ne le jaz sam, saj brez zagnanih domačinov, običaja ne bi obnovili.«

Predsednik KD Podgrad Mitja Ivančič je dejal, da skupina danes šteje okrog 80 pustnih likov, od vsakega pa zahtevajo, da si napravi takšno opravo, kot je bila nekoč. Do danes si je oblačila škoromatov obleklo preko 250 Podgrajcev. Kaj kmalu po začetku so se organizirali v društvo in postajali so vedno bolj prepoznavni, tako v medijih kot na karnevalih. Gostovali so precej po Sloveniji, v Italiji in na Hrvaškem, zagotovo najpomembnejše gostovanje pa štejejo sodelovanje na evropskem festivalu Maske v obredju v poljskem Krakovu. Pomemben uspeh je tudi vstop v zvezo evropskih karnevalskih mest.

Na prireditvi je spregovoril tudi dr. Jurij Fikfak iz Narodopisnega inštituta SAZU, ki že vrsto let spremlja pustne običaje Podgrada, Hrušici in brkinskih vaseh ter jih predstavlja v strokovnih publikacijah. Fikfak, sicer doma iz Obrova, je poudaril, da etnološka stroka že več kot pol stoletja spremlja škoromatenje, saj so že leta 1962 posneli dokumentarni film o temu običaju. »Ime škoromatov ste ponesli po vsej Sloveniji in tako utrdili svojo identiteto« je dejal.

Jubilantom je spregovoril tudi ilirskobistrški župan Emil Rojc, ki je pohvalil njihov zagnanost pri ohranjanju tradicije in jim obljubil, da jim bo občina stala ob strani. Povabil jih je tudi

Na prireditvi, ki jo je povezovala Erna Petrač so zapeli Hruški fanti, cerkveni pevski zbor iz Podgrada katere je vodil Stano Čeh, pod vodstvom Damjane Kinkela pa so nastopili tudi otroci OŠ Podgrad. Na ogled je bila tudi lutkovna

Škoromati na poberiji v Podgradu

upodobitev sprevoda škoromatov, razstava likovnih del učencev tamkajšnje šole in fotografska razstava o škoromatih.

fana, ko se škoromati prvič zberejo, do pepelnice srede, ko pusta zakopljejo in nato pripravijo sedmino, seveda brez mesa, saj je na ta dan post.

Dejavnosti
bistriških
tabornikov

Brača Mršnik

Kaj delamo Ruševci pozimi? Poležavamo ob toplem kaminu? Poslušamo smrčanje gozdnih živali? Se podimo po zasneženih tleh? Gradimo igluje? Odgovor preverite spodaj.

28. in 29. januarja se je ekipa popotnic, znana pod imenom »Mrkvice«, potepala po daljnem Štajerskem v okolici Poljčan. Tam je namreč potekal vseslovenski ZOT – zimsko orientacijsko tekmovanje, ki se ga je naš rod jubilejno udeležil prvič. Pa pojdimo lepo po vrsti. V petek zvečer smo prispele, srečale stare prijatelje, se družile z novimi, odhitele na teste iz topografskih znakov in vrisovanja, poklepetale, pojedle večerjo in se s sitimi želodci zlekile ter zaspale. V soboto nas je čakal zahtevnejši del – orientacija – na kateri smo se poleg pohoda s časovno omejitvijo pomerile še v skici terena, IQ testu, določanju koordinat nevriscane kontrolne točke, signalizaciji v Morsejevi in Winklerjevi abecedi, medtem skoraj poletale od rdečih bikcev, priskočile na pomoč drugim ekipam in pohod zaključile utrujenega telesa in srečnega srca na skupnem 5. mestu, v ženski konkurenci pa bi bile 1.

V soboto, 5. februarja, je Ilirsko Bistrico obiskala načelnica območja JPN (južno-primorsko-notranjska), ki se je z vodstvom RSR-ja pogovorila o delovanju našega društva in nam predstavila nekatere zanimive mednarodne taborniške projekte.

16. februarja je mestna zveza tabornikov (MZT) skupaj z zvezo tabornikov Slovenije (ZTS) organizirala delavnico za rodove propagandiste, ki sta se je udeležile tudi dve Bistričanki. Povedali sta, da so udeleženci na praktičnih primerih izvedeli veliko novega in predvsem uporabnega o komuniciranju in odnosih z javnostjo. Znanje bosta s pridom uporabili.

Med zimskimi počitnicami je za naše gozdovnike in gozdovalnice (11-15 let) potekalo super mega zimovanje v Črnem dolu. V 4 dneh se je 19 mladih Ruševcev neznansko zabavalo. Kaj vse smo počeli? Seznam je dolg, od igrice »Krompir in čebula« in »Morilec«, žoganja, streljanja s storži, kurjenja ognja v snegu, kjer smo si tudi spekli večerjo, pa vse do gradnje igluja in bivaka, lokostrelstva, kartanja, sprehoda do Sviščakov (tam smo se sankali, kepali ter zganjali ostale zimske norčije). Lahko si predstavljate, da bi le stežka med vsemi temi aktivnostmi našli čas za še kaj drugega. Komaj čakamo, da bomo imeli priložnost ponoviti tako super akcijo. Ob tej priložnosti se še enkrat zahvaljujemo za spluzeno cesto do koč.

Tudi naslednji vikend koč ni bila prazna. Tokrat smo jo namreč obiskali PP-ji in RR-ji. Tudi mi smo neskončno uživali v snežnih radostih, vrhunec pa je predstavljala fimska savna, ki smo jo vsi rade volje preizkusili. Zvečer nas je čakala še strateško-miselna igra, nad katero smo bili vsi zelo navdušeni. Tako nor vikend v še boljši družbi še dolgo ne bo šel v pozabo.

4. marca je v taborniškem domu potekal sestanek rodove uprave. Na njem se je zbralo vodstvo našega roda, na začetku malo poklepetalo, potem pa se pogovorilo o tekočih zadevah.

Več o vsem pa lahko najdete na rusevci.si, [facebook.com](https://www.facebook.com/rusevci), [twitter.com](https://twitter.com/rusevci) in v taborniški omarici.

Hanes macron
sg FRUIT & LOOM
LEGEA Skipper
ODLIČNE ZNAMKE PO TOVARNIŠKIH CENAH
TEKSTILNI DISKONT
ULICA 7. MAJA 12
ILIRSKA BISTRICA
BIVŠA TRGOVINA TARA
NUDIMO VAM UGODEN TISK IN VEZENJE
NA TEKSTIL

PICERIA
PARK
TEL.: 71 45 144
**ČE TE PIČI,
PIZZERIO PARK
POKLIČI!**
71 45 144
**RAZVOZ PIC JE CEL DAN
9 - 22 URE**

HACCP v gostinstvu

Alenka Penko, Območna obrtno-podjetniška zbornica Ilirska Bistrica

Stare smernice so prenehale veljati, zato si morajo vsi gostinski obrati (restavracije, gostilne, okrepčevalnice, bari itd), ki se pri opravljanju notranjega nadzora sklicujejo nanje, zagotoviti nov tiskan izvod prenovljenih smernic.

Prenovo smernic dobre higienske prakse in uporabe načel HACCP v gostinstvu so narekivale spremembe zakonodaje oz. uskladiitev z aktualno evropsko in nacionalno zakonodajo. Pri prenovi so bile kot osnova uporabljene že obstoječe smernice, bistvene spremembe in posodobitve pa je doživel prvi del smernic, ki ureja področje spremljevalnih programov (registracija, splošne zahteve za prostore živilskega obrata, posebne zahteve za prostore, v katerih se živila pripravljajo, obdelujejo ali predelujejo, zahteve za premične aličasne obrate, prevoz, zahteve glede opreme, ravnanje z ostanki živil, oskrba z vodo, osebna higiena, embalaranje in pakiranje živil, usposabljanje, nadzor škodljivcev,

dejavnosti določi glede na vrsto in obseg ponudbe. Dodano je novo poglavje Registracija, v katerem so upoštevane spremembe, ki jih narekuje 9. člen nove Uredbe o izvajanju delov določenih uredb skupnosti glede živil, higijene živil in uradnega nadzora nad živilom (Ur. list RS, št. 72/10). Po novem je dolžan nosilec živilske dejavnosti posredovati ZIRS vlogo (na novih obrazcih) za registracijo in vsa posodabljanja najmanj 15 dni pred začetkom obratovanja oziroma najpozneje 15 dni po vsakršni spremembi podatkov.

V zvezi s spremenjenimi zahtevami za obratovanje premičnih in začasnih obratov, pa je potrebno poudariti, da v kolikor pomivanja servirne posode in pribora (npr. zajemalk za sladole, prijemalk, nožev, itd.) v časnem ali premičnem obratu ni mogoče zagotoviti, je potrebno zagotoviti pomivanje servirne posode in pribora v matičnem obratu ali uporabiti servirno posodo ali pribor za enkratno uporabo.

no zaščiten pred dostopom škodljivcev.

V okviru izobraževanja in usposabljanja so po novem dopustne razlike v okviru zahtevnosti ponudbe posameznega gostinskega obrata (za večje obrate je priporočljiv načrt usposabljanja in vodenje zapisov).

Precej podrobne so smernice glede notranjega nadzora nad škodljivci, saj narekujejo, da je potrebno objaviti škodljivcev, predvsem glodavcev obvezno izvesti deratizacijo, ki jo lahko opravi izključno pooblaščen osebje. Pri tem se priporoča, da je potrebno prisotnost glodavcev v notranjem nadzoru ugotavljati z rednim pregledovanjem prostorov (vsak mesec, načrt...).

Priporočljivo je, da ima vsak živilski obrat izdelan načrt čiščenja in opredelitve glede razkuževanja. Pribor za čiščenje se uporablja v strogo določene namene, čistilnih sredstev pa se ne sme prelivati v neoznačene posode.

Posodobljeno in hkrati razširjeno je tudi poglavje, ki ureja postopek umika živila, za kar se prav tako priporoča izdelavo načrta (odgovorna oseba, opis postopka umika, evidenca dobaviteljev in dostave, dokumentacija o umaknjenih oz. vrnjenih živilih, načrt ugotavljanja vzroka, obveščanje ZIRS). Poglavje je razširjeno v delu, ki se nanaša na zagotavljanje sledljivosti živil, kjer je natančno opredeljeno, kako ravnati z živilom (s katerimi podatki jih je treba opremiti), če ta niso hranjena v originalni embalaži.

Vsebinska ostalih poglavij prvega dela smernic se glede higienskih in tehničnih rešitev ter priporočil ni bistveno spremenila. Ponekod so zahteve manj obvezujoče in so se preoblikovale v priporočila, kar pa seveda ne zmanjšuje odgovornosti nosilca gostinske dejavnosti za zagotavljanje ustreznega stanja na omenjenih področjih dobre higienske prakse.

Nove smernice so na voljo po ceni 25 EUR za izvod (DDV je vključen v ceni) za člane Obrtno podjetniške zbornice Slovenije, za vse ostale pa po 80 EUR za izvod (DDV je vključen v ceni). Naročilnica je objavljena na strani sekcije za gostinstvo in turizem www.ozs.si v rubriki aktualno.

V mesecu marcu poteka brezplačno strokovno izobraževanje o HACCP po večjih krajih v Sloveniji. Za člane zbornice je izobraževanje brezplačno, udeležite se ga lahko le ob predhodni prijavi. Prijave sprejema ga. Vlasta Markoja, OZS (tel. 01/5830 571, fax. 01/505 43 73).

SPREMEMBA JAVNEGA RAZPISA »INOVACIJSKI VAVČER 2011«

Javna Agencija Republike Slovenije za podjetništvo in tuje investicije je v Uradnem listu RS, št. 12/2011 z dne 25.2.2011 objavila spremembo javnega razpisa »Inovacijski vavčer 2011«. Spremembe se nanašajo na pogoje pri stroških zaščite znamke in modela, v zvezi z zaščito patentov pa ostajajo pogoji nespremenjeni. Zaradi sprememb v javnem razpisu je spremenjena tudi razpisna dokumentacija. Čistopisa javnega razpisa in razpisne dokumentacije sta dosegljiva na spletni strani Javne agencije Republike Slovenije za podjetništvo in tuje investicije: www.japti.si/index.php?t=razpisi&id=116. Prijavitelji, ki so že posredovali vlogo na javni razpis pred to spremembo, lahko vloge umaknejo in pošljejo nove.

OBVESTILO SLOVENSKEGA VELEPOSILA-NIŠTVA V ZAGREBU

Slovensko Veleposlaništvo v Zagrebu obvešča podjetnike, ki poslujejo ali nameravajo poslovati s Hrvaško, naj bodo pri sklepanju poslov nadvse previdni, saj se Hrvaška trenutno spopada z rekordno nesolventnostjo in plačilno nedisciplino, kar povečuje rizičnost poslovanja.

OBVESTILO SLOVENSKEGA VELEPOSILA-NIŠTVA V ATENAH

Slovensko Veleposlaništvo v Atenah opozarja prevoznika podjetja, ki poslujejo z Grčijo na rigorozno grško zakonodajo, ki velja od julija 2009 na področju nezakonitega priseljevanja, ki postaja vse večji grški problem. V primerih dokazane krivde tihotapljenja ilegalnih pribežnikov (npr. v notranjosti kabine oz. tovornjaka, v

**O B M O Č N A
O B R T N O - P O D J E T N I Š K A
Z B O R N I C A
I L I R S K A B I S T R I C A**

pa je zagrožena dosmrtna ječa in denarna kazen do 700.00 EUR. V zvezi s tem svetujejo voznikom izjemno previdnost pri ustavljanju (postanki, prometni zastoji, čakanje na zeleno luč...) posebej ob zmanjšani vidljivosti zaradi vremenskih pogojev ali noči ter seveda skrbno ravnanje z osebni dokumenti in dokumenti v vozilu.

LETNO POROČILO O RAVNANJU Z ODPADKI

Na podlagi določb Uredbe o ravnanju z odpadki (Uradni list RS, št. 34/08) in Zakonom o državni statistiki (Uradni list RS, št. 45/95, 9/01) so povzročitelji, zbiralci, predelovalci in odstranjevalci odpadkov, pri katerih v posameznem koledarskem letu zaradi opravljanja dejavnosti nastane najmanj 10 ton odpadkov ali 5 kg nevarnih odpadkov, dolžni poslati poročilo o ravnanju z odpadki Agenciji Republike Slovenije za okolje najpozneje do 31. marca za preteklo koledarsko leto. Prejete obrazce je potrebno vrniti tudi v primerih, ko se jih iz objektivnih razlogov ne izpolni. V primeru, ko višina odpadkov presega mejo, pa obrazcev niste prejeli, se za dodatne informacije lahko obrnete na Statistični urad RS, tel. 01/23-40780, 01/2340760, e-pošta: okolje.surs@gov.si ali Agencijo RS za okolje ARSO, tel. 01/4784536, 01/4684507, e-pošta: odpadki.arso@gov.si.

PRIZNAVANJE TEMELJNE KVALIFIKACIJE ZA VOZNIKE

Na podlagi določb ZPCP mora imeti voznik domačega prevoznika ali prevoznika Skupnosti med vožnjo v vozilu: veljaven izvod licence, licence Skupnosti ali dovoljenje Skupnosti prevoznika, za katerega opravlja prevoz ter veljavno vozniško dovoljenje z vpisano kodo Skupnosti, ki izkazuje pridobljeno temeljno kvalifikacijo voznika ali veljavno izkaznico o voznških kvalifikacijah. V primeru, da voznik med vožnjo nima pri sebi voznškega dovoljenja, v katerem je vpisana pridobljena temeljna kvalifikacija, ali izkaznica o voznških kvalifikacijah, je zagrožena globa za prekršek v višini 170 do 420 EUR. Ne pozabite se prijaviti na redna letna usposabljanja, ki bodo v aprilu.

V petek, 25. februarja so potekale v prostorih Območno obrtno-podjetniške zbornice Ilirska Bistrica redne volitve v Skupščino Območno obrtno-podjetniške zbornice Ilirska Bistrica. Pod budnim očesom članic volilne komisije Eleonore Zjačič in Ane Križman ter predsednice Milojke Primc, so volivci izbirali izmed 31 kandidatov in zaupali mandat 23 poslancem.

čiščenje, umik živil in zagotavljanje sledljivosti). Drugi del smernic, ki ureja področje notranjega nadzora na načelih sistema HACCP, pa z manjšimi posodobitvami v svoji osnovi ostaja nespremenjen.

V začetku prenovljenih smernic je naveden seznam obveznih evidenc oz. dokumentacije, ki jo mora voditi nosilec gostinske dejavnosti. Pri tem so posebej naštet obvezne evidenc, ki se nanašajo na obvladovanje kritičnih kontrolnih točk, ki jih nosilec

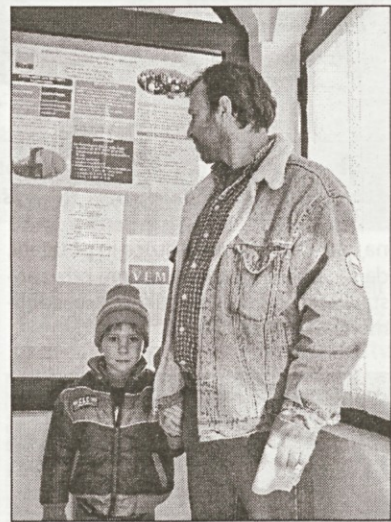
Nosilci živilske dejavnosti, ki upravljajo kuhinjo, v kateri se pripravi v letnem povprečju dnevno 20 ali več obrokov hrane ne glede na kraj razdelitve obrokov, morajo zagotoviti, da se vsi biološko razgradljivi kuhinjski odpadki in odpadna jedilna olja, zberejo ločeno od drugih odpadkov in oddajo zbiralcu kuhinjskih odpadkov oz. zbiralcu odpadnih olj. Zbiranje je potrebno zagotoviti tudi v primeru redne dostave najmanj 100 dni v letu, če je dostava večja kot 10 obrokov dnevno in neredne dostave, če število obrokov pri posamezni dostavi presega 50 ali več obrokov.

Na področju izvajanja osebne higijene pri delu z živilom, nakita in ur (poročni prstani niso več navedeni kot izjema) še vedno ni dovoljeno nositi. V tem poglavju so upoštevane tudi določila Pravilnika o zdravstvenih zahtevah za osebe, ki pri delu v proizvodnji in prometu z živilom prihajajo v stik z živilom (Uradni list RS, št. 82/03, 25/09).

Dodano je novo poglavje Embalaranje in pakiranje živil, ki navaja zahteve, ki jih mora izpolnjevati embalaža namenjena za stik z živilom in tiste, ki zadevajo shranjevanje te embalaže. Med slednjimi velja omeniti, da v primeru, ko se v obratu uporablja embalaža za pakiranje surovin in gotovih jedi, mora biti le ta ustrezno označena in namenska. Embalažo, namenjeno shranjevanju in transportu surovin in gotovih jedi, pa je potrebno hraniti v suhem in čistem prostoru, ki je ustre-

Najstarejši udeleženec rednih volitev v skupščino OOO Ilirska Bistrica čevljarski mojster Toni, Ivica Jantović, s.p..

Na vrata je potrkala pomlad. Pomlad, ki kliče po spremembah in svežini. Mogoče ste tudi sami razmišljali o drobnih spremembah, ki vam jih hitro, kvalitetno in po zmernih cenah uredi Franci Pezdur s.p., Knežak 152, 030/623 153, frenkpezdur@gmail.com. Ponuja celovite storitve suhomontažnega programa Knauf sistemi (postavitve konstrukcij, oblaganje in pritrdjevanje mavčnih - »gips« plošč, kitanje, bandažiranje, brušenje, beljenje). Izdeluje in prenavlja podstrešna stanovanja-mansarde, predelne stene, oblaže obstoječe zidove, obnavlja notranjost starejših hiš in stanovanj, izdeluje dekorativne kamnite zidove, polaga in oblaže porfido ter nudi dekorativno zidanje opeke, tako stare kot nove (porfido dela tudi v prostorih). Jamči za kvaliteto in storitev po konkurenčnih cenah.

podvozu.) predvideva grška zakonodaja najmanj 10 let zaporne kazni in od 10.000 do 30.000 EUR denarne kazni za vsakega zatečenega ilegalnega priseljence, v kolikor se dokaže, da je voznik za to prejel plačilo. V primerih smrti ilegalnega migranta

Snežnik

NOVA E POŠTA PIŠITE NAM
sneznik@siol.com

mašn'ca

IZDELOVANJE TURISTIČNIH SPOMINKOV

Milojka Primc

Gregorčičeva 7, Ilirska Bistrica
tel. 05/714 45 64, Gsm: 031/585-602

NAŠE MESTO: HOTEL LOVEC

Hotel Lovec

Primož Rojc

Niz stavb na današnji Bazoviški ulici v Ilirski Bistrici je eno izmed starejših pozidanih območij v naselju, saj je na mestu današnjega Hotela Lovec delovala poštna gostilna že v 18. stoletju, kar je lepo videti na vojaških zemljevidih iz konca stoletja. Stavbe so vrisane tudi v Franciscejskem katastru, kar dokazuje, da je na istem mestu stala stavba istih tlorisnih dimenzij kot je današnja že v začetku 19. stoletja. Zagotovo lahko trdimo, da je bila tam gostilna tudi sredi 19. Stoletja, saj je znano, da je bil lastnik g. Jelovšek, ki se je v Ilirsko Bistrico priženil nekeje iz Vrhnike, gostišče pa je nosilo ime Jelovškova gostilna. V časopisju zasledimo oglas, ki ponuja v najem gostilno s prenočiščem, ki ga je oddal g. Jelovšek že leta 1860. Že takrat je bila stavba enonadstropna, saj se v Novicah omenja, da je g. Tone Jelovšek brezplačno prepustil čitalnici prostor v prvem nadstropju. Podoben oglas je bil objavljen 24. marca 1878 in pravi: >>Za gostilno s prenočiščem v Ilirski Bistrici se išče zanesljiv gostilničar, ki bi ob enem imel skrbeti za dobro kuhinjo. Natančneša izvestila daje Anton Jellouscheg <<. Glede na oba oglasa lahko trdimo, da je Jelovšek gostilno ves čas oddajal. Prav v tej stavbi je delovala od leta 1864 čitalnica, katera je postala center kulturnega dogajanja na Bistriškem in Trnovskem. Otvoritev čitalnice je bil za naše kraje izredno pomemben dogodek, saj so na otvoritev prišli tudi visoki gosti, med njimi Ljubljanski župan Dr. Costa in dr. Janez Bleiweis, politik in urednik Novic. Pod vodstvom nadučitelja Gerbiča, ob spremljavi vojaške godbe iz Reke je domač pevski zbor zapel pozdravno pesem, katero je napisal bistriški pesnik Janez Bilc, uglasbil pa nadučitelj Gerbič. Pesem pravi takole:

*Glej, majka Slava in nje sini
so zbrani v bistriški dolini.
Se zbral je tu slovenski rod
obhajati majke svoje god.
Odpera Slava dans svetišče
Slovencem Bistriškim središče.
V njem brata brat je že objel;
kdo ne bi danes bil vesel?
Iz daljnjih krajev bratje mili
so družbo mlado počastili;
zvestobe znamnje naj je to,
desnico dajmo jim zvesto!*

Čitalnica je v tej stavbi ostala vse do leta 1907, ko so jo preselili v novozgrajeni gasilski dom v Ilirski Bistrici. Ob 120 letnici čitalnice, leta 1984, je Društvo za krajevno zgodovino in kulturo na pročelje stavbe postavilo spominsko ploščo. Avtor plošče je domači arhitekt Pavel Žnidaršič.

Lastnik Anton Jelovšek je umrl leta 1889, njegov sin, prav tako Anton, pa dve leti zatem. Verjetno je prav izguba gospodarjev pripeljala do tega, da so nasledniki imetje prodali. V časopisu Slovenski narod je bila dne 17.2.1900 objavljena naslednja novica:>> Iz Ilirske Bistrice se nam poroča: Veliko Jelovškovo posestvo v Il. Bistrici kupili so za skupno ceno 52 tisoč kron gospodje Ivan Valenčič veleposestnik v Trnovem, Josip Samsa, župan v Il. Bistrici in Andrej Žnidaršič strojar istotam. Iz posestva nameravajo napraviti tovarno usnja. Bistrica nekaj časa sem vrlo napreduje, saj imamo že nekaj narodnih tvornic. Iz gostilne „Jelovšek“ napravili bodo „Narodni dom“. Dal Bog, da bi se ta misel čim prej uresničila<<. Kupci so si posestvo najverjetneje razdelili. Ali so postali enakovredni partnerji in vlagatelji se ne ve, zagotovo pa je kasneje Andrej Žnidaršič postal lastnik objektov od hotela Lovec do Rožeta. Ker je že pred

tem v Guranjem kraju imel v lasti strojno kožo je z dejavnostjo nadaljeval v objektu za stanovanjsko hišo. Kasneje je tovarno preuredil v furnirnico. Po vojni so z dejavnostjo na istem naslovu nadaljevali, do prenosa proizvodnje v Lesonit. Sredi sedemdesetih let, do stečaja, pa je v teh prostorih delovala enota Vezeneine.

Katere nepremičnine so postale last Ivana Valenčiča in Josipa Samse ni znano. Lahko pa predvidevamo, da je Josip Samsa, ki je do tedaj živel in imel pilo v Guranjem kraju, dobil posestvo, na katerem je kasneje postavil tovarno in novo družinsko vilo (današnja Mikoza in Dom upokojeencev). Pila se je takrat ponašala z prvo parno žago. Poraja pa se vprašanje, kdo je dobil hotel.

Leta 1901 so Jelovškovo gostilno na novo uredili. Ali so staro stavbo podrli in na njenem mestu zgradili novo ali pa so jo samo nadzidali, se ne ve. G. Jožef Šlenc v prispevku Mlekarna objavljenem v Bistriških zapisih 7 ugotavlja, da je priznani arhitekt Ivan- John Jager, sicer avtor načrtov za Trnovsko mlekarno in Severjevo hišo v Trnovem, v svojih zapiskih navajal, da je izdelal načrte za gostilno s prenočiščem v Bistrici. Ali so potem leta 1901 zgradili novo Jelovškovo gostilno po njegovih načrtih bi bilo potrebno še raziskati, dejstvo pa je, da bila to edina gostilna nadzidana v tistem obdobju ter da se arhitektura nove stavbe v več primerih ujema z Severjevo hišo (predvsem pritličje), katere lastnik je postal kupec Jelovškovega imetja. Po odprtju so gostišče preimenovali v Hotel Ilirija. Očitno so preuredili ali mogoče tudi povečali čitalniško dvorano, saj v Slovenskem narodu, izdanem 26. julija 1901 poročajo, da je bila ob koncertu Postojnskega salonskega orkestra velika nova dvorana v Hotelu Ilirija prenapolnjena odličnega občinstva.

Takrat je bila stavba z svojo arhitekturo in tudi vsebino v ponos mestu. To je tudi razvidno iz razglednic. V veliki dvorani so imela sestanke in veselice tudi druga društva: Sokoli, gasilci, strelci, ipd. Avgusta leta 1902 je Hotel Ilirija gostil 17. Glavno skupščino družbe sv. Cirila in Metoda, ki je bila takrat izredno pomembna družba za Slovence. Zbirali so sredstva, ki so jih namenjali za gradnjo in vzdrževanje lastnih šolskih zavodov, za nakup učbenikov in učil, pomagali pa so tudi slovenskim javnim šolam. Za Ilirsko Bistrico je bil to izredno slovesen dan. Iz zapisnikov Ilirsko Bistriške- Trnovske čitalnice iz dne 27.4.1904 in 11.5.1904 izvemo, da je takratni najemnik hotela g. Trumler dobival najemnino za čitalnico v višini 100 Kron, zahteval pa je 155 kron. Društvo povišane cene ni odobrilo, saj se je sklicevalo na še veljavno pogodbo z nekdanjim najemnikom g. Bajcem (ki je bil najemnik od leta 1901). V majskem zapisniku pa se že omenja novi najemnik hotela g. Martinčič in comp.. Tako izvemo priimke najemnikov ter dejstvo, da so se menjavali. Prav tako iz zapisnika čitalnice iz dne 25.1. 1905 izvemo, da je v stavbi še vedno prebivala gospa Jelovšek. Ali gre za ženo gospoda Antona ali potomko ni znano, nič čudnega pa ne bi bilo, če bi si ga. Jelovšek ob prodaji imetja zagotovila doživljenjsko stanovanjsko pravico.

Kot zanimivost naj predstavim tudi reklamo, ki je bila objavljena v časopisu Domoljub leta 1906, katera pravi, da dr. A. Praunsels iz Ljubljane ordinira vsak torek v Ilirski Bistrici v Hotelu Ilirija za zobobolne.

Nasploh je bil Hotel Ilirija izjemno pomemben kraj in center Bistriške dru-

štvene dejavnosti vse do prve svetovne vojne, ko je društveno življenje usahnilo.

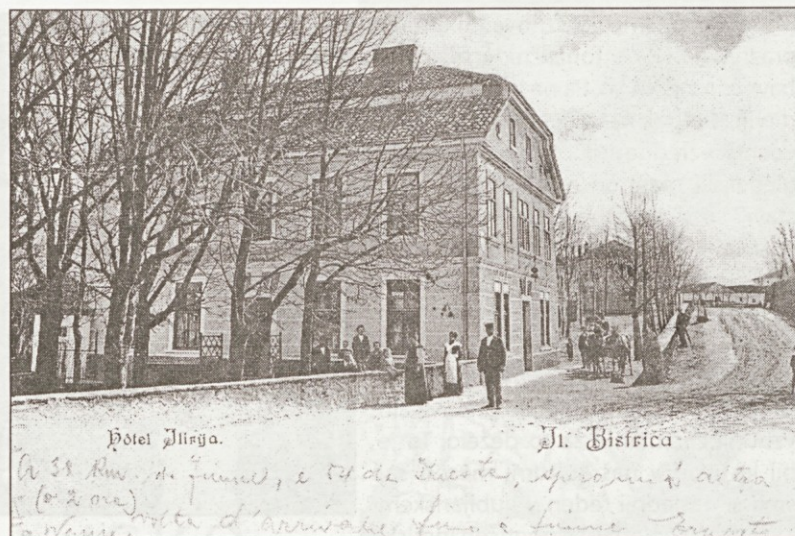
Po prvi svetovni vojni je hotel vodil g. Ivan Novak. Takrat so naše kraje zasedli Italijani. Hotel je še do leta 1928 nosil ime Hotel Ilirija, za tem pa so ga preimenovali v Albergo & Ristoratore Monte Nevoso, kar pomeni Hotel in restavracija Snežnik. V času Italije, verjetno po letu 1935 so nadzidali še eno nadstropje ter ga takrat prav tako verjetno preimenovali v Fagiano d'Oro torej v Hotel Zlati fazan. Takrat je imel najemnika iz Reke. Z nadzidavo so stavbi odvzeli arhitekturo, katera je spominjala na Avstro-Ogrsko ter ji nadeli podobo Italijanske arhitekture z Beneško rdečkasto fasado in štirikapno streho. Vsekakor bi bilo potrebno obdobje med obema vojnama še raziskati, da bi dobili natančne in pravilne podatke ter podatke kdo so bili najemniki in lastniki stavbe.

Po 2. sv. vojni so hotel nacionalizirali in mu nadeli ime Hotel Zmaga. Do leta 1961 je ostal samostojen, tega leta pa so ga skupaj z drugimi gostinskimi lokali združili v Gostinsko podjetje Soča Ilirska Bistrica. Gostinsko podjetje Soča so poleg Zmage sestavljali še obrati Kavarna Turist (današnja Picerija Park), Gostilna Triglav (današnji Triglav Pub na Placu), Kavarna Šport (nekdanja Šajnova gostilna na današnji Prešernovi ulici), Restavracija Soča (kasneje predelana v Hotel Turist) in Gostilna Kolodvor (nasproti železniške postaje). Zaradi takrat uvedene kategorizacije prenočitvenih kapacitet so hotel preimenovali v gostišče s prenočiščem Zmaga. Za naziv hotela je imel premalo ležišč. Leta 1968 se je gostinsko podjetje Soča združilo z trgovskim podjetjem Ilirija, ta ga je preimenovala v Hotel Lovec. Zadnja obnova pritličja je stekla v osemdesetih letih po načrtih arhitekta Leona Belušiča. Žal pa niso obnovili zgornjih nadstropij in hotelskih sob, tako da kmalu zatem niso več zadostili sanitarnim pogojem in jih niso več oddajali. Po tej rekonstrukciji so uredili tudi glavni vhod v gostišče iz vrta oziroma terase, do takrat je bil namreč vhod iz pločnika na Bazoviški ulici. Po osamosvojitvi Slovenije in prehodu na tržno gospodarstvo je Ilirija Hotel Lovec oddajala v najem. Gostišče je najela Marija Vrh skupaj z možem g. Hermanom. Z odhodom najemnika konec devetdesetih let je hotel postal domovanje podgan, golobov in odvisnikov od mamil. Trgovsko podjetje Ilirija d.d. je ob propadu svoj dolg do nekega Mariborskega podjetja poravnala z Hotelom Lovec. Kakšne načrte so ti štajerski podjetniki imeli ni nikomur jasno, vsem pa je jasno, da so bili ti načrti jalovi ter da za Lovec ni več rešitve in bo kmalu žal le še ena izmed Bistriških ruševin.

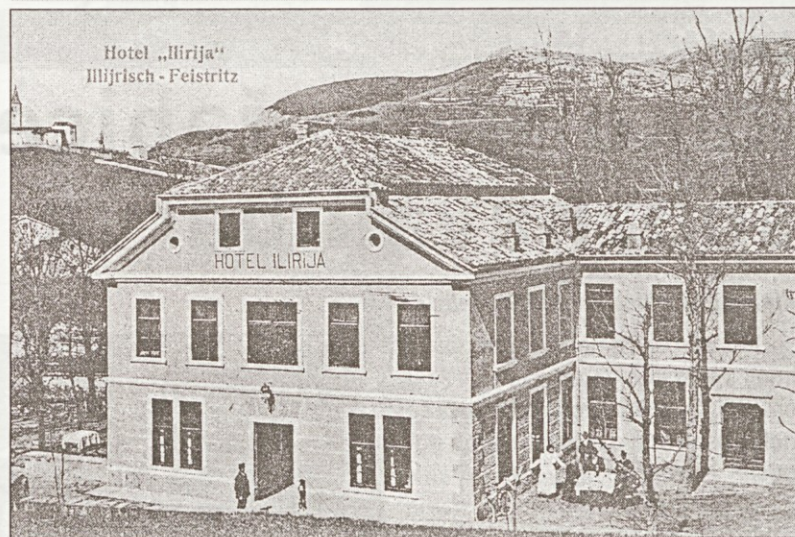
Za pomoč pri sestavi raziskave se zahvaljujem g. Jožefu Šlencu in g. Tomu Šajnu.

Razglednice so iz zbirke avtorja Viri in literatura:

1. Bistriški zapisi 6, Branko Dekleva: Nastanek in razvoj Ilirske Bistrice pod prvim Italijanskim „podeštatom“, Ilirska Bistrica, 2005
2. Bistriški zapisi 7, Jožef Šlenc: Mlekarna, Ilirska Bistrica, 2010
3. Digitalna knjižnica Slovenije, NUK, Ljubljana, www.dlib.si
4. Ilirske teme 1, Leto pomembnih jubilejev 1994, Heda Vidmar: Ob 130 letnici ustanovitve narodne čitalnice v Ilirski Bistrici, Ilirska Bistrica, 1994
5. Primorske novice, št.8, 28.7.1972, št. 31
6. Register nepremične kulturne dediščine, www.giskds.situla.org/giskd/
7. Snežnik, št.3, str.3, november 1962

Hotel Ilirija na začetku 20. stoletja

Hotel Ilirija na razglednici poslani leta 1912. Fotografijo za razglednico je posnel znani fotograf Ant. Jerkič iz Gosposke ulice 7 v Gorici, kateri je potoval in fotografiral samo primorske kraje. Ilirska Bistrica ima dve njegovi razglednici. Prva razglednica z isto fotografijo je bila izdana okrog leta 1901 z znano tiskarsko napako, ko namesto Ilir. piše Slov. Bistrica.

Razglednica Hotel „Zmaga“, poslana leta 1956 v Makedonijo.

Razglednica iz konec sedemdesetih let. Kasneje se Hotel Lovec ni več pojavljal na motivih Bistriških razglednic.

8. Zapisniki Ilirsko Bistriško- Trnovske čitalnice, 27.4.1904
9. Zapisniki Ilirsko Bistriško- Trnovske čitalnice, 11.5.1904
10. Zapisniki Ilirsko Bistriško- Trnovske čitalnice, 25.1.1905

OŠ ANTONA ŽNIDERŠIČA

Kaj je poezija...

G.B.B. in M.B.

In kako smo praznovali kulturni praznik na OŠ Antona Žnideršiča? Zanimivo. Pa ne le z eno prireditvijo, ampak kar z dvema. Najprej so učenci razredne stopnje pripravili pravi gledališki maraton z recitalom, predstavili so se z lastno poezijo, pevske nastopi in uprizoritvami dramske igrice. Navdušenju ni bilo konca.

Učence predmetne stopnje pa je obiskal domačin Martin Dolgan, popotnik, ki je s svojim slikovitim predavanjem o Indiji in njenih prebivalcih vzbudil zanimanje za to deželo. To je bil le uvod v naš kulturni mesec, saj smo si naslednji teden v ljubljanskem Kinodvoru ogledali še poetičen indijski film o Kašmirskem dečku Tahanu. Bil je kratek, vendar kulturno pester februar.

VRTEC ILIRSKA BISTRICA

Kako smo »žabice« spoznavali barve

dipl.vzgojiteljica Jasminka Aleksić

Ker pri nas že nekaj otrok pozna ime za vsaj eno barvo, sva se z Ano odločili, da jim z igro predstaviva še nekaj osnovnih oziroma najbolj pogostih v našem okolju.

Najbolj primerne so se nama zdele primerjave s sadjem, ki ga vsakodnevno jemo za malico v vrtcu. S pomočjo slikovnega materiala in igračk v igralnici smo širili besedišče ter razvrščali izbrane igrače k pravi barvi. Otrokom je bila dejavnost zanimiva, kljub temu da so nekateri potrebovali pomoč, da so našli pravo rešitev.

Ker smo želeli urediti tudi igrače in jim najti mesto v igralnici, kjer bi bile na dosegu otroških rok, sva oblepili plastična vedra v različne barve. Skupaj smo določili, kaj bo v katerem, nato pa so jih otroci razvrstili na isto barvno označena tla. Na ta način smo si pregradili igralnico. Otroci so tako spoznali, da imajo stvari svoje mesto in so urejene.

Dejavnost s spoznavanjem barv se je otrokom tako vtisnila v spomin, da se nekateri ob sprehodu brez spodbude zazrejo v na primer avto in z navdušenjem povedo »kot jagoda!« ali »kot sliva!«. Midve pa še dodava »res je, rdeč kot jagoda«.

Tako smo ponosni na svoje znanje vsi!

Zato starši ne bodite presenečeni, ko vam bo vaš dvoletnik povedal kakšne barve avto vozite vi ali vaš sed...

VRTEC PREGARJE

Čarovnice

Lepo vas pozdravljamo Pikiji

Počasi se nam približuje pustni čas. Ker v tem času prevladujejo čarovnice, smo se v vrtcu Pregarje odločili, da raziščemo ali so vse čarovnice hudobne in strašljive. Vsak dan smo prebrali eno pravljico o čarovnici. Tako smo spoznali kar nekaj od njih: čarovnica Mica, čarovnica Bibi, čarovnica Betka, čarovnica Vilma... Ugotovili smo, da niso vse čarovnice hudobne, ampak so tudi prijazne, nerodne in smešne. Tako smo premagali strah pred njimi. Vsak pa si je izdelal svojo čarovnico ter jo poimenoval. Razstavili smo jih po igralnici, nas pa varuje naša velika čarovnica Mica, ki sedi na gugalnici nad nami.

Pust

Tako so nas naše čarovnice pospremile vse do pusta hrusta. Na pustni ponedeljek smo se oblekli v čarovniške kostume in na metlah poleteli strašiti po šoli. Pustni torek pa je bil v znamenju različnih strašnih in manj strašnih mask. Vse dopoldne smo rajali in plesali, na koncu pa smo skupaj s šolarji odšli po vasi in z ropotom odganjali zimo. Upamo, da smo jo odgnali in končno priklicali v deželo pomlad.

OŠ PODGORA KUTEŽEVO

Pust – hrust

Zala Kastelic, 4. razred

V torek, 8. 3. smo imeli učenci razredne stopnje OŠ Podgora Kuteževu pustovanje. Našemili smo se in se skupaj z učiteljicami odpravili v okoliške vasi. Hodili smo od hiše do hiše in peli pesmico: »Od hiše do hiše, od vrat do vrat prinesemo smeha vam in s smehom pomlad, zato pa nam dajte en

evrček dva, tri krofe tri krofe pa košček mesa.« Vaščani so se nas zelo razveselili in nam koš napolnili z različnimi dobrotami: sladkarijami, jajci, krofi... Utrujeni, a zelo veseli smo se vrnili v šolo. Pustni torek je bil res nekaj posebnega.

Počitniške delavnice

Mentorice

Zimske počitnice so čas, ko so otroci večinoma prepuščeni sami sebi. Na šoli zato že nekaj let ponujamo razne dejavnosti, kjer naj bi otroci izpolnili svoje potrebe po kreativnosti in koristno izpolnili prosti čas.

Letos smo ponudili delavnico ročnih del, kuharsko in likovno delavnico. Bolezen je zmanjšala število udeležencev, vendar so vsi prisotni zelo aktivno delali.

Danes nekateri otroci veliko sedijo pred računalniki, zato imajo različno predznanje. V preteklosti so predvsem stari starši prenašali ta znanja otrokom kar doma. Te potrebe danes ni več. Kljub vsemu zadnja leta opažamo interes za ročne spretnosti.

Na delavnici ročnih del je učiteljica Jana Smajla udeležencem ponudila veliko materialov in predlagala različne spretnosti, v katerih so se lahko preizkusili. Delo je prilagodila željam otrok. Najprej so se naučili osnovnih šiviljskih spretnosti, saj ima vsak včasih potrebo zašiti gumb ali potrgan rob. Otroke pa je najbolj navdušilo delo s šiviljskim strojem. Vsak je naredil načrt in ukrojil svoj izdelek, nato pa to sešil na šiviljskem stroju. Imeli so zelo veliko idej in svoje izdelke so tudi okrasili z detajli, ki so jih skvačkali ali izvezli. Bili so tako aktivni, da so pozabili na malico in uro.

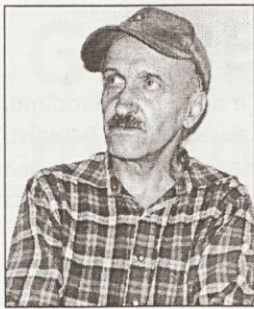

Kuharsko delavnico sta vodili učiteljica Brigita B. Baša in mentorica kmetijskega krožka Tamara Urbančič. Učenci so najprej spoznali nekaj osnovnih kuharskih pravil (varnost pri delu, higiena, pripomočki), nato pa so se veselo lotili kuhe in peke. Izdelali so odlične medenjake, ki so jih izvirno okrasili.

Likovne delavnice so potekale pod vodstvom mentorice Stanke Benigar. Učenci so izdelovali barvne škatlice iz valovite lepenke in metuljčka iz eko materialov.

Ob koncu so si želeli, da bi takšne dejavnosti še organizirali.

DVOJNA DIOPTRIJA

Vzhodno od raja

Joško Stegu

Letošnja stoletnica praznovanja dneva žena - prvoten naziv: Dan delovnih žena - je sovpadla ravno s pustom, kar je svojevrsna ironija naključja, ki na žalost ni daleč od resnice, da obstojnost večine do sedaj zapisanih deklaracij in izrečenih visoko zvonečih besed o ženski enakopravnosti običajno ni vzdržala dlje od vladavine pusta, ker potem nastopijo spet čisto navadni dnevi, v katerih se življenje vrne v svoj običajni tir z vsakdanjimi težavami vred, ki jih prav nič ne zmanjšajo lepe besede in morebitni podarjeni rdeči nageljni.

Ko sem malo pobrskal po internetni prosti enciklopediji Wikipedija za podatki o nastanku in zgodovini tega, našim ženskam še vedno zelo priljubljenega praznika, mi je najprej padel v oči podatek, da je bil leta 1910 na drugi mednarodni konferenci socialističnih žensk na pobudo nemške feministke Clare Zetkin sprejet predlog o uvedbi praznika posvečenega vsem ženskam, ki so ga do leta 1917 in ponekod še pozneje, praznovali 19. marca. Kot prvi so ga obeležili leta 1911 v Avstriji, Nemčiji, Švici in na Danskem. Enciklopedija nič ne pojasnjuje, zakaj je novi ženski praznik sovpadal ravno z godom sv. Jožefa, kar po mojem ni bila naključna izbira, saj je ta dan po katoliških deželah veljal in še velja za očetovski dan, zato so pač feministke prištilele zraven še svojega. Nič takega, če ga ne bi leta 1917 - tako berem v Wikipediji, ki nič ne omenja kdo - iz podobnih razlogov "prešaltral" na 8. marec, kar nikakor ne more biti spet naključno izbran datum, saj so na ta dan v Petrogradu izbruhnili prvi nemiri proti carju, ki so pomenili uvod v boljševiško revolucijo. Od tega leta dalje je ta dan postal tudi mednarodni dan žena, kot ga danes poznamo. So ga pa kot povsod drugod, tudi pri nas skozi polpreteklo zgodovino do dna spolitizirali in izrabili za

stvari, ki z bojem za enakopravnost žensk na delovnem mestu in v družbi niso imele nobene zveze, sicer ne bi še vedno imele pri nas približno 8% nižjih plač od moških za isto delo, kot tudi za okoli 80% višjo brezposelnost v primerjavi z njimi. Res gre ta številka v dobršni meri na račun izrazito ženskih poklicev, ki so zaradi stečajev in posledično množičnih odpustanj v tekstilni industriji pristali na borzi dela. Da smo v tako klavnem položaju, ni kriv izključno kapitalizem in recesija, ampak v precejšnji meri naša luknjasta zakonodaja, ki dopušča lastnikom podjetij, da praktično počnejo, kar se jim zdi, ko gre za pravice zaposlenih.

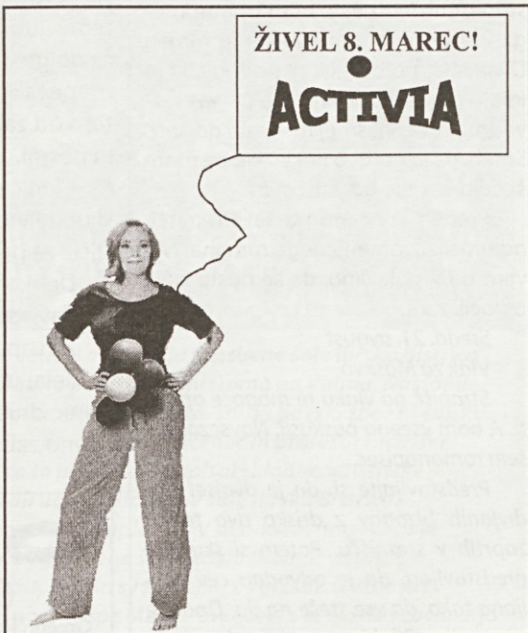
Če potegnemo črto pod omenjene ugotovitve, pridemo do zaključka, da se dolgoročno gledano, družbena preobrazba vrši počasneje, kot smo pričakovali, predvsem pa na drugih ravneh, kot smo predvidevali. V neki televizijski oddaji sem zasledil osupljivo trditev enega tujih družboslovcev, da je seksualna revolucija (vpeljala spolno svobodo) v 70.

letih prejšnjega stoletja imela več gorečih privrženec, kot tudi pustila za sabo globlje in usodnejše premike v odnosih med spoloma, kot vse druge, čeprav krvave revolucije, ki so človeka oplazile le od zunaj, njegovo bistvo pa je ostalo več ali manj nedotaknjeno. Tokrat pa je šlo skozi njegovo intimo in ga dobesedno preklalo na dvoje, kar ni več moč popraviti, kot ne Evine odločitve v raju po ugrizu v sad spoznanja. Zdaj smo v približno podobnem nelagodju, kar se tiče golote kot naša prastárša, da si že iščemo figove liste, s katerimi bi jo radi vsaj del zakrili, ker jo občutno preveč kažemo.

Kar imenujemo napredno, ni nujno tudi dobro, kar lahko rečemo za

našo novo družinsko zakonodajo, ki jo njeni snovalci smatrajo za zelo posrečeno rešitev, saj naj bi zmanjšala ali celo povsem odpravila napetosti in nesoglasja med spoloma, kot v družinah, če čim manjkrat omenjamo besedo zakonska zveza. Če bi to vsaj malo držalo, potem "prosto viseče" zveze ne bi doživljale popolnoma enake usode (kratka obstojnost) s tistimi, ki so bile sklenjene pred matičarjem.

Če gre verjeti reklami za Activio, s katero so nas preteklo zimo najmanj

ŽIVEL 8. MAREC!
ACTIVIA

po desetkrat dnevno obstreljevali s TV ekranov, potem bi redno uživanje tega mlečnega zvarka lahko pripomoglo k trajnemu dobremu počutju tistega dela naše ženske populacije (srednja leta), ki trpi za takšnim ali drugačnim občutkom notranje napihnjenosti, ki jo povzroča vsakodnevna skrb za družino, strah za izgubo delovnega mesta ali njegovo iskanje na poti k vse bolj oddaljenemu cilju, ki mu pravimo pokojnina. Tedaj pa bodo rabile pripravek z nasprotnim učinkovanjem, ki jim bo pomagal tistih par soldov, ki jih - če jih bodo sploh dočakale - napihniti do takšne velikosti, da bodo z njimi zapolnile cel mesec...

Boh do prihodnjega klepetala!

POTOPIŠNO PREDAVANJE

Indija na domačem pragu

Jernej Biščak

Konec februarja je bil v dvorani gasilskega doma v Koritnicah prav poseben dogodek. KŠTD Tabor Kalč 1869 Knežak je pripravil potopisno predavanje o Indiji. O tej daljini in kulturno precej drugačni državi sta spregovorili mladi svetovljanki Teja Tomšič in Anamarija Ludvik, ki sta se v ta odmaknjeni svet južne Azije odpravili lansko poletje.

Zdelo se je, da je Indija s svojo drugačnostjo privabila veliko število tako mladih kot malce starejših, saj je bila dvorana še premajhna. Obiskovalci so z velikim zanimanjem poslušali doživete pripovedi Teje in Anamarije, ki sta vsako zgodbo pospremili s fotografijami, na katerih so poleg indijskih znamenitosti - denimo slavna palača Taj Mahal in sveta reka Ganges - največ pristno indijskega izžarevali obrazi tamkajšnjih prebivalcev.

Po koncu potopisnega predavanja so si radovedni obiskovalci lahko ogledali nekaj tipičnih indijskih kosov oblačil in drugih kulturnospecifičnih predmetov. Popotniki sta si seveda vzeli čas tudi za pogovor z najbolj navdušenimi obiskovalci predavanja in jima delile koristne popotniške namige za potovanje v Indijo.

V petek, 8. aprila 2011
vabimo na ogled predstave

Veselo god
godujemo,

v izvedbi gledališke
skupine KETŠD Alojzij
Mihelčič iz Harij.

Ob 19. uri
Vas pričakuje-
mo v Domu na
Vidmu

Veselim se srečanja z Vami

Jskd
JAVNI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA KULTURNE DEJAVNOSTI
OBMOČNA IZPOSTAVA ILIRSKA BISTRICA

Vabilo

Vljudno vabljeni na revijo Primorska poje 2011,
ki bo v petek, 15. 4., ob 20.00
v prostorih Osnovne šole Knežak.

Večer nam bodo polepšali:

MoPZ Ciril Kosmač, Koper
Lovski oktet Javorniki, Postojna
MoPZ Štmaver, Štmaver
ŽePZ Marjetice, Počkray
MePZ Stanko Premrl, Podnanos
MePZ Lipa, Bazovica

Veseli bomo vašega obiska!

JOŽE BRENČIČ s.p.
INSTALATER
ENERGETIK

*OGREVANJE
*VODOVOD
*OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE

Kettejeva ul. 4, Ilirska Bistrica, e-pošta: brencic@siol.net
tel: 05 714 16 91, mob: 041 830 408

VZEMITE DRŽAVNI DENAR IN PRENEHAJTE PLAČEVATI OGREVANJE

NAU De Dietrich SOLARNI SISTEMI 150 €/m²

WVterm PEČI NA POLENA 1.500 €

VALHER PEČI IN KAMINI NA PELETE 2.000 €

TOPLLOTNE ČRPALKE ZA SANITARNO VODO 250 €

TOPLLOTNE ČRPALKE STIEBEL ELTRON SANYO 1.000 - 2.000 €

KDOR MISLI PAMETNEJE, TA SE GREJE NAJCENEJE!

INSTALACIJE

Kovačič Stojan s.p.

Koseze 69/a, 6250 Ilirska Bistrica
Tel.: 05/71 00 370, Fax.: 05/71 00 371
GSM: 041/642 868

DOBAVA IN MONTAŽA STROJNIH INSTALACIJ:

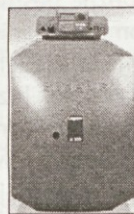
* CENTRALNO OGREVANJE

* VODOVODNE INSTALACIJE

* PLINSKE
INSTALACIJE

* KLIMATSKE
NAPRAVE

POOBlašČENI MONTER IN SERVISER
OGREVALNE TEHNIKE
Buderus CTC VIESSMANN

IMCD

IMCD d.o.o.

Vojkov drevored 14
6250 Ilirska Bistrica

n.c. telefon: 05/711 02 00

telefax: 05/711 02 10

RECENZIJA

Misel o(b) knjigi ...

Sue Townsend: Jadran Krt; Divja leta

Tomaž Mahkovič

Prevod: Maja Šturm

Založba Avropa, Tržič, 2010

Dvanajst dolgih let sem preživel v strahu, da moj penis ni dovolj velik. Zdaj pa sem končno spoznal – potem ko sem pokukal proti tovarišem pisateljem – da sem grajen kot vsak drug moški. /.../ Ob pol sedmih zvečer sem se obrnil in se nastavil soncu. Nič groznega se ni zgodilo. Ni udarila strela z jasnega. Moški in ženske ob pogledu na mojo popolno goloto sprednjega dela niso pobegnili stran in vreščali od groze.

Mladinski roman Sue Townsend, Divja leta, pisan kot dnevnik mladega samozvanega pisatelja Jadrana Krta kar sam po sebi poraja nehotna vprašanja o tem, kdaj človek odraste. Junak romana, Jadran Krt, je namreč odrasel štiriindvajsetletni, razmišlja o mladeniču, z redno službo, z jasnimi pogledi na svet in izoblikovanimi življenjskimi cilji in ambicijami, pa vendar v očeh okolice – kot tudi bralca – ne deluje prav nič odraslo. Torej: ali odraste človek pri osemnajstih ali pri enaindvajsetih letih? Prej ali kasneje? Odraste, ko se zaposli in se prične zrelo vesti, kot se vede zrelo in nadvse brezhibno Jadran Krt? Kdaj torej? Ko prične brati in/ali (kot Jadran) pisati resno literaturo? Ko ubije otroka v sebi? Ko preneha biti otročji? In kdaj je to? Kdaj preneham biti otročji? Ko se prične oblačiti in vesti letom primerno? Ali moje obnašanje ni letom in meni primerno, če je iskreno? Kdaj torej odrastem? Ko se prične ukvarjati z resnimi stvarmi, kot so skrb za planet in brezdomne živali? Ko prične obsojati druge ljudi zaradi njihove indiferečnosti, nezainteresiranosti in neresnosti? Ko zavidljivo gledam sočloveka (kar je dandanes vse bolj v navadi in 'normalno'), ki postane uspešen v svojem poslu, medtem ko meni ne gre in gre, ker so vsi proti meni? Sem prenehal biti otročji, če ne morem sprejeti enostavnih dejstev, da nekateri pač živijo po svoje, pa četudi povsem drugače od vajene

običajnosti večine? Je znak odraslosti to, da si pustim rasti brado ali to, da si jo redno brijem? Bom odrasel, ko postanem znan in slaven? Ko se pričnem zavedati, da 'moram' v življenju nekaj narediti in se sprašujem kot Jadran Krt (Star sem štiriindvajset let in en dan. Vprašanje: kaj sem ustvaril v življenju? Odgovor: nič.)? Ko redno spremljam svetovne dogodke in imam o vsem svoje mnenje?

Dnevnik Jadrana Krta – ki se na vse pretege trudi biti zrel, odgovoren, družbeno koristen in uspešen v svojem pisateljevanju – na izviren, osvežujoče humoren način, govori ravno nasprotno. Človek namreč odraste šele, ko sprejme samega sebe takšnega, kot je, z vsemi svojimi dotedanjimi zablodami, strahovi in frustracijami vred. Do takrat pa odraslost samo igra. Sebi in okolici v muko. Okolici dostikrat tudi v posmeh. Sporočilo romana, spretno vtakano v medvrstičje, je po mojem mnenju to, da odrasteš šele takrat, ko sprejmeš samega sebe in si postaneš zvest. Sprejmeš pa se, če malce karikiram, po vzoru gornjega – uvodnega citata, ko ugotoviš, da si spregledal marsikatero lepoto, ker si preveč kritično opazoval svoj penis, ki ni nič manj običajen od vseh drugih penisov tega sveta. Šele takrat, ko sprejmeš svoj penis, lahko sprejmeš tudi soljudi in svet okrog sebe takšen, kakršen je, ne da bi ga preveč strogo obsojal. Šele takrat vidiš, da se ne bo nič groznega zgodilo, če se boš prepustil poležavanju na nudistični plaži, da ne bo udarila strela z jasnega, ne v tvoj penis, ne vate in tudi nikamor drugam ne. Kajti šele takrat, ko se sprejmeš, vidiš, da te tudi ljudje, vsaj tisti, ki so sprejeli sami sebe, sprejemajo takšnega, kot si in da tisti, ki tega ne zmorejo, pač še niso odrasli, četudi so morebiti na visokih položajih in opravljajo nadvse imenitne družbeno pomembne funkcije. Konec koncev ima največ preglavic z ljudmi človek, ki ima preglavice sam s sabo. In ko se sprejememo, ugotovimo,

da divja leta, niti niso bila tako hudo divja, kot so bila videti. Da ni vse, kar je videti grdo, tudi v resnici takšno. In da je tudi lépo, dostikrat le navidezno, pa vseeno povsem sprejemljivo. In, da je dobra literatura, tudi tista z oznako mladinska.

Zatorej priporočam branje tega mladinskega romana vsem mladim, kot tudi vsem odraslim osebam, ki še nosijo otroka v sebi. Seveda pa tudi vsem tistim, ki odrasti šele poskušajo, ne glede na leta. Kajti, ne glede na to, ali se počutite odrasli že od desetega leta dalje, ali pa kanite odrasti šele pri stodesetih letih, vam branje humornega in iskričevega romana, kot je roman Divja leta, ne bo skvaril podobe, ki jo imajo o vas drugi. Utegne pa vas razvedriti in vas nasmejati – celo do solz. Smeh, pa je gotovo nekaj, kar ne more škoditi še tako odrasli osebi.

Preden končam, pa še en kratek odlomček iz omenjenega romana. Naj vam bo v pokušino, da se boste lažje odločili zanj.

Sreda. 21. avgust

Vlak za Moskvo

Stranišč na vlaku ni mogoče opisati. A bom vseeno poskusil. Navsezadnje sem romanopisec.

Predstavljajte si, da je dvajset podivjanih bizonov z drisko dva tedna zaprtih v stranišču. Potem si skušajte predstavljati, da je odvodna cev speljana tako, da vse steče na tla. Dodajte zapornika IRE, ki protestira tako, da se ne umiva. Potem si zamislite vonj nekaj izkopanih trupel in dodajte dva zdrava, mlada dihurja – dobili boste dobro sliko o tem, kako stranišče izgleda in kako smrdi.

Naj vam ne bo življenje, kot zgoraj opisano stranišče na vlaku, četudi se vam včasih takšno zazdi. Vse je namreč odvisno od gledišča, ki ga zavzamete. Sprejmite se. In preberite tudi kakšen mladinski roman. Po možnosti, takšnega, ki je zabeljen s humorjem. Smejte se. Smeh je pol zdravja. In srečno.

PETJE

Obletnica Rese

»Vsak dan je rojstni dan; vsak njegov trenutek je nov; spet se rodimo, polni novih moči za novo delo in nov trud,« je zapisal Isaac Watts. Petnajsti rojstni dan pa je nekaj posebnega, saj ga tokrat praznuje ženska pevka skupina Resa. Ob tem jubileju smo se želele predstaviti v malo drugačni luči predvsem tistim poslušalcem, ki so bili na kakršen koli način v teh petnajstih letih povezani z nami, in tistim, ki nas vseskozi spodbujajo in podpirajo.

Na koncertu smo jim želele pričarati nepozaben pevski večer. Upamo, da nam je to tudi uspelo in da ste si vsi, ki ste nam prišli čestitat ob tem jubileju, še dolgo v noč prepevali katero od zapetih pesmi.

Članice KD Resa se zahvaljujemo Fantom izpod Karlovce in tamburaški skupini Vremščica, da so dodali svoj šopek pesmic v pevski večer in Nataši Ujčič za prijetne besede in misli pri branju veznega teksta.

Del koncerta smo posvetile zimzelenim popevkam, pri katerih nas je na klavir spremljala Damjana Kinkela za kar se ji najlepše zahvaljujemo.

Za uspešno izpeljavo koncerta je bilo potrebnih veliko ur prostovoljnega dela, usklajevanja in odrekovanja, predvsem pa obilica dobre volje vseh članic društva. In prav z njo nam je uspelo pričarati nepozabno rojstnodnevno zabavo petnajste obletnice.

OPTIKA

Gregor Primc

Gregorčičeva 9, ILIRSKA BISTRICA

Tel.: 05/71-00-510

NOVE KOLEKCIJE
SONČNIH OČAL

* OKULISTIČNI PREGLEDI
* MERITVE DIOPTRIJ
* IZDELAVA IN POPRAVILA
OČAL

LISTEK

Začnemo serijo prispevkov o pogledih sodobnika na dogajanja v Bistrici v XIX. stoletju. Avtor večine prispevkov je domačin Janez Bilc. Objavljal je v večini slovenskih časopisov tistega časa največ pa v reviji DOM IN SVET, ki je ob njegovi smrti objavila krajšo informacijo, naslednje leto pa objavila njegov življenjepis. Zaradi dolžine bomo njegov življenjepis prikazali v več nadaljevanjih.

Za tisk pripravi: Jožef Šlenc

Janez Bilc

Umrli je zopet slovenski pesnik. Ni bil sicer znan v širših krogih, gibal se je skoro izključno samo na polju cerkvenega pesništva, a zasluži, da se ga „Dom in Svet“ spominja ob njegovi smrti. V rokopisu imamo še njegovo „Tarbulo“, epično pesnitev, ki jo je priobčila potem „Danica“ in ki je izšla v posebni knjigi.

Bilčevo življenje je bilo jako mirno in enostavno. Rojen je bil 1. 1839. v Ilirski Bistrici na Notranjskem. Kot duhovnik je služil v Lozicah kaka 4 leta, dve leti je bival pri knezu Windischgratzu na gradu Haasberg, dve leti je bil v Trnovem. Ker je bil jako bolehen, je stopil v pokoj in je živel dolgo vrsto let mirno in tiho v Ilir. Bistrici. Njegov duh je pa bistro zasledoval vse dogodke; če je

bilo tudi telo slabo, pa njegovo pero ni mirovalo. V slovenskem slovstvu je deloval od 1. 1856., ko je opisoval v »Novicah« svoj rojstni kraj, ki mu je ostal tako zvest do smrti, in sosednje notranjske in istrske kraje. Nabiral je narodno blago, pisal povesti in sestavil »Zgodovino fare Trnovske na Notranjskem«. Najrajši pa je peval lirske pesmi, himne in nabožne pesmi, ki so izhajale večinoma v »Danici« in so bile ponatisnjene v dveh zvezkih in v »Pervencih«, ki jih zaključuje »Slovenija oživljena«. Razni listi, tudi

»Dom in Svet«, so priobčevali njegove poznejše pesmi. Iz hrvaškega je prevedel Mažuraničevo »Smrt Smail-age Čengijiča«, in v »Danici« so za »Tarbulo« izšli nedavno še pre-

vodi latinski himen. Pokojni Bilc je bil prav blagega, ljubeznivega značaja. Beseda mu je bila slabotna, a duhovita in pristrčna. V raket ga spremlja ljubezen vseh, ki so ga poznali, spomenik si je pa postavil s svojim peresom, ki je služilo le idealom vere in domovine.

Naj v miru počiva!

Vir: Dom in svet, 1906, letnik: 19, št.: 8 str. 506 in 508

Janez Bilc,
slovenski pisatelj.

Njegov lastni življenjepis. — Priobčil Viktor Steska.

Lani, 13. julija 1906, je umrl v svojem rojstnem kraju, v Ilirski Bistrici, duhovnik in slovenski pisatelj Janez Bilc. Že v rani mladosti je bil ta mož sklenil, da posveti vse svoje dušne moči domovini, a bolezen mu je, žal, bila vse življenje na poti, da ni mogel storiti, kolikor bi bil hotel. A kolikor je mogel, je storil.

Kaj je bil Janez Bile slovenske-mu slovstvu, sta že precej natanč-

no popisala Josip Marn v „Jezičniku« XXX., str. 14-20. in dr. Glaser v „Zgodovini slovenskega slovstva« III., str. 187-191. in 304/5. Ker pa je bil Janez Bile tudi „Dom in Svetov« sotrudenik, 1) naj njegovim bralcem še on sam popiše svoje življenje, kakor ga je očrtal v pismu do pokojnega Jožefa Benkoviča 29. januarja l. 1899. Vendar preden

Janez Bilc, slika objavljena v Dom in Svet ob objavi obvestila o njegovi smrti.

GLASBENA ŠOLA

Glasbena šola – eden od motorjev bistrške kulture

Igor Štemberger

»V naravi ni najti nič lepšega in popolnejšega od glasbe. Ona usmerja človeka v globine njegove duše.« Tako je o glasbi zapisal znani slovenski skladatelj Marij Kogoj. Glasba je tista zvrst kulturnih dejavnosti, ki je v naši občini najbolj zasidrana. Dokaz temu so številna kulturna društva, ki delujejo na glasbenem področju, še številnejši neformalni glasbeni ansambli, številne dobro obiskane glasbene prireditve v Ilirski Bistrici in nenazadnje množica učencev, ki obiskujejo Glasbeno šolo Ilirska Bistrica. In prav bistrška glasbena šola je že 60 let valilnica znanja s področja glasbe.

Zborovsko petje je najbolj razširjena glasbena in sploh kulturna dejavnost na območju občine Ilirska Bistrica. Danes na njenem območju deluje kar 17 organiziranih pevskih zborov in skupin, ob tem pa še cela vrsta neformalnih skupin in cerkveni zbori. Ti pevski sestavi negujejo različne zvrsti: od pesmi iz ljudskega izročila, pa do skladb z izrazito zahtevnejšo ravno v poustvarjanju umetnih pesmi. Običajno pa se zbori in pevske skupine lotevajo obojega. Večina zborov izven Ilirske Bistrice predstavlja težišče kulturnega in tudi drugega življenja in ustvarjanja v svojem kraju, zato je njihova vrednost še toliko pomembnejša. Posebno vlogo imajo otroški in mladinski pevski zbori, delujoči na osnovnih šolah ali v okviru posameznih društev, saj se velikokrat prav tu rodi ljubezen do petja, ki se običajno oplemeniti s pridobljenim znanjem o glasbi v Glasbeni šoli Ilirska Bistrica.

Poleg vokalnih glasbenih sestavov deluje na Ilirsko-bistrškem tudi veliko število vokalno-instrumentalnih skupin, ki se ukvarjajo z zabavno in narodno-zabavno glasbo, cela četa mladinskih rock skupin, občasno pa se ob pihalnem orkestru pojavi še katera instrumentalna skupina, ki goji klasično glasbo. Ob kopici glasbenih skupin pa ne smemo pozabiti na posameznike, domačine, ki na glasbenem področju

dosegajo zavidljive rezultate. Skladatelj in klavirski pedagog Bojan Glavina komponira pretežno otroško in mladinsko glasbo in to za različne zasedbe in instrumente. Je član Društva slovenskih skladateljev, v času svojega delovanja pa je do sedaj prejel številne nagrade. Njegov trenutni opus obsega preko 250 skladb, pri domačih in tujih založbah pa

učenci sodelujejo na številnih kulturnih prireditvah, sama šola pa je s svojo dvorano velikokrat prizorišče najzahtevnejših koncertov klasične glasbe, ki jih lahko organiziramo v naši občini. Ne znam si predstavljati večje kulturne prireditve brez nastopa učencev glasbene šole. Včasih gre to za nastop učencev solo petja, bale-

Osrednja prireditev ob 60-letnici delovanja Glasbene šole Ilirska Bistrica se je odvijala 9. marca v nabito polni dvorani Doma na Vidmu. Nastopile so komorne glasbene skupine, učenke baleta, šolski pevski zbor in šolski pihalni orkester. Bojan Glavina - nekdanji učenec in profesor bistrške glasbene šole je posebej za to priložnost napisal skladbo »Bistrške razglednice«, ki so jo izvedli učenci Glasbene šole Ilirska Bistrica. Izvedba je bila deležna posebnega aplavza. V uvodnem nagovoru je prisotne pozdravil ravnatelj glasbene šole Laszlo Balazs, sledila pa sta nagovora bistrškega župana in svetovke za glasbene šole pri Ministrstvu za šolstvo in šport gospe Marije Gregorc. S svojo navzočnostjo so visok jubilej Glasbene šole Ilirska Bistrica počastili tudi predstavniki prijateljskih glasbenih šol iz madžarskega Kecskemeta in iz številnih slovenskih mest.

je doslej objavil 25 samostojnih notnih zbirk za najrazličnejše zasedbe. Rezultati bistrških glasbenikov so torej vidni, njihovi začetki pa segajo v kulturno-izobraževalno institucijo Glasbeno šolo Ilirska Bistrica.

Glasbena šola Ilirska Bistrica že 60 let daje mestu in celi občini neizbrisni pečat. Je pomemben segment pri bogatitvi kulturnega življenja, saj njeni

ta ali solisti na instrumentih, drugi pa gre za nastope komornih skupin ali pa kar celih ansamblov, ki delujejo v okviru Glasbene šole Ilirska Bistrica. Brez pretiravanja lahko rečemo, da je Glasbena šola Ilirska Bistrica s svojo strokovno kadrovske ekipo eden od motorjev bistrške kulture, saj bi bil brez nje naš kulturni prostor šibkejši in siromašnejši.

GLASBA

Vrhunski nastop Sonje Pahor

Igor Štemberger

V dvorani Glasbene šole Ilirska Bistrica smo bili ob uvodnem koncertu v praznovanje 60-letnice te ustanove priča vrhunskemu glasbenemu dogodku. Občinstvu se je predstavila pianistka Sonja Pahor, ki je svojo glasbeno pot začela prav v Ilirski Bistrici, kjer preživela otroštvo. Po študiju pri Du-bravki Tomšič se je izpopolnjevala v Taormini in na salzburškem Mozarteumu. Za njo je

več zmag na pianističnih tekmovanjih, med njimi v Pescari, Trevisu, Tarantu in Senigallii. Kot solistka je nastopila s simfoničnimi orkestri iz Italije, z Orkestrom slovenske filharmonije, z Litovskim nacionalnim simfoničnim orkestrom in Ruskim simfoničnim orkestrom iz Saratova. Sodelovala je z

državnim Glasbenim konservatorijem Luigija Cherubinija v Firencih, vodila pa tudi klavirske mojstrske tečaje na toskanski Glasbeni šoli Sinfonia in na Art's Academy v Rimu. Kot spoštovana pedagoginja redno sodeluje v žirijah klavirskih tekmovanj v Pesaru, Rimu, Firencih in drugod. Veliko nastopa tudi v Sloveniji, trenutno z gledališko igralko Polono Vetrih v avtorskem recitalu »Zgodovina neke ljubezni«.

Na klavirskem recitalu v Ilirski Bistrici smo slišali vrhunske izvedbe Haydnove Sonate v F-Duru, Beethovnov Sonate v C-Duru, Lisztov Valle d'Obermann, Schumannov Kinderszenen ter Chopinovo Polonezo v As-Dru in Nocturno. Občinstvo napolnjene dvorani bistrške glasbene šole je z dolgimi aplavzi nagradilo mojstrski nastop pianistke Sonje Pahor. Vrhunski koncert je bil čudovit uvod v praznovanje pomembnega jubileja in sicer 60-letnice delovanja Glasbene šole Ilirska Bistrica.

podamo njegov lastni življenjepis, ozirno se nekoliko na njegovo slovstveno delovanje.

Kot pisatelj se je Janez Bile že v šesti šoli oglasil v »Novicah« 1. 1858. Odslej je pridno priobčeval svoje spise po raznih listih. »Novicam« je ostal zvest sodružnik mnogo let. Zlasti je bil za oni čas pomenljiv članek, ki ga je priobčil v »Novicah« 1.1871.: Nekoliko misli o naših šolskih zadevah. Za »Zgodnjo Danico« in njeno naslednico »Danico« je pisal od 1.1857. do zadnjega letnika, 1905. Od 1. 1858. dalje je objavil nekaj spisov v »Slovenskem Glasniku«. Nahajamo ga pa tudi med sotrudniki »Mohorjeve družbe«. Leta 1865. je čitatelj njegovo ime med pisatelji v »Koledarčku«; istotako je spisal za »Koledar« 1.1891. članek Slovenski drvarji na tujem (str. 100—105) in 1. 1895. življenjepis Antona pl. Valenčiča, c. in kr. generalnega majorja. Več prigradnih pesmic in dopisov je spisal za »Slovenca«, kjer je obelodanil v podlistkih tudi nekoliko črtic iz svojega življenja. Nekaj prav lepih njegovih pesmic je izšlo v »Domin

Svetu« 1.1889., str. 69. in Pomladanske slike str. 101. V »Vodnikovem albumu« str. 74. je še kot dijak objavil pesem Valentinu Vodniku o veseli stoletnici 3. februarja 1858.

Poleg teh manjših opisov je objavil tudi večja dela, ki naj tu sledijo:

Pervenci. Poezije Janeza Bile. V Ljubljani. 1864. 16°. stran 80. Natisnil J. Blaznik. Izdal A. Janežič v »Cvetju iz domačih in tujih logov«.

Prevoda dveh spisov Krištofa Šmida: *Sveti večer*, Celovec, 1867. — *Bogomir, mladi puščavnik*. 1867.

Prestave najlepših himen sv. cerkve. Poslovenil J. Bilc. Del I. Ponatis iz »Zgodnje Danice«. V Ljubljani. 1869. 80. Str. VI+ 42. Natisnil J. Blaznik.

Prestave najlepših himen sv. cerkve. Poslovenil J. Bilc. Del II. Ponatis iz »Zgodnje Danice«. V Ljubljani. 1881. 8°. Str. 66.

Tarbula, krščanska junakinja je izšla v »Zgodnji Danici« 1. 1868, v »Danici« 1. 1899. in posebej natisnjena 1.1899. Str. 49.

»Novice« 1. 1870. so prinesle: *Smrt Smail-Age Čengiča*, ki je v pnatisku izšla z naslovom: *Smrt Sma-*

il-Age Čengiča. Po Ivanu Mažuraniču poslovenil Janez Bilc. V Ljubljani. 1870. 16°. Str. 54. Natisnil J. Blaznik.

V »Zg. Danici« je 1. 1887. priobčil: *Sveta Družina*. Poljski spisal J. B. Zaleški. Prosto poslov. J. Bilc. — Popravljen izdaja je izšla v »Drobtincah« XXIX. I. 1896., str. 6-24.

L. 1887. so »Drobtinice« priobčile *Venček pesmi o svetih dnevih*, v »Zg. Danici« 1. 1888. so pa izšle *Cerkvene himne Kraljici presvetega Rožnega venca I—IV*.

Bilc je spisal tudi celo vrsto *narodopisnih in zgodovinskih člankov*. V »Novicah« so izšli spisi: *Popis Bistrške doline*, Šege in navade Bistrške doline, Čiči in Čičarija, Kočani, Trsački grad, Pravljica o Kurentu; v »Slovenca«: Na Mune; v »Dom in Svetu«, 1892: Bistrica in Trnovo; v »Slovenskem Glasniku«, 1862: Tri dni v Cirknici; v »Zgod. Danici«, 1877: Spomini na Oglej; v »Škofjskem Listu« 1. 1880. (Laibacher Diöcesanblatt) str. 34.

in dalje: *Kronika fare Trnovske na Notranjskem*, in v »Danici« 1.1905.: Črtice iz župne kronike Trnovske na Notranjskem.

Bilc je torej v prvi vrsti pesnik, ki je skoro pol veka prepeval Bogu in domovini v čast. Mnogo pesmi je iz drugih jezikov prevel v slovenščino, zlasti cerkvene himne. Ti prevodi so se mu deloma dobro posrečili. V njegovih pesmicah sicer zastoni iščemo visokega poleta, živih slik, izklesanih stavkov in uglasjene oblike, kjer ne bi bilo mogoče ničesar več izboljšati; vendar tekó nekatere kitice, zlasti iz poznejše dobe, dokaj gladko in imajo prikupno vsebino.

Kako pristrčna je pesem *Upanje* v »Dom in Svetu«, 1889, str. 69.! Za zgled stoj tu zadnja kitica:

*Oj upa sladko tolažilo,
zemljanom poslano z neba,
ti srcem si bolnim zdravilo,
ti dvigaš, pomlajaš duha!*

Nič manj prijetne niso *Pomladanske slike* (»Dom in Svet«, 1889, 101). Ko čitaš vrstice:

*Ko radost nova vse stvari navdaja,
da gora se oživlja in ravan:
i meni radost nova v srcu vstaja,
in pesmi jasne mi hite na dan*

—ali si moreš misliti, da poje tako vsele pesmice petdesetleten mož?

Prav tako je jezik v drugi izdaji *Svete družine* (»Drobtinice«, 1896) in v *Tarbuli* pravičen in blagoglasen.

Tudi nevezani spisi Bilčevi so po obliki dosti dobri, poučni in pogostoma pristrčni. Iz vseh se vidi, da se je pisatelj trudil v lepi obliki podajati koristno vsebino.

Bilc je v mladosti mnogo obetal, a huda bolezen, ki ga je skoro vse življenje nadlegovala, mu ni dovoljevala, da bi se mogel svojim željam in svojemu trudu primerno povzpeti. Idealen v svojem mišljenju, je želel vse za dobro in plemenito vneti. Njegova dela niso imela velikih uspehov, a delal je mnogo in porabil dobro svoje zmožnosti.

Tu naj zdaj sledi njegov lastni življenjepis!

(Nadaljevanje prihodnjič)

¹⁾ Njegovo sliko je »Dom in Svet« objavil že leta 1906. str. 508.

Vir: www.dlib.si : Dom in svet, 1907, letnik 20, številka 6

Pust je pršu ...

Milojka Primc, foto: Irena Š., Miha Kavčič, S. Zver, P. Rojc

In prav je tako, kajti pust nam bo odnesel vse težave. No, morda ravno vse ne, bo pa sigurno odnesel mrzlo zimo. Komaj čakamo odložiti debele plašče in šale za vratom, ki nas omejujejo v gibanju!

V letošnjem pustnem odboru smo sodelovali: Tanja Šajina, Ivan Simčič Aleš Zidar, Luka Spilar in Milojka Primc. Poskrbeli smo za prireditve, za povorko, za varnost, za tradicijo, poskrbeli smo za promocijo preko medijev; pustni letaki so romali v bližnje kraje primorske regije in v Ljubljano; bili na TV, oddaja 'Dobro jutro'; po mailih smo razpošiljali informacije. To veliko delo se je obrestovalo, saj je privabilo številne obiskovalce: na parkirnih mestih so bili v nedeljo popoldan avtomobili z različnimi registrskimi tablicami.

V odboru smo se strinjali, da bi bilo dobro, če bi mesto malo okrasili. Zato smo nagovorili Aleša Jelinčiča iz Trnovega, da je oblikoval in izdelal konstrukcije za 'pustne lustre', ki so bili potem razobešeni po Gregorčičevi cesti vse do Mikoze.

Pisane trakove so nam sponzorirali 'Termoplasti' Podgrad. Članice društva Irena, Neta, Silva in Milojka, ob pomoči članic MKNŽ-ja, Eve in Sare, smo jih

pustni teden, kjer so se že drugo leto predstavljale etnološke pustne skupine. Vodenje smo prepustili mladim članom študentske organizacije, KŠIBovcem, ki so prireditev izpeljali zelo domiselno: Andreja, Diana in Gašper.

Predstavitve Pregarskih šjm.

Na prireditve so se na naše vabilo odzvali tudi zvončarji iz Matulj in Velikega Brdga ter se predstavili na odru.

Takole je izgledal zaključni prizor, ko so se na odru zbrale vse pustne skupine,

PUSTNA POVORKA

V pustni povorki je sodelovalo 25 pustnih skupin. Naša članica Marica pa je na startnem mestu pred Osnovno šolo Dragotina Ketteja razdelila točno 1125 bonov za malico, kar pomeni, da je bilo v povorki ravno toliko mask.

Letos prvič je vodje pustnih skupin sprejel in pozdravil župan, g. Rojc in jim zaželel prijetnega pusta!

Povorko je že tradicionalno najavila bistrška godba na pihala. Za njo pa že, tudi tradicionalno, Ročkotov džip s članicami TD in z napisom PUST JE PRŠU 2011.

žali zadovoljstvo nad organizacijo povorke in tradicionalno joto. Seveda, z obljubo, da se naslednje leto spet vidimo.

Iz Pasjaka so bili živahni Oktoberfestovci.

Tradicionalna skupina Brdanske šjme se je tudi letos zbrala in prišla v povorko.

sprejele ključ mestnih vrat in tako dobile vse pristojnosti za čas pustnih norčij. Glasbeniki so pod odrom še eno vrezali, potem pa so se vsi skupaj odpravili v avlo, kjer jih je čakala pokušina pustnih jedi. SOBOTNI PUSTNI PLES za najmlajše

Poleg domačih etnografskih skupin, so nas obiskali zvončarji iz Hrvaške. Tradicionalno se nam

ka so bili živahni Oktoberfestovci.

Tradicionalna skupina Brdanske šjme se je tudi letos zbrala in prišla v povorko.

pridružujejo Čičski zvončari, Frlanski zvončari, Maškare iz Pasjaka in Šapjan.

Letos prvič pa so prišli zvončarji iz Žejan. Vsi so, po končani povorki, izra-

V letošnji povorki je sodelovalo več pustnih skupin z otroci: Sušački metulji, Čebelarji izpod Tuščaka, Kaubojci

in indijanci iz Dolnjega Zemona. Kaže, da se pust prijema in se v povorko odpravijo kar družine. Pohvalno! Iz malih šjmc bodo zrasle velike šjme in skoromati. Tako se nam ni treba bati puste prihodnosti!

Kasjski pastirji, kar 50 jih je bilo.

pritrldile na kovinske konstrukcije. Dela smo izvajale v prostorih novega čebelarkega doma, ki nam je v ta namen odstopilo svoje prostore.

Letošnji pust je bil bogat, saj so se pustne prireditve pričele že 19. februarja, s 30. obletnico organiziranega školaromatenja v Podgradu.

V pustnem tednu pa so bili kar štirje pustni dogodki, ki ste se jih lahko udeležili.

ČETRTKOV VEČER

Četrtkov večerje bil uvod v

je bil pod šotorom v parku, s tapravo Piko nogavičko, animatorko.

Med najmlajšimi ni manjkalo princesk, čebelic, muck, tigrov in Zorotov! Pisana paleta bodočih velikih šjm na bistrškem!

in je šou ...

Kitajci iz Trnovca – ne samo da so bili prav lepo rumeni v obraz, ampak so si izdelali prav tapragega kitajskega zmaja.

Novodobne maske so pripomogle k pestrosti povorke, vsebinsko in vizualno. Skupine so bile paša za oči, saj so bile tudi lepo in kreativno izdelane.

Sušački metulji s zafrfotali v povorki.

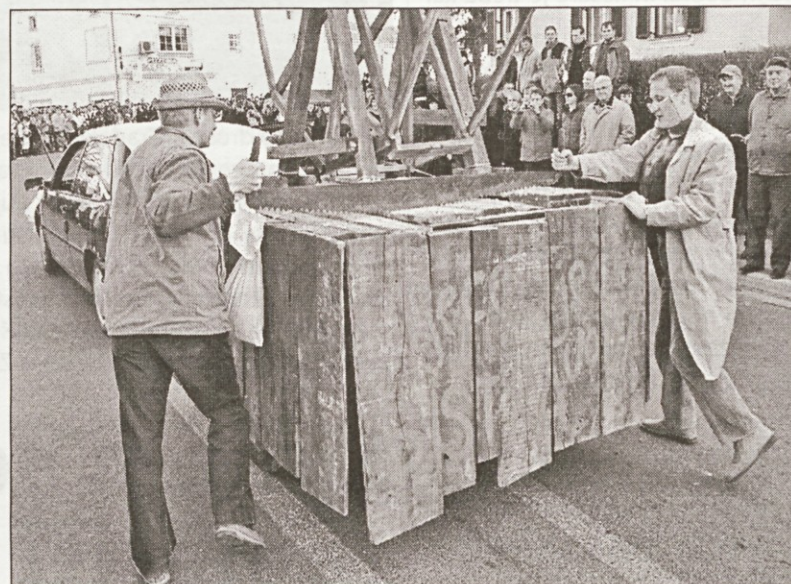
Topolški kuharji so imeli močno harmonikarsko zasedbo in seveda, dobro kuhinjo.

Dolnjejzmnci so se za letos napravili v kaubojce in Indijance, skratka divji za-

hod. Škoda, če niste videli njihovih konj!

Bili so dimnikarji iz Dobove. Pa tako velike knofe (beri: gumbe) so imeli! Skupina mladih sz Bistrca je oblikovala bistrške pilarje, z mlinskim kolesom in spremstvom. Na pusta so se dolgo pripravljali in pri tem so jim pomagali stari očetje ter jim tako posredovali našo dediščino.

Nasmejali smo se skupini 'Perutninarstvo in Delamaris Kal'. Velika pridobitev za malo vasico blizu Pivke je prihod izolskega Delamarisa. Morda bodo zamenjali svoj grb in vanj vnesli ribiško barkačo?! ...ali pa bodo izumili novo recepturo paštete iz piščancev in rib?

'Jasenska čista lopata' nas je prese- netila z vsemi rekviziti in z aktualno po- litično vsebino, kjer ni manjkala nobena pomembna osebnost našega časa!

Pleme iz 'Doline ljubavi'.

Mali škormatek –bodoči škor- mat.

Na trasi, kjer je potekala povorka, je bilo kakšnih deset stojničarjev, ki so obiskovalcem ponujali napitke in pust- ne dobrote. »Prodaja je bila slaba« so rekli. Morda bo pa recesijo le pust od- nese. Pustimo se presenetiti.

Toliko za sedaj. Zahvaljujemo se vsem, ki ste sodelovali na kakršen koli način in doprinesli, da je bil pust takšen, kot je bil: lep, bogat, zanimiv, smešen in tudi polnih ust.

No, zdej smo pa že spet pred pu- stom! ŽIVIO PUST!

Poberija

Milojka Primc

Poberija je tradicionalna dejavnost naših pustnih šjm po vaseh. Nekoč smo jo imeli tudi po Bistrici pa se je nekam izgubila... A o tem kdaj drugič.

Na pustno soboto dopoldan, se je pri meni najavil g. Miha Špiček iz Slovenskega etnografskega muzeja v Ljubljani in me prosil za informacijo o pustnih dogodkih po vaseh s tradicionalnimi, bolj strokovno povedano, etnografskimi pustnimi skupinami. Seveda, to je vsekakor poberija.

Treba je bilo opraviti nekaj telefonskih klicev po vaseh in dobila sem vse potrebne informacije: dnevi poberije, ure, način, ... skratka vse.

Ko sva se z g. Špičkom srečala, sva dorekla, kam nas naj pelje pot.

V prijetni družbi dodatnih sopotnikov smo se najprej odpravili na Veliko Brdo, kjer so nas pričakali v 'stari šoli', kjer imajo sedaj lepo urejen vaški dom. Tam so nas usmerili v poberijo. Malo smo morali počakati, ker gre njihova skupina najprej na poberijo na Pavlico, nato pa še v Studeno goro. Preden je bila postavljena slovensko-hrvaška meja, so redno obiskovali tudi malo hrvaško vasico Buje, kar pa, do daljnega, to ni več možno.

Pričakali smo jih na začetku vasi, da so se 'skipali' iz kamiona, s katerim so šli od vasi do vasi. Včasih so to opravili peš.

Seveda, so najprej morali sprazniti košare, kajti poberije dandanes niso skromne. Dobijo klobase, pijačo, kakšen euro, suhe svinjske nožice in kožice, jajca, ... skratka, vsega, kar je užitno in dobro. In košare je treba kar večkrat izprazniti.

S tole pustno povorko smo potem skupaj šli od hiše do hiše, kjer so jih gospodarji in gospodinje sprejeli v svoje domove, jim postregli in z njimi nazdravili. Pobiralci pa so jim želeli dobre letine. Muzikanti so igrali, mi pa smo zunaj kramljali z naključnimi opazovalci. Spoznali smo tudi vse značilne pustne like in nekatera izročila, kar je g. Špička zanimalo. Seveda nismo šli po vseh hišah, kajti poberija se zna zavleči. V vaškem domu so nam prijazne vaščanke postregle s kislim zeljem in suhomesnatimi izdelki ter ostalimi dobrotami, saj poberija kar izčrpa človeka, da postane lačen in žejen.

Take gostoljubnosti naši vrli Ljubljanci niso navajeni in so bili prijetno presenečeni nad njo. Vaščanke so nam zaupale, da s poberijo toliko dobijo, da ostane še malo za 8. marec, ko pripravijo fešto za Dan žena.

Zelo smo se jim zahvalili za postrežbo.

Potem smo se odpravili na Pregarje.

Tam je bila poberija že 'v teku'. Letos je šla malo bolj počasi, ker so začeli pobirati na spodnjem koncu vasi »...in potem gre zmeraj bolj počasi,« je povedala ciganka Matjaž. »Sej veste, v klanec gre težje,« je še dodala ta ciganka Matjaž. In mi smo, seveda, prikimali, da vemo.

Tudi tukaj je naš gost marsikaj izvedel, kar njegova ušesa še niso slišala. Bilo je tako zanimivo, da nam je še sedaj žal, da smo morali v dolino. Tega dne smo vsi imeli še svojih dodatnih obveznosti. Ampak eno gasilsko s pregarskimi škornjati smo pa le naredili! In obljubili smo si, da pridemo še kdaj.

In od sedaj dalje bo v Slovenskem etnografskem muzeju zapisano, kaj je poberija v naših krajih in kako prijetna je, za dušo in telo!

Morda smo pa res malo pozabili na družabnost!

Čebele izpod Tuščaka

Za Snežnik Rok Batista

Člani KD Tuščak iz Bača so se že četrto leto zapored namaškarni predstavili domačinom, drugič pa še prebivalcem Ilirske Bistrice na dobro obiskani pustni povorki. Dneve pred pustom so si člani razdelili delo in tako polni dobre volje oblikovali lepe in zanimive kostume čebel, trovov ter čebelarjev. Najprej so maškare odšle v soboto pobirati pustne dobrrote v domačo vas ter domačinom jasno in glasno dokazale, da je zime za zdaj konec. Po nabranih dobrotah so se pustne šeme udeležile še plesov po vaških gostiščih, kjer so si kar se da razmigale pete. Naslednji dan je bil za maškare še bolj pomemben, saj jih je čakala predstavitev na pustni povorki v Ilirski Bistrici.

Starejšim članom so se tokrat pridružili tudi najmlajši ter se skupaj z avtobusom odpravili v center občine Ilirska Bistrica. Kot pustna skupina so se po Bistriški glavni cesti predstavili enajsti od vseh sedemindvajsetih skupin. Na zbrano množico so naredili dober vtis, sami pa so že z mislijo na prihodnje pustno rajanje.

Letos kavbojci in indijanci

Kulturno društvo Grad- Dolnji Zemon se je prvič predstavilo javnosti prav na prireditvi Pust je pršu leta 2003. Od takrat naprej so bistriški karneval zamudili le enkrat. V vseh teh letih so si nadeli kostume grajske gospode, Egipčanov, kokoši in VURSA, krav, pujsov, snežakov, ciganov ter letos kavbojcev in indijancev. Množico obiskovalcev na letošnji prireditvi v Ilirski Bistrici so nasmejali z izvirno narejeno kavbojsko konjenico ter z lepo opravljenimi indijanci in kavbojci. Na povorko so pripeljali še indijanski šotor, totem in kavbojski SALOON v katerem so bili kvartopirci, kan kan plesalke, pianist ter barman Shinda. Skupina ki se udeležuje povorke je postala kar stalna, vsako leto pa se jim pridruži še kakšen nov. Letos se je v skupini Dolnjega Zemona maškaralo čez 70 ljubiteljev pusta. Za fotografski objektiv so se Zemonci postavili pri spomeniku v centru vasi.

P.R.

Šjmam se ne sme ničesar zameriti

KETŠD A. Mihelčič Harije

Še danes velja, da se šjmam ne sme ničesar zameriti, kajti one poskrbijo, da vlada ob pustu narobe svet. Obisk šjm pa hiši prinaša srečo in dobro letino, zato jih je potrebno sprejeti in obdarovati. Od nekdaj je veljala za slabo tista hiša, ki so se je šjme izognile.

Tradicija torkovega pwobra se je predvsem na vaseh ohranila vse do danes, le da torek ni več tisti obvezno rezerviran dan za poberijo, delno zaradi pomanjkanja časa, še bolj pa zaradi nešteti obveznosti, ki jih imajo pustne skupine na pustne dni.

Napis pod sliko: Del povorke letošnjega mednarodnega pustnega karnevala v Nimisu je bila tudi pustna skupina iz domačih krajev, v kateri so združili moči člani KETŠD Alojzij Mihelčič iz Harij in člani FS Gradina. Nekaj nam jih je uspelo ujeti v fotografski objektiv.

DOBRODELNI KONCERT

Bistriški ansambli so spet pokazali kaj zmorejo

Dimitrij Bonano, Foto: Jaka Fidel

Ko so ob dnevu žena pred dvema letoma v Domu na Vidmu bistriške skupine zabavne glasbe nastopile prvič v velikem številu, je bil njihov cilj večplasten: ljudem, ki nimajo veliko priložnosti slišati domačih muzikantov, naj bi ponudile nekaj prijetnih trenutkov v druženju z glasbo; če se bi nabralo kaj denarja od prodanih vstopnic, naj bi ga odstopili v dobrodelne namene. Po možnosti naj bi poslušalci slišali tudi kakšno izvirno, do tedaj še ne predstavljeno skladbo in seveda v čim boljši interpretaciji. Koncert je uspel dokaj dobro in že je padla odločitev o podobni prireditvi naslednje leto.

Lani so se preselili v veliko telovadnico OŠ A. Žnideršiča, saj so hoteli, da bi si za malo denarja privoščilo predstavo čim več ljudi. Nastopilo je kar šestnajst glasbenih skupin in dramska skupina Šajtrga iz VDC-ja. Čeprav so se vsi nastopajoči odrekli honorarja, je od približno 4050 € ostalo za dobrodelne namene le 2600 €. Slišati je bilo tudi nekaj zlonamernih govoric, vendar to ni zmedlo entuziastov, da se ne bi podobnega podviga lotili tudi leta 2011.

Zaradi pusta so letos predstavili koncert za teden dni kasneje. Pazili so, da bi prireditve skrajšali na približno dve uri ter privabili priljubljeno Dramsko skupino Šajtrga in ansamble:

Skupino Riziko, Osminko, Trio Turn, Ventilčke, Trio Korono, Ansambel Bistr, Ans. Toneta Šestana – Moharja, Nostalgijo, starostno harmonikarja Jožeta Škrlija, Lojzeta Bajca in prijatelje, Tornado, Snežnik, Toneta Škrlija in njegove romantike. Šov sta popestrili imenitni Plesna skupina Studio za izrazni ples iz Idrije in Funky Fresh iz Pivke. Za dobro voljo sta duhovito skrbela napovedovalka Iris Dovgan Primc in njen kolega Igor Štemberger. Prireditve je tekoče potekala pod taktirko tonskega mojstra Srečka Kovačiča iz MADD d.o.o. Za prekrasno sceno so poskrbeli mentorji in varovanci VDC pod vodstvom njihove vodje Sonje Munih in prstovoljke Bernarde Mršnik. Z nekaj kratkimi, a vzpodbudnimi besedami je poslušalce in nastopajoče nagovoril tudi naš župan Emil Rojc in poudaril pomen solidarnosti ter »sociale« ...

Verjamem, da so poslušalci zapustili veliko dvorano s prijetnimi vtisi in da vsi, ki so pripravili to prireditev, niso tega delali zaman. Sicer pa si boste nastop lahko ogledali na TV Galeja in morda poslušali preko radijskih valov Radia 94. Ker je bil obisk nekoliko pod pričakovanjem, tudi sredstev, namenjenih Društvu Sožitje ne bo veliko.

Spodobi se, da naštejemo sponzorje, ki so velikodušno pripomogli pri udeležanju tega zahtevnega projekta: Občina Ilirska Bistrica, Turistična agencija OAZA, MADD d.o.o. Podjetje za moderno tehnologijo (ozvočenje, mix zvoka, snemanje zvoka in razsvetljava), TV Galeja (reklamiranje, snemanje in produkcija DVD- brezplačno za vsak ansambel en izvod), GA COMMERCE d.o.o. (grafično oblikovanje in izdelava vstopnic), Grafična delavnica BOR (plakati po oblikovanju Sonje Munih), VDC Ilirska Bistrica, Turistično društvo Ilirska Bistrica, Radio 94 Postojna, SAZAS (lani so nam zaračunali 200 € za avtorske pravice, sedaj so obljubili popust 50% na izračunani odstotek) in mnogi drugi, ki jih ne morem naštevati. Vsem gre zares iskrena zahvala.

DOGODKI V KNJIŽNICI

»Rastem s knjigo«

Vlasta Kirm ...

V mesecu marcu- mesecu pomladnega prebujanja je Knjižnica Makse Samsa obiskalo veliko skupin otrok različnih starosti od vrtca do gimnazije.

V okviru projekta »Rastem s knjigo« sta nas obiskala prva letnika dijakov bistriške gimnazije. Predstavljena jim je bila zgodovina knjig in knjižnic, zgodovina in dejavnost naše knjižnice, virtualna knjižnica Slovenije, iskanje knjig po cobiss- sistemu...

Letos se je mesec marec kar lepo poigral z nami, saj smo na dan žena praznovali tudi pustni torek in združili dva dogodka v en dan.

01.03. 2011 je knjižnica v sodelovanju z gledališčem »bicikleta« organizirala delavnico izdelovanja pustnih mask. Na njih smo izdelovali bolj enostavne maske za male maskare in ta bolj hude za starejše veseljake.

Na pustni torek, so v jutranjem času knjižnico obiskali varovanci varstveno delovnega centra. Ogleдали so si slike in projekcijo »pustnih likov v Slovenskem prostoru«.

Popoldne smo v naši knjižnici za vse otroke, ki obiskujejo ure pravljic

pripravili noro pustno rajanje. Prišli so številni gusarji, priceske, mucke, medvedki, pika nogavičke... ter se prepustili pravemu pustnemu vzdušju. Prislunili so pripovedovanju pustno obarvane pravljice in

se med seboj pomerili v reševanju ugank. V knjižnici se je vrtela pustna glasba, ki je vse otroke vabila na rajanje do nočnih ur. Za lačne pustne želodčke, je bilo poskrbljeno s slastnimi prigrizki in napitkom.

V okviru bibliopedagoških ur, ki jih izvajamo v knjižnici sta nas v tem mesecu obiskala dva prva razreda OŠ Antona Žnideršiča in tri skupine vrtčevih otrok.

V času šolskih počitnic bomo imeli v naši knjižnici dve delavnici in sicer: V torek 26.04.2011 ob 10,00 uri OTROŠKA DELAVNICA »IZDELOVANJE KOLAŽA«

V četrtek 28.04.2011 ob 10,00 uri »SPOZNAVANJE IN IZDELOVANJE STRIPA«

- delavnice bo vodil absolvent slikarstva ERIK ANTOLIN.

IZJAVA ZA JAVNOST

Pivški piščanec z omega 3 prejel certifikat Višja kakovost

Postojna, 2. marec 2011; Pivka perutninarstvo d.d. (Pivka d.d.) je danes v Jamskem dvorcu slavnostno prejela certifikat Višja kakovost za meso Pivškega piščanca z omega 3. Certifikat, ki ga izdaja organizacija za certificiranje Bureau Veritas - je izročil Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan.

Meso Pivškega piščanca z omega 3, obogateno z esencialnimi maščobnimi kislinami s pomočjo izključno naravnih krmil, je prvo in edino, ki se ponša z označbo Višja kakovost. Ta certifikat dokazuje, da Pivški piščanec z omega 3 v slovenskem prostoru predstavlja posebnost ter izstopa z boljšo kakovostjo, ki ga loči od standardiziranih prehranskih izdelkov. Ker razvoj piščančjega mesa z omega 3 maščobnimi kislinami pomeni pomemben korak k sodobni in kakovostni ponudbi živil v širšem slovenskem prostoru, je projekt podprt tudi s strani Republike Slovenije in Evropske unije.

Razvoj Pivškega piščanca z omega 3 je projekt, s katerim so v Pivki začeli konec leta 2007. Do danes je Pivka perutninarstvo d.d. vložila v projekt 330.000 evrov. Izdelčna skupina Pivški piščanec z omega 3, v kateri so cel piščanec, file in bedra ter izdelki narejeni iz tega mesa se ponša tudi z zaščitnim znakom Višja kakovost, ki ga podeljuje organizacija za certificiranje Bureau Veritas. »Pivški piščanec z omega 3 je dokaz, da lahko ponudimo nadstandardne izdelke, ki sledijo sodobnim prehranskim smernicam. V

ponos nam je, da so prizadevanja ekipe strokovnjakov in zaposlenih nagajena s certifikatom, s katerim se ponšajo le izbrani prehranski proizvodi,« je ob prejemu certifikata Višja kakovost povedal Janez Rebec, predsednik uprave Pivke d.d. Dodal je: »Kljub temu, da je v Sloveniji trg za izdelke višje kakovosti razmeroma majhen, opažamo, da v zadnjih letih intenzivno raste. Trenutno prodamo 250 ton Pivškega piščanca z omega 3 letno, po končanem projektu, ki je podprt tudi s sredstvi Republike Slovenije in Evropske unije, pa pričakujemo, da bomo na leto povprečno prodali 1.000 ton.«

Vse farme za rejo Pivškega piščanca z omega 3 ležijo na podeželju, daleč proč od industrijskih centrov, ki bi lahko onesnaževali zrak, tla oz. vodo v bližini farm. Koncentracija živali na enem področju je majhna, kar pomeni prednost za zdravstveno stanje živali, na kar pozitivno vplivajo tudi klimatske razmere območja notranjsko kraške in primorske regije. »Certifikat Višja kakovost dokazuje, da je meso Pivškega piščanca z omega 3 plod prizadevanj za najboljšo kakovost vse od izbire krme in vzreje do končnega izdelka. Prav zaradi opisanega se Pivški piščanec razlikuje od mesa standardnih piščancev farmske reje,« je poudaril Aleksander Debevec, član uprave Pivke. V tem mesu je vsebnost omega 3 v primerjavi z navadnim piščančjim mesom dva-

3
Pivški piščanec
z omega 3

višja
kakovost
Republika Slovenija
Ministrstvo za kmetijstvo
gozdarstvo in prehrano

krat večja, ključno pa je tudi pravo razmerje med omega 6 in omega 3. V splošnem namreč naša prehrana vsebuje preveč omega 6 in premalo omega 3 maščobnih kislin. Čeprav potrebujemo tudi maščobne kisline omega 6, pa prevelik vnos sled-

Član uprave Pivka d.d. Aleksander Debevec, Minister za kmetijstvo mag. Dejan Židan, Predsednik uprave Pivke d.d. Janez Rebec

njih lahko telesu škoduje, še posebej če je nesorazmeren z vnosom omega 3. Tudi v tem Pivški piščanec z omega 3 izstopa, saj se ponša še z ustreznim razmerjem med omega 3 in omega 6 maščobnimi kislinami, ki je skladno s priporočili svetovne zdravstvene organizacije.

- ♦ Omare z drsnimi alu in lesenimi vrati
- ♦ Notranja vrata
- ♦ Spalnice, otroške sobe, kuhinje, dnevne sobe po naročilu

Brezplačne izmere in svetovanje na domu ter priprava neobvezujoče ponudbe

Mizar Janez Rojc s.p.

Dolnji Zemon 93.b, 6250 Ilirska Bistrica

040 866 271 rojc.janez@gmail.com

POSVET O ŠPORTU

Prihodnost športa v občini

Konec meseca februarja je v prostorih na Jurčičevi ulici potekal posvet o športu, ki ga je organizirala Civilna športna iniciativa.

Civilna športna iniciativa je s pomočjo Zveze športnih društev Ilirska Bistrica konec leta 2010 predstavila pobudo, da bi športna društva in posamezniki, ki se ukvarjajo s športno problematiko v občini Ilirska Bistrica, pripravili dokument, ki bi predstavil skupen pogled na bistrski šport, njegovo problematiko in kje vidijo možnost njene rešitve, kaj si mislijo o športni politiki občine, kako vidijo upravljanje s športnimi objekti in načrtovanje novih športnih investicij v občini.

V začetku januarja so se zainteresirani predstavniki večjih športnih društev prvič sestali in ustanovili programski odbor Posveta o športu, ki je v nadaljevanju pozval vsa športna društva k sodelovanju pri pripravi osnutka programskega dokumenta. S sprejetim dokumentom bodo seznanili občinsko upravo in enotno zahtevali spremembe v športni politiki občine Ilirska Bistrica, ki so nujno potrebne za boljše funkcioniranje športnih društev in njihovo vlogo v občini.

Programski odbor Posveta o športu, ki ga sestavljajo Rihard Udovič, Ivo Tijan, Andrej Muha, Tomaž Ribič, Branko Celin, Gordana Grubič, Vojko Kalc, Aleš Zidar, Doris Komen in Andreja Kuret, je na osnovi vprašalnikov, ki so jih posredovala zainteresirana športna društva iz občine, pripravil povzetek problematike bistrskega športa, ki so ga udeleženci posveta podprli in vam ga v nadaljevanju predstavljamo:

Delo športnih društev v občini temelji predvsem na prostovoljnem delu članov in vodstev društev. Le nekaj je društev v občini, kjer si lahko privoščijo polprofesionalen kader, kar ne omogoča stalnega napredka v društvih. Vsa društva v veliki večini zagotavljajo financiranje društev z lastnimi prispevki, članinami in sponzorskimi sredstvi (70%), v povprečju pa je prispevek občinskih sredstev v višini 30%. Pri tem je potrebno pripomniti, da je večina občinskih sredstev namenjenih za delovanje mlajših selekcij (otrok in mladine), nekatera društva pa dobijo sredstva tudi za vzdrževanje športnih objektov, vendar v manjši meri in predvsem premalo za normalno vzdrževanje občinskih športnih objektov. Društva opozarjajo tudi na vse slabšo gospodarsko stanje v naši občini, tako da že dlje časa ne najdejo zainteresiranih sponzorjev, pa tudi starši otrok vse težje plačujejo delne stroške svojih otrok v klubih. Društva zato opoza-

rajajo, da je zadnji čas za izboljšave na področju športa v naši občini, predvsem z povečanjem sredstev za šport.

Športna društva so v svojih odgovorih poudarila naslednje probleme:

Neustrezen Pravilnik za sofinanciranje programov športa v občini
Vsa društva ugotavljajo, da je obstoječi pravilnik potrebno popraviti, ker je zastarel in ni v skladu z novostmi na področju športa v Republiki Sloveniji (Zakon o športu RS). Pri tem morajo sodelovati tudi društva s svojimi predlogi, saj najbolj poznajo športno problematiko v občini in pri tem opozarjajo na naslednje probleme:

- za kakovosten šport je namenjeno premalo sredstev
- obdobje trajanja ligaških tekmovanj je od septembra do junija - zaradi tega prihaja v prvih mesecih novega leta oz. do veljavnosti novega proračuna (ali odločb o sofinanciranju društev v novem letu) do izpada financiranja občinskih sredstev, kar je velik problem za tekoče delovanje športnih društev. Le ta predlagajo, da se omogoči financiranje društev po dvanajstih do sprejema proračuna občine.
- rangiranje društev na občinskem nivoju, pri čemer bi morali imeti prednost društva z urejeno piramido (od najmlajših do članske ekipe)
- financiranje določenih aktivnosti je možno skozi več postavk Pravilnika, kar je potrebno popraviti
- sredstva za vzdrževanje objektov, ki so trenutno določena po posameznem društvu, je potrebno izločiti iz pravilnika in jih dati v posebno proračunsko postavko za vzdrževanje športnih objektov
- poenostavitev postopkov prijave na razpis in enostavnejši zahtevki za sofinanciranje
- društva predlagajo ustanovitev komisije za pripravo Pravilnika in kasneje za pripravo predloga za delitev športnih sredstev

Problem športnih objektov:

V naši občini imamo kar 6 telovadnic, le športna dvorana OŠ A. Žnideršiča pa izpolnjuje pogoje za nastopanje društev v ligah. Zato ni dovolj prostih terminov niti za treninge niti za tekme. Ostale telovadnice so oddaljene iz Bistrice in zaradi slabih lokalnih povezav, majhnosti vadbene površine, neustrezne tako za mlajše selekcije kot za članske ekipe. Iz teh razlogov je potrebno pri načrtovanju nove športne dvorane v Ilirski Bistrici upoštevati želje in potrebe vseh športnih društev v občini (želja je dvorana s površino rokometnega igrišča, ki jo bodo uporabljala društva predvsem za

treninge in tekme mlajših selekcij).

Predlog društev je tudi, da se temini za naslednjo sezono pravočasno načrtujejo - najkasneje v sredini avgusta za vse telovadnice

• plačilo najema športnih objektov Občini Ilirska Bistrica, pri katerem je potrebno plačevati DDV, kar pomembno posega v finančno konstrukcijo delovanja kluba. Pri tem je potrebno najti primeren način obračuna najemnine objektov

• športni objekti niso dokončani, kar povzroča težave pri njihovi uporabi:

• problematika športne dvorane OŠ A. Žnideršiča: zatemnitev oken dvorane v dopoldanskem času, obnova poškodovanega parketa in popravilo črt po novih pravilih za košarko, nov semafor, premični koši za mlajše selekcije, fiksno ozvočenje

• problematika telovadnice OŠ Kutežovo: ogrevanje, ni zvočne ne termo izolacije

• problematika telovadnice OŠ Knežak: premajhna vadbena površina

• problematika telovadnice OŠ Podgrad: potrebna obnova parketa, opreme in slačilnic

• problematika propadanja ŠC Trnovo: atletska steza, odbojarsko igrišče, tenis igrišče, košarkaško igrišče

• dvorana BK Zabiče: neurejen status zemljišča...

• propadanje igrišč v ŠP Nade Žagar

• za urejanje zunanjih igrišč klubi dobijo bistveno premalo finančnih sredstev; Občinske zunanje športne objekte sedaj vzdržujejo klubi s prostovoljnim delom in sponzorskimi prispevki, zato le ti propadajo oz. se slabo vzdržujejo. Vzdrževanje teh objektov je potrebno dvigniti na višji nivo, predvsem pa določiti sistem upravljanja in vzdrževanja zunanjih športnih objektov.

Povezovanje med društvi - športna organiziranost v občini

Na področju športne organiziranosti društva pogrešajo predvsem organizacijo, ki bi jim nudila informacije, podporo pri izvajanju dejavnosti, pomoč pri načrtovanju investicij, pomoč pri prijavi na različne razpise, izobraževanje na področju športa... Bila bi most med društvi in Občino, širšo regijo, državo pa tudi z društvi iz drugih držav. Hkrati pa bi lahko pomagala pri vzdrževanju in upravljanju tako telovadnic kot zunanjih športnih površin. Organizacija bi morala biti občinska, s svojim proračunom in njeno financiranje bi moralo biti izven obstoječih sredstev za sofinanciranje športa.

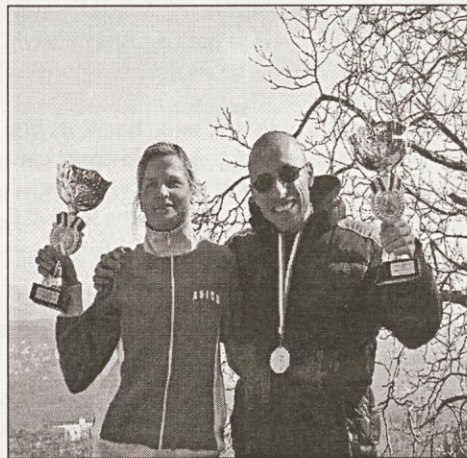
TEK

Bistričani pritekli na prva mesta

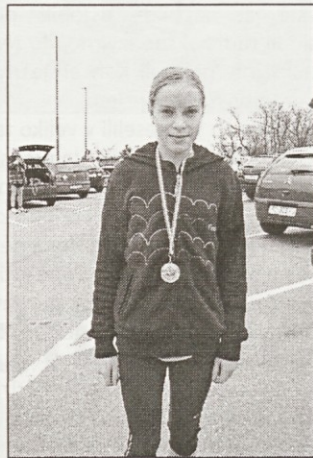
KŠ....

Končala se je sedma Riješka zimska liga. Manica Radivo je v zadnji tekmi z lahkoto prehitela drugo uvrščeno Suzano Alberini iz Hrvaške in si s tem zagotovila prvo mesto med ženskami, tretje mesto pa je pripadlo Sandi Antunović, prav tako iz Hrvaške.

Med moško konkurenco si je z veliko prednostjo priboril prvo mesto Uroš Taks, pred drugo uvrščenim Stjepanom Čosičem in tretje uvrščenim Bojanom Iloščevićem, oba iz Hrvaške.

Manica Radivo in Uroš Taks

Teja Jenko

Uroš Taks je slavil tudi ekipno prvo mesto s svojo ekipo Ravnica.

V tokratni ligi so se Bistričanom pridružili tudi Dolenjci, ki so vestno hodili na vse tekme.

V tokratni ligi so tekmovali tudi otroci in sicer na 3 km progi. Teja Jenko, edina Slovenka med otroci je z lahkoto premagala drugo uvrščeno Lucijo Petrovič in tretje uvrščeno Iro Vukovič, obe iz Rijeke.

ŠPORTNO UREDNIŠTVO VABI

Povabilo k sodelovanju

Na vas se obračamo s pobudo za sodelovanje. Lokalni časopis Snežnik je z novim vodstvom in uredniškim odborom zastavil novo uredniško shemo časopisa. Ker si želimo še naprej ustvarjati lokalni medij, ki bi bil zanimiv za naše občane, hkrati pa kakovostno pokrival širok spekter lokalnih dogajanj, bodo v prihodnjih številkah uvedene določene novosti.

Na vas se obračam predvsem s pobudo po sodelovanju v rubriki, ki bo mesečno namenjena ŠPORTNEMU DOGAJANJU V NAŠI OBČINI. Ker si želim, da bi bile mesečno objavljene vse aktualne informacije in dogodki s področja športa, vas pozivam k sodelovanju.

Dobrodošli so vaši mesečni prispevki o dogajanju, tekmah, rezultatih, napovedih dogodkov v vašem klubu/ društvu. Veseli bomo tudi vaših pozivov na dogajanje, o katerih bi se vam zdelo smiselno poročati. S konstantnimi, aktualnimi, predvsem pa izčrpnimi in kakovostnimi objavami si želimo medijsko pokriti čim širše športno dogajanje v občini, saj si naši športniki, glede na svoja številna udejstvovanja in uspehe, zagotovo zaslužijo tovrstno pozornost.

Veseli bomo vaše pomoči in želje po sodelovanju ter izboljšanju medijske pokritosti športa v Ilirski Bistrici. Športne prispevke sprejemamo do 15. v mesecu in sicer na elektronski naslov: sport@e-sneznik.net.

ProDent

zobna ambulanta dr. Surina
Ilirska Bistrica
Župančičeva 5
tel.: 05 71 41 986

URNIK

po., če.: 13h - 19h

to., sr., Pe.: 8h - 13h

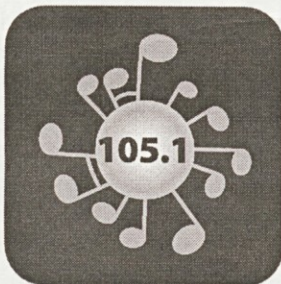
SPREJEMAMO NAROČILA ZA ZAKLJUČENE DRUŽBE

Tel.: 05/714 12 07
Mob.: 041/424 974

OKREPČEVALNICA TRNOVO

gostilna pri Matetu

UKVARJAMO SE TUDI Z RAZLIČNIMI
VRSTAMI CATERINGOV

radio capris
dobra družba

silver mode

trgovina - zastopstva
Vojko Jenko s.p.
Vojkov Drevored 2, 6250 Ilirska Bistrica
tel.: 05/71 00 300, fax: 05/71 00 302

MOŠKO in ŽENSKO PERILO **Galeb** in **Lisca**
in veliko ostalih oblačil po ugodnih cenah

LOKACIJA

bližina
avtobusne postaje

URNIK

8 - 12 in 15 - 19
sobota 8 - 12

AKCIJA do 15.4.2011

- * moške obleke - za maturante **199,90 evrov -15%**
- * velika izbira ženskih kostimov **POPUST do -30%**

FUTSAL

ŠKD KRT

Za Krte Kalc Vojko

Končano je tekmovalje za ekipo U 18, ki je tekmovala pod sponzorskim imenom KALC VIZIJA. V zveznem tekmovalju se je preizkusilo 18 mladih fantov. Čeprav v večini »futsal« začelniki, so se povsem enakovredno kosali z nasprotniki. Osvojili so sicer zadnje mesto, pokazali pa so da je potrebno na njih resno računati v naslednjih sezonah. Seveda pa pogojno; da se bodo odločili za ta šport in »pridno delali«.

Nadaljuje se prvenstvo v kategoriji U 21, kjer je naša ekipa s sponzorskim imenom EML Stadler zabeležila poraz proti vodilni ekipi lige, na gostovanju v Škofijah pa v zadnji sekundi »odnesla« točko.

Rezultat kvalitetnega in vztrajnega dela na treningih se je pokazal na tekmi z vrstniki iz Ajdovščine, katero so naši fantje prepričljivo zmagali z rezultatom 6:1!

S takim pristopom, borbenostjo in zbranostjo vso tekmo, se lahko nadejamo še dobrih tekem in zmag.

Vse ljubitelje futsala vabimo na ogled zadnje domače prvenstvene tekme v kategoriji U 21, ki bo v nedeljo 27.3. v športni dvorani oš A. Žnidaršiča s pričetkom ob 18. uri!

Članska ekipa, ki tekmuje v 3. futsal ligi in v katero vključujemo vedno več mladih igralcev, je v tem času dosegla dva neodločena izida, eno zmagalo in tri poraze in je trenutno na sredini lestvice.

Žal ni uspel ekipi U 15 NK PLAMA »preboj« na finalni turnir. Ključno tekmo so po vodstvu 3:0 izgubili 3:4 in izpadli iz nadaljnjega tekmovalja.

Zaključeno je tudi tekmovalje ŠKL za fante, ki so prav tako izpadli iz nadaljnjega tekmovalja.

Marca nas čaka še domači turnir deklet, ki bodo poizkušala popraviti sled vtisov s zadnjega turnirja v Mariboru.

Kljub izredno slabi finančni situaciji, ter slabšim pogojem za treniranje mladih, upamo, da bomo tekmovalja uspešno zaključili, ter tudi v bodoče vsem mladim omogočili treniranje in tekmovalje tega atraktivnega in dinamičnega športa!

KOŠARKA

Bistriški košarkarji ujeli ritem zmag

Jakob Bizjak

Po slabšem začetku koledarskega leta 2011 so košarkarji Plame, vendarle začeli igrati bolje in se tako v zadnjih treh tekmah veselili prav tolikih zmag.

Po decembrski menjavi trenerja na klopi KK Plama-pur, se našim igralcem v prvem mesecu nekako ni uspelo ujeti v ritem dobrih predstav. Po domači zmagi s Kolpo, ki je obetala zelo dobro nadaljevanje sezone, je namreč sledil nepričakovan in težek poraz z ekipo Jesenic (47-65), ki nas je močno oddaljil od želenega napredovanja v 1.B ligo. Bistričane je po domačem polomu z železarji čakalo gostovanje na Dolenjskem pri neugodni mladi ekipi Krke iz Novega mesta. Tekma, ki so jo fantje odigrali brez poškodovanega kapetana Jenka je bila po pričakovanjih težka in naporna, vendar so jo ob dobri predstavi mlajših igralcev uspeli dobiti (77-67) in se z osvojenima dvema točkama nekako še obdržati v igri za napredovanje. Vsi upi o višji ligi pa so žal zbledeli na naslednji domači tekmi – primorskem derbiju s

je ta večer glavni v dvorani pod Kozlekom in se tako veselili zanesljive zmage (86-70). Po zasluženosti osvojenih dveh točkah, jih je v Postojni čakala tekma proti zadnjevrščnemu Globusu. Bistričani so vlogo izrazitega favorita s pridom izkoristili in se – znova pred velikim številom bistriških gledalcev – veselili zaslužene zmage (84-67). Dobrima predstavama iz zadnjih dveh tekem pa sta češnje na torti dali pomembni dve točki proti ekipi Stražišča (85-67), našim neposrednim tekmečem

našo in gorenjsko ekipo koristila košarkarjem z doline reke Reke, saj je bil rezultat s prve tekme v Kranju ravno 16 točk v korist Gorenjcev. Naše tako čakajo le še tri tekme: gostovanje v Ljubljani pri Jančah in Iliriji ter domača tekma s Tolminom. Najzanimivejša in najbolj pomembna bo zagotovo tekma s Tolminci, še enimi neposrednimi tekmeči za končno tretje mesto na lestvici 2. SKL-zahod. Prvo tekmo so naši izgubili za 7 točk, zato bo želja po zmagi še toliko večja. Na tekmo ste seveda vladno vabljeni.

Med polčasom članske tekme s Stražiščem pa so mladi košarkarji Plame (stari 10 let in manj) ter njihovi trenerji dobili posebna KZS-jeva priznanja za uspešno sodelovanje v svoji kategoriji. Naši najmlajši pionirji so uspešno zastopali barve svojega kluba in v tekmah z ekipami Postojne, Kraškega Zidarja, Idrije 2000 in Izole iz dvanajstih tekem odnesli zelo obetavnih sedem zmag in tako potrdili, da ima bistriški klub dobro zaledje pri mlajših kategorijah. Čestitke mladim igralcem in njihovim trenerjem!

Koš Koprom. Po tem, ko smo skozi praktično celoten prvi polčas vodili in nekako držali vse niti igre v svojih rokah je prišla kritična tretja četrtina, ki je bistriški trn v peti že kar nekaj časa. V izjemno tesni končnici so naši vendarle uspeli izboriti podaljšek, v katerem pa jim je žal zmanjkalo moči in Koprčani so se veselili zmage (75-79). V naslednjem krogu nas je čakal nov derbi s primorskim rivalom. Ajdovci, ki smo jih letos izločili s slovenskega pokala in jih tudi uspeli premagati v ligaškem tekmovalju, so se pokazali kot izjemno močan nasprotnik in vlogo favorita so – znova s pomočjo slabe Plamine tretje četrtine – upravičili, saj so na koncu tekmo zanesljivo dobili (70-94). Tekmo v ajdovskih Šturjah je spremljalo kakšnih 250 gledalcev, od tega čez 50 Bistričanov na čelu z glasnimi Dwjimi Japodi. Po tem, ko smo izgubili tudi teoretične možnosti za napredovanje v 1. ligo, so se fantje v zadnjih šestih krogovih odpravili povsem sproščeni. Najprej jih je v domači dvorani čakalo srečanje z ljubljanskimi Pingvini. Prvi polčas so fantje še vedno odigrali nekako v krču, vendar so v drugem delu gostom pokazali, kdo

za osvojitev končnega tretjega mesta na lestvici. Tekmo, ki so jo odigrali pred sorazmerno velikim številom gledalcev (150) so naši skozi vseh 40 minut povsem nadzorovali in se na koncu veselili zmage višje od 16 točk, ki bi v primeru enakega razmerja zmag in porazov med

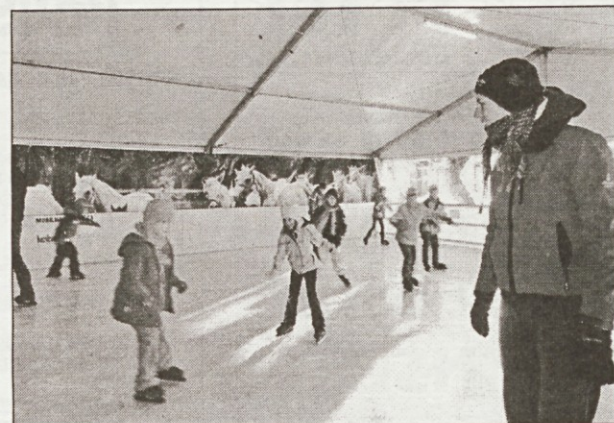
Obenem pa naj vas spomnim, da lahko za več dogodkov, slik, novic in vsega ostalega kar je povezano s KK Plama-pur dobite na naši spletni strani www.kkplama-pur.si, na naši strani na popularnem Facebooku ter na oglašnih deskah po celi občini.

NA OBISKU

Drsanje v Lipici

TD Bistrac

Mladi atleti, ki pridno trenirajo pod okriljem Tekoškega društva Bistrac, so si privoščili tudi malce drugačne oblike aktivnosti. Skupaj z vaditeljema so obiskali pokrito drsališče v Lipici in dve uri, kljub mrzlemu vremenu, uživali na drsalkah. Na koncu so se še pogreli s toplim napitkom v hotelski restavraciji.

KARATE

Samuraji

SAMURAJI prejeli kopico priznanj MESTNE OBČINE KOPER in ŠPORTNE ZVEZE KOPER

V Koprskem gledališču je v torek, 1. marca, potekala svečana proglasitev najboljših športnic, športnikov in ekip Mestne občine Koper za leto 2010. Kot je povedala predsednica Športne zveze Koper Sonja Poljšak, »je imel strokovni svet, ki je odločal o nagradah, zelo težko delo, saj je v razpisnem roku prispelo kar 130 predlogov za priznanje za vrhunske dosežke«. Iz karate kluba TKS SAMURAI Koper/Capodistria je PISNO PRIZNANJE za športne dosežke v letu 2010 prejelo kar 16 tekmovalcev do 14 let.

PLAKETE za VRHUNSKI ŠPORTNI DOSEŽEK v letu 2010 so prejele naše tekmovalke za osvojene medalje na EVROPSKEM PRVENSTVU JKA v bojih, in sicer posamezno GLORIA ŠVETAK in DEBORAH MATEŠIČ, kot prejemnik plakete v ekipi pa se jim je pridružila KIM HRVATIN.

VOJKA ŠESTAN pa je prejela jubilejno plaketo za več kot desetletno pedagoško delo v klubu, torej v karateju. Vsi uspehi tekmovalcev do 14 let so rezultat njenega predanega dela, odrekanih strokovnosti.

Vsem prejemnikom iskrene čestitke!

Člani kluba z županom MOK Borisom Popovičem

PLAMING
SKUPINA

Plaming skupina,
projektiranje in izdelava
tehnološke opreme, d.o.o.
ul. Nikole Tesla 5, p.p. 68
6250 Ilirska Bistrica
tel.: +386 (0)5/70-410-00
fax: +386 (0)5/70-410-55
e-mail: info@plaming.si

GA
COMMERCE

GRAFIČNE STORITVE
IN TRGOVINA d.o.o.

Bazoviška 40
6250 Ilirska Bistrica
tel.: 05/71-00-320
fax: 05/71-41-124

PURPLATEX

d.o.o.

* REZANA POLIURETANSKA PENA

Podgrad 110, 6244 PODGRAD

Tel.: 05/783-62-10 centrala

05/783-62-11 direktor

Fax: 05/783-63-20

GSM: 041/611-395

e-mail: purplatex@siol.net

TELES

Ilirska
Bistrica

d.o.o.

DIGITALNA TV

NOVO

DUO - TRIO PAKETI

DUO

TELEVIZIJA + TELEFON

16,00 € na mesec

TRIO

TELEVIZIJA + INTERNET + TELEFON

od 25,00 € na mesec

Več informacij na
www.teles.si ali
71 10 100TELES, telekomunikacije, d.o.o.
Vilharjeva 35, 6250 Ilirska Bistrica

OKULISTIČNA AMBULANTA dr. Mario Ragus

Ordinacija IL. BISTRICA

Gregorčičeva 8

ponedeljek 13" - 19"

in torek 7" - 13"

tel. 711 21 36, 711 21 40©

Ordinacija POSTOJNA

Prečna ulica 2

torek 14" - 20"

in sredo 7" - 13"

tel. 726 50 04, 726 54 01©

Lepo se glejmo!

V MESECEU APRILU POPUSTI NON-STOP

VABLJENI

URNIK

NON - STOP

9-18

SOBOTA 8-12

NEDELJE IN PRAZNIKI

ZAPRTO

* METRAŽNO BLAGO
(DOLOCENO)

DOM TEKSTILA 2

Cankarjeva 25, Ilirska Bistrica

tel.: 05 / 71 41 500

GOSTILNA S PRENOČIŠČI
POTOK
Ema Deželak s.p.

Dolenje 64
6254 Jelšane
tel.: +386 (0)5 / 71 42 648
GSM: +386 (0) 41 / 747 657

**Razstava
ZDENKE
VINŠEK**

kalisteravto

710 14 30 - ILIRSKA BISTRICA
788 60 10 - TRGOVINA in SERVIS
788 10 09 - AVTOSALON

SPOŠTOVANI OBČANI!

OBVEŠČAMO VAS,

DA SMO ODPRLI NOVO
AVTOMEHANIČNO DELAVNICO
IN TRGOVINO V NOVIH
DELOVNIH PROSTORIH, NA
BAZOVIŠKI C. 8
V ILIRSKI BISTRICI,

KJER VAM NUDIMO:

- * UGODEN NAKUP IN ZAMENJAVO ZIMSKIH IN LETNIH PNEVMATIK,
- * NADOMESTNE DELE ZA VSA VOZILA
- * AVTOMEHANIČNE STORITVE:
 - PRIPRAVA VOZILA ZA TEHNIČNI PREGLED
 - SERVISI IN POPRAVILA VSEH BLAGOVNIH ZNAMK VOZIL
 - VULKANIZERSTVO
 - MONTAŽA VLEČNIH NAPRAV

LEKARNA

Delovni čas:

Delavnik	od 7:00 do 19:00
Sobota	od 7:00 do 14:00
Nedelja in prazniki	Zaprto
Dežurstva	
Delavnik	od 19:00 do 21:00
Sobota	od 19:00 do 21:00
Nedelja in prazniki	od 9:00 do 11:00 in od 18:00 do 19:00

Lekarna Ilirska-Bistrica
Tel.: (05) 7 111 751, Fax.: (05) 71-11-743

Zakaj in kako vlagati v delnice v času gospodarske krize?

mag. Blaž Zupančič, ILIRIKA DZU, d.o.o., Ljubljana

V zadnjem času smo v tujini pričali rasti cen večine delnic. Zato ni čudno, da vrednosti enot premoženja vzajemnih skladov, ki vlagajo v tuje delnice prav tako dosegajo visoke donosnosti. Vendar pa nekdo, ki želi vlagati v delnice v resnici ne ve ali je zdaj pravi čas, da vstopi s svojimi finančnimi sredstvi na voz nakupov posameznih delnic ali vzajemnih skladov. Kaj pa, če se vse skupaj obrne in pričnejo delnice in delniški indeksi ponovno padati, tako kot se je zgodilo v letu 2008?

Torej kaj narediti v primeru, ko želimo vlagati v delnice, ker so donosi privlačni, hkrati pa želimo čimbolj zmanjšati morebitno izgubo svojega denarja? Strokovna in hkrati enostavna rešitev obstaja in sicer ta, da je potrebno pri vlaganju v delnice, ki so po svoji naravi tvegane naložba,

- vlagati s pomočjo razpršitve naložbe na več delnic (primer so delniški vzajemni skladi),

- časovno gledano pa je potrebno vlagati na dolgi rok, idealno je za obdobje desetih let.

- Poleg tega pa je zelo priporočljivo vlagati postopoma, to pomeni, da vlagatelj ne vloži vsa sredstva na enkrat, temveč postopoma, če gre za večje zneske

v daljših časovnih obdobjih na primer četrtletno ali polletno. V primeru, da gre za manjše zneske, tipičen primer so manjši zneski iz rednih prihodkov, kot so mesečne plače, pa mesečno.

Če se vlagatelj drži vseh treh navedenih načinov razpršitve tveganja, znatno zmanjša tveganje, ki je povezano s tem, da gre primarno za vlaganje v delnice, ki so, kot smo že omenili, same po sebi tvegane naložbe.

Kako se je takšno vlaganje izkazalo v zgodovini?

Če bi vlagali na takšen način (če bi izpolnili le prva dva pogoja za zmanjšanje tveganja) v preteklosti, bi s tem v preteklih 140 letih obstajala le dvoodstotna verjetnost, da bi na koncu desetletnega naložbenega obdobja realizirali negativno nominalno donosnost (to pomeni od vloženih 100 evrov dobili v obdobju desetih letih realiziral manj kot 100 evrov), in okoli 17 odstotna verjetnosti, da bi realizirali nižjo donosnost, kot če bi vlagali v dolgoročne hranilne vloge.

Vkolikor pa bi vlagali v obdobjih gospodarskih kriz, pa so te verjetnosti močno zmanjšane (so praktično nič). To pomeni, da se je do sedaj

vlaganje v obdobjih gospodarskih kriz vedno izkazalo, kot bolj donosno kot vlaganje v bančne depozite. Pri tem je potrebno poudariti, da so ti izračuni narejeni na podlagi vlaganj v razpršena delniška premoženja v ZDA, ker obstajajo le za ta del sveta, med seboj primerljivi podatki za tako dolgo obdobje, kot je obdobje zadnjih 140 let.

Ker smo trenutno v času gospodarske in finančne krize, je ta čas kot nalašč primeren za pričetek vlaganja na takšen način. Kakšna je razlika med povprečno 4,7 odstotno nominalno letno donosnostjo pri depozitih in povprečno 8,3 odstotno nominalno letno donosnostjo pri razpršenih delniških naložbah v desetih letih, si ni prav težko izračunati. Na koncu je razlika nekajkratna. Lahko rečeno, da so v preteklih desetih letih tudi v Sloveniji veliki in poznani delniški in mešani vzajemni skladi realizirali take in višje donosnosti, kljub temu, da je v zadnjem času kriza. Torej, vlagatelj, ki je vložil sredstva v te vzajemne sklade pred desetimi leti, je kljub padcem pred letom in pol realiziral mnogo višje donose, kot če bi imel sredstva vložena v depozitih.

DOBRODELNA AKCIJA

HUMANITARNA AKCIJA

Slovenija je majhna, njeno srce pa je zelo veliko. PRIDRUŽITE SE NAMI

ZBIRANJE ZAMAŠKOV ZA 5 LETNO MIO IZ ZIDANEGA MOSTA KI JE LANSKO POMLAD OSLEPELA IZ NEZNANEGA RAZLOGA

DENAR OD ZBRANIH ZAMAŠKOV BO PORABLJEN ZA OPERACIJO V TUJINI. HVALA!

kontakt: mia.zamaski@gmail.com
Šte 031 614 588 in Aljoše 041 793 937
www.zamaski-mia.si

ORGANIZATORSKA SKUPINA
HRASTNIK in ZIDANI MOST

V Ilirski Bistrici lahko zamaške oddate na naslednjih lokacijah:

- Zdravstveni dom
- Vrtci – po samostojni odločitvi
- Osnovne šole – po samostojni odločitvi
- Gasilski dom Ilirska Bistrica
- Zbirni center odpadkov Globovnik
- Krajevna skupnost Ilirska Bistrica

Centralno zbirališče zamaškov pa je v prostorih Krajevne Skupnosti Ilirska Bistrica v Domu na Vidmu, Gregorčičeva 2, Ilirska Bistrica (ob ponedeljkih in petkih od 8.00h do 11.00h ter ob sredah od 8.00h do 11.00h ter od 13.00h do 15.00h. - dodatni telefonski dogovor za popoldanski prevzem) kjer lahko oddate zbrana zamaške v večjih količinah.

KONTAKTNE OSEBE:
DEJAN TRAKOŠTANEC
05 714 51 40

ANDREJA REBEC 05 711 21 32
več informacij najdete na spletni strani www.zamaski-mia.si/

KRONIKA

POROČANJE O DOGODKIH NA OBMOČJU PP ILIRSKA BISTRICA ZA OBDOBJE 16.02.2011 DO 15.03.2011

Karol Iskra, komandir, višji policijski inšpektor III

Policisti PP Ilirska Bistrica so v navedenem obdobju obravnavali 19 kaznivih dejanj od tega 8 kaznivih dejanj tatvine, 7 kaznivih dejanj poškodovanja tuje stvari in po 1 kaznivo dejanje povzročitve hude telesne poškodbe, lahke telesne poškodbe, zatajitve in nezakonitega lova.

Pri varovanju državne meje so policisti prijeli 14 oseb, katere so na nedovoljen način vstopile v R Slovenijo in se tako izognile mejni kontroli. Vse navedene osebe so nedovoljeno vstopile v R Slovenijo iz R Hrvaške in so bile po končanem postopku predane hrvaškim mejnim organom.

Policisti so v navedenem obdobju obravnavali 4 kršitve javnega reda in miru v zasebnem prostoru in 3 kršitve javnega reda in miru na javnem kraju.

Obravnavali smo še 9 travniških požarov in 2 požara na objektih. Najdeno je bilo tudi eno neeksplozivno ubojno sredstvo, katerega je v uničenje prevzel pirotehnik.

Na območju naše policijske postaje se je pripetilo 15 prometnih nesreč, od tega 9 prometnih nesreč z materialno škodo in 6 prometnih nesreč z lahkimi telesnimi poškodbami. Obravnavali smo še 4 primere povoženja divjadi in 6 poškodovanj vozil na parkirnem prostoru.

Zaradi vožnje pod vplivom alkohola smo v omenjenem obdobju pridržali 5 kršiteljev, v 1 primeru pa je bilo zaradi večkratnih kršitev cestno prometnih predpisov kršitelju zaseženo vozilo.

DRUŠTVO TVOJ TELEFON

Če ste v stiski...

Če potrebujete pogovor in bi radi ostali anonimni...
POKLIČITE NAS!

OD PONEDELJKA DO PETKA

OD 08. URE DO 20. URE

TELEFON: 05 720 1 720

gremfour.si

UŽIVAJTE V PRVOMAJSKIH POČITNICAH IN NA IZLETIH:

UMAG, Village Sol Garden 4*, 2 polpenzion, TT	od 78 €
POREČ, htl Mediteran 3*, 3 polpenzioni, TT	od 94 €
RABAC, htl Girandela 2*, 2 polpenzion, TT	od 42 €
KRK, htl Beli Kamik 3*, 3 polpenzioni	od 75 €
MALI LOŠINJ, htl Aurora 4*, 3 polpenzioni	od 135 €
PETRČANE, htl Pinija 4*, 3 polpenzioni	od 97 €
DUBROVNIK, htl Kompas 3*, 4 polpenzioni, bus	247 €
TUNIZIJA, htl El Mouradi Beach 3*, 27.4., AI	350 €
TUNIZIJA, htl El Palace 5*, 27.4., AI	440 €
DJERBA, htl El Mouradi D. Menzel 4*, 27.4., AI	431 €
DJERBA, Safari in počitnice 4*, 27.4., AI/POL	499 €
TENERIFE, htl Tropical Playa 3*, 22.4., NZ	879 €
SHARM EL SHEIKH, htl Palm Beach 4*, 22.4., AI	609 €
BEOGRAD IN VOJVODINA, bus, 23.4	105 €
PARIZ, 5 dni, bus-letalo, 25. in 28.4	358 €
KORZIKA IN SARDINIJA, 6 dni, bus, 22.4	460 €

MIRABILANDIJA, družinski paket: NZ, vstopnice od 99 €

TA GREM, poslovalnica
Cankarjeva ulica 19
SI-6250 ILIRSKA BISTRICA

Tel.: 7100 727, Fax: 7100 726
e-mail: info@grem.si,
www.grem.si

Brezplačna številka društva Kala

080 18 16

Vsi, ki si želite pogovora s strokovnjakom o okužbah s HPV, raku materničnega vratu in cepitvi, pokličite Modro številko društva Kala 080 18 16. Strokovnjak bo brezplačno odgovarjal na vaša vprašanja vsak torek med 14. in 16. uro.

Spletne strani društva Kala

Informacije o društvu in cepilnih mestih najdete na novih spletnih straneh društva www.kala.si.

Plešetovi varovanci navdušili

Gaja Colja

V petek, 11. marca, smo imeli na glasbeni šoli v Ilirski Bistrici priložnost obiskati 2. razredni nastop v letošnjem šolskem letu in sicer učence violine in komornih skupin iz razreda učitelja mag. Zdravka Plešeta. Nastopili so učenci prvih, drugih, tretjih in šestih razredov ter se predstavili s skladbami različnih glasbenih obdobij. V različnosti glasbe ter sestavov z violino so učenci občinstvu predstavili sadove svojega truda, katere skupaj s svojimi starši in učiteljem vestno in potrpežljivo nabirajo. Učenci so celoten nastop pripravili z igranjem skladbic »na pamet«, nekateri pa so na oder prišli tudi večkrat, saj so igrali v različnih zasedbah, s svojim obnašanjem na odru pa so pokazali, da se igranja na violini učijo zavzeto in z veseljem. Ob koncu nastopa so vsi učenci, skupaj z učiteljem, zaigrali skladbico V. Repše »Dobra mama« ter s skupnim glasbenim ustvarjanjem navdušili občinstvo.

Za zaključek je učitelj Pleše, ki je istočasno tudi dirigent in vodja godalnega orkestra, povabil poslušalce na nastop godalnega orkestra GŠ Ilirska Bistrica, ki bo 31. marca ob 18.00 uri v isti dvorani Glasbene šole.

Učence je ob klavirju spremljal njihov stalni korepetitor, učitelj Martin Lenarčič

EKO jušna zelenjava iz Sabonj

Petar Nikolič

Krajani strnjene slemenske vasice Sabonje s ponosom govorijo o eni izmed prvih organiziranih ekoloških kmetij v Sloveniji. To je kmetija Srečka Šlosela iz Sabonj 15. Današnja kmetija Šloseljvih je EKO status dobila pred deseti leti, ko so prvič dali na tržišče kvalitetne in okusne Brkinske češpe. Češpa je sadež iz kate-rega so delali in še danes delajo marmelado in daleč na okoli znano Brkinsko slivovko.

Tržišče je vse bolj zahtevno. Tako je EKO kmetija Šlosel začela s proizvodnjo in pakiranjem krompirja, raznega sadja, špargljev, korenčkov in drugega. Posebno mesto pa zavzemajo eko krompir, špinača, peteršilj, soja, hren ter EKO jušna zelenjava. Za pakiranje in pripravo te vse bolj iskane zelenjave za tržišče, skrbi gospodinja Anica, katera dnevno zapakira od 500 do 700 vrečk. Gospodar Srečko pa medtem opravlja druga gospodarska dela. Med drugim mora vsakodnevno, s pomočjo hčerke Milene in zeta Saše, poskrbeti za štiri-deset krav sorte Angus, deset bikcev in še toliko mladih telet. Del govedi prezimi kar na pašnikih v Podgradu.

»Zahvaljujoč povpraševanju, predvsem pa kvaliteti, vse kar proizvedemo tudi prodamo«, pravi gospod Srečko. Na koncu pa je še dejal: »Težko je življenje nas kmetov. S ciljem, da zadovoljimo potrebe potrošnikov delamo od jutra do večera. Od kmetije se lahko živi. Ne pa obogati.«

Pakiranje zelenjave je vsakodnevno opravilo gospe Anice

Glava družine Srečko Šlosel skrbi za krave in teleta

METULJČICA VABI NA SREČANJE OB DNEVU ŠČITNICE

26. 03. 2011 v Ljubljani, Trg Mladinskih delovnih brigad 7, sejna soba nekdanje Občine Vič

Program:

- Ob 9 uri: predavanje univ. dipl. sociologa in psihoterapevta Boruta Pogačnika »Sam sebi terapevt«
- Ob 11 uri: občni zbor društva
- Ob 12 uri: odmor
- Ob 13 uri: predavanji in odgovori na vprašanja doc. dr. Simone Gaberšček, dr. med. »Nosečnost in ščitnica« doc. dr. Katje Zaletel, dr. med. »Hipotiroza«

Vljudo vabljeni!

Po ocenah strokovnjakov je v Sloveniji med 200.000 in 300.000 ljudi, ki jih pestijo bolezni ščitnice. Veliko med njimi tega ne ve, ker jim ni še nihče postavil pravilne diagnoze. Begajo od vrat do vrat, od specialista do specialista... Bolezni ščitnice namreč vse prevečkrat ostajajo neprepoznane, ker so podobne nekaterim drugim, spremljajo pa jih dokaj nespecifični znaki. Tudi zato so se bolniki pred nekaj leti povezali in ustanovili društvo za pomoč pri obolenjih ščitnice Metuljčica.

Društvo ima sedež v Ljubljani, pod njegovim okriljem pa deluje 5 skupin za samopomoč. Člani se srečujejo enkrat mesečno in si izmenjujejo izkušnje ter se izobražujejo. Enkrat letno društvo, ki ga vodijo izključno prostovoljke, pripravi srečanje z zanimivimi predavanji, na kateri sodelujejo tudi najbolj priznani slovenski tirologi. Več informacij je na voljo na spletni strani društva www.metuljčica.si, kjer deluje tudi klepetalnica. S svojimi vprašanji pa se bolniki lahko obrnejo tudi na dva foruma, ki delujeta na portalu med.over.net – na forum, ki ga moderirajo članice društva in ga najdejo pod naslovom »Kako živeti z boleznijo ščitnice« ali forumu »Hormonske motnje«, kjer bodo na njihovo vprašanje odgovorili strokovnjaki – tirologi.

SKUPINE ZA SAMOPOMOČ:

LJUBLJANA: Alenka, GSM: 040/511-477

POSTOJNA: Magda, GSM: 041/949-848

NOVO MESTO: Janja, GSM: 040/276-103

ŠOŠTANJ: Natalija, GSM: 041/809-489

KRANJ Mojca, GSM: 031/888-843

HÖRMANN
garažna in industrijska vrata

Garažna vrata leta
Odlična kakovost po neverjetni ceni

Pooblaščen zastopnik:

BLT D.O.O. IDRIJA
INDUSTRIJSKA, GARAŽNA, POŽARNA IN ZRAKOTESNA VRATA

BLT D.O.O. IDRIJA
ULICA SV. BARBARE 6, 5280 IDRIJA
TEL: ++386 (0)5 374 38 60 N.C.
FAX: ++386 (0)5 377 39 45
E-MAIL: BLT@BLT.SI, WWW.BLT.SI

Garažna sekcijska vrata
M-vodoravni motiv, površina Woodgrain,
RAL 9016 vklj. motorni pogon Hörmann
ProMatic, montaža in 8,5 % DDV,
v 4 akcijskih dimenzijah:
2375 x 2000 mm, 2375 x 2125 mm,
2500 x 2000 mm, 2500 x 2125 mm.

vrata EPU z debelino
lamel 42/20 mm
za samo

888 €

vrata LPU z debelino
lamel 42 mm
za samo

950 €

NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO
TRGOVINA
2 METRAŽNIMI TKANINAMI
Jerica
v TC Mikoza

AKCIJA

**ZAVESE IN DEKORATIVNE
TKANINE ŽE OD
NAPREJ**

4 EUR